

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Васе Пелагића 11а, 78 000 Бања Лука, тел: /+387 51/ 218-111, 224-070, 218-112, 224-140 факс: 216-665;
web: www.abrs.ba; e-mail: office@abrs.ba; agbankrs@inecco.net

Матични број: 1899244

ЈИБ: 4400901850006

IZVJEŠTAJ

O STANJU U BANKARSKOM SISTEMU

REPUBLIKE SRPSKE

za period 01.01.2010.-30.06.2010. godine

Banja Luka, avgust 2010. godine

SADRŽAJ

UVOD	1
I BANKARSKI SEKTOR	5
1. STRUKTURA BANKARSKOG SEKTORA	5
1.1. Struktura vlasništva.....	6
1.2. Kadrovi	8
1.2.1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih	8
1.2.2. Aktiva po zaposlenom	9
2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA BANAKA	10
2.1. Bilans stanja	10
2.1.1. Pasiva	13
2.1.2. Aktiva	19
3. KAPITAL I ADEKVATNOST KAPITALA	31
3.1. Struktura akcionarskog kapitala.....	32
3.2. Adekvatnost kapitala	32
3.3. Koeficijenti kapitala.....	33
4. KVALITET AKTIVE	34
4.1. Rezerve za potencijalne kreditne gubitke.....	37
4.2. Koeficijenti kvaliteta aktive	38
4.3. Transakcije sa licima povezanim sa bankom.....	38
5. BILANS USPJEHA	40
5.1. Koeficijenti profitabilnosti.....	41
6. LIKVIDNOST	42
6.1. Koeficijenti likvidnosti	44
6.2. Devizna usklađenost finansijske aktive i pasive.....	44
7. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE	46
8. SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	48
9. UNUTRAŠNJI PLATNI PROMET	49
II SEKTOR MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA	50
1. STRUKTURA MKO	50
1.1. Kadrovi	50
2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA MKO	51
2.1. Bilans stanja	51
2.2. Kapital	52
2.3. Kvalitet kreditnog portfolia	53
2.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope	56
2.5. Bilans uspjeha	56
III SEKTOR ŠTEDNO-KREDITNIH ORGANIZACIJA	58
1. Bilans stanja	58
2. Bilans uspjeha	60
IV SEKTOR DAVALACA LIZINGA	61
1. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA DL	61
ZAKLJUČAK	64
PRILOZI	
- BANKARSKI SEKTOR	
- SEKTOR MKO	
- SEKTOR ŠKO	
- SEKTOR DL	

UVOD

Bankarski sistem Republike Srpske u smislu Zakona o Agenciji za bankarstvo Republike Srpske - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 67/07) obuhvata banke, mikrokreditne organizacije, štedno-kreditne organizacije i druge finansijske organizacije čije se osnivanje i poslovanje uređuje posebnim zakonima u kojima je propisano da Agencija za bankarstvo Republike Srpske izdaje dozvole ili odobrenja za rad, nadzire poslovanje i vrši druge poslove u vezi sa njima.

Izvještaj o stanju u bankarskom sistemu Republike Srpske obuhvata izvještaje o stanju u bankarskom sektoru, sektoru mikrokreditnih organizacija, sektoru štedno-kreditnih organizacija i sektoru davalaca lizinga.

Iako je bankarski sektor Republike Srpske i u prvom polugodištu 2010. godine bio suočen sa negativnim posljedicama globalne finansijske i ekonomske krize, parametri poslovanja pokazuju da je stabilan, te da je zadržano i dodatno učvršćeno povjerenje građana i privrednih subjekata u banke.

Na finansijsku krizu banke su reagovalе restriktivnijom i opreznijom kreditnom politikom, strožijom klasifikacijom kreditnih i drugih potraživanja, a poseban akcenat je bio usmjeren na održavanje i planiranje pozicije likvidnosti.

Dugoročno gledano, ekonomska kriza koja je već izražena kroz usporeni rast kreditnih plasmana, smanjenje zarada i zaposlenosti, predstavljaće ograničavajući faktor za rast i održanje pozitivnih trendova u bankarskom sistemu.

U cilju ublažavanja negativnih efekata krize Upravni odbor Agencije za bankarstvo Republike Srpske je krajem 2009. godine donio Odluku o privremenim mjerama za reprogram kreditnih obaveza pravnih i fizičkih lica u bankama, kojom je olakšan reprogram obaveza građanima i privredi, a da se pri tome ne ugrožava stabilnost i sigurnost banaka, a njeni efekti su evidentni u prvom polugodištu 2010. godine, naročito kada su u pitanju pravna lica.

Za bankarski sektor Republike Srpske vrlo je značajno potpisivanje Memoranduma o razumijevanju sa matičnim bankama iz zemalja EU koje imaju akcionarski udio u bankama iz Republike Srpske i BiH ("Bečka inicijativa"), kojim su se matične banke obavezale da će zadržati izloženost u pogledu finansiranja kapitala i nivoa kredita na nivou 2008. godine, te izrazile spremnost za dalje kapitalno jačanje naših banaka.

Odlukom Centralne banke Bosne i Hercegovine u 2009. godini smanjena je stopa obavezne rezerve i oslobođen je dio novčanih sredstava za kreditne i druge poslovne aktivnosti banaka.

Sa 30.06.2010. godine bilansna suma (bilans i vanbilans) bankarskog sektora Republike Srpske je na nivou stanja sa krajem 2009. godine, kao i bilansna aktiva, dok je vanbilansna aktiva veća za 1%.

U strukturi aktive novčana sredstva čine 25%. Od ukupnih novčanih sredstava banaka 35% se nalazi na računima u inostranstvu. To su većim dijelom slobodna novčana sredstva koja nisu usmjerena u kredite, uglavnom zbog problema koje banke imaju kod izbora kvalitetnih komitenata i projekata na domaćem bankarskom tržištu, a banke ih mogu koristiti za potrebe tekuće likvidnosti.

Ukupni bruto krediti su porasli za 2% u odnosu na 31.12.2009. godine, a krediti stanovništvu za 1%. Relativno niska stopa rasta kredita rezultat je, prije svega, značajno opreznijih kreditnih politika kod odobravanja novih plasmana i pada tražnje u sektoru stanovništva. Pored navedenog, ograničavajući faktor za rast kredita je otežani pristup adekvatnim izvorima i sve veći negativni uticaj krize na ukupnu ekonomiju i privredu, tako da je realno u narednom periodu očekivati dalje pogoršanje kvaliteta aktive, odnosno rast loših plasmana i dospjelih potraživanja.

Učešće dospjelih kredita u ukupnim kreditima je povećano sa 4,1% na 5,8%, u odnosu na 2009. godinu. Sa 30.06.2010. godine učešće nekvalitetnih kredita (kreditni klasifikovani u više kategorije rizika) u ukupnom kreditnom portofoliju je poraslo sa 7,8% na 10,8%, što je posljedica rasta ove kategorije kredita u sektoru privrede sa 9,6% na 13,4% i u sektoru stanovništva sa 5,1% na 7,0%. Stopa pokrivenosti nekvalitetnih kredita rezervama je 29%.

Nominalni iznosi nekvalitetnih kredita nisu još uvijek zabrinjavajuće visoki, ali ono što svakako zahtijeva dodatnu pažnju i oprez je trend rasta u 2009. i u prvom polugodištu 2010. godine, a očekuje se da se isti trend nastavi i u narednim mjesecima 2010. godine.

Ukupne rezerve za pokriće potencijalnih kreditnih i drugih gubitaka su veće za 13%, a stopa pokrivenosti ukupne rizične aktive rezervama je porasla sa 5,0% na 5,4% sa 30.06.2010. godine.

Depoziti su osnovni izvor finansiranja poslovanja banaka sa učešćem od 75% i stopom pada od 3% u odnosu na kraj 2009. godine.

Trend poboljšanja ročne strukture depozita iz 2009. godine nastavljen je i u prvom polugodištu 2010. godine. Kratkoročni depoziti su smanjili učešće sa 59% na 56% sa stopom pada od 8%, a dugoročni su povećali učešće sa 41% na 44% od ukupnih depozita i imaju stopu rasta od 6% u odnosu na kraj prethodne godine.

Podizanje limita osiguranja depozita građana sa 7,5 hiljada KM na 20 hiljada KM početkom 2009. godine, te na 35 hiljada KM u aprilu 2010. godine bio je značajan faktor koji je u uslovima krize dao dodatnu sigurnost štedišama, što se odrazilo kroz rast depozita građana u 2009. godini od 11% i nastavak rasta od 6% u prvom polugodištu 2010. godine.

Akcionarski kapital je veći za 9% u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine.

Prema vlasničkoj strukturi, akcionarski kapital je 100% privatni. U strukturi privatnog kapitala 88% je strani kapital, a 12% je domaći kapital.

Osnovni kapital je zakonski definisan parametar za mjerenje maksimalne izloženosti banke po koncentracijama kreditnog i drugih rizika i porastao je za 11% u odnosu na prethodnu godinu.

Bankarski sektor Republike Srpske je likvidan i sposoban da sve obaveze izvršava u roku dospjeća. Sve banke su ispunjavale propisane uslove za održavanje likvidnosti.

Sa 30.06.2010. godine ostvarena dobit prije oporezivanja je 14,6 miliona KM sa stopom pada od 28% u odnosu na isti period prošle godine.

Sedam banaka u Republici Srpskoj je sa 30.06.2010. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od ukupno 11,1 milion KM, a tri banke tekući gubitak u iznosu od 7,3 miliona KM.

Agencija za bankarstvo Republike Srpske i dalje zahtijeva da banke ostvarenu dobit ne usmjeravaju u isplatu dividendi, nego u jačanje vlastite kapitalne osnove.

Banke konstantno rade na usklađivanju poslovanja sa zahtjevima Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, tako da se može reći da je postignuta sistematičnost u ovom poslu, a unaprijeđena je i saradnja sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama.

Sve banke posjeduju certifikat o članstvu u Programu osiguranja depozita.

U Republici Srpskoj posluju 63 organizaciona dijela banaka iz Federacije BiH, koji u ukupnim kreditima učestvuju sa 19%, a u depozitima sa 12%.

U proteklom periodu jedna od značajnijih aktivnosti banaka je bila racionalizacija mreže poslovnih jedinica sa aspekta profitabilnosti poslovanja, te unapređivanje bezgotovinskog prometa povećanjem broja bankomata, kao i usluga elektronskog bankarstva.

Svi segmenti bankarskog sektora obrađeni su detaljno u poglavlju I.

Osnovna djelatnost mikrokreditnih organizacija (u daljem tekstu: MKO) je mikrokreditiranje sa ciljem poboljšanja materijalnog stanja korisnika kredita, povećanja zaposlenosti, pružanja podrške razvoju preduzetništva, sticanja dobiti i drugo. Korisnici mikrokredita su u pravilu građani sa nižim prihodom, preduzetnici, te mala i srednja preduzeća.

Zakonom propisani minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala u novcu za MKD je 500 hiljada KM, a za MKF je 50 hiljada KM.

Izdavanje i oduzimanje dozvola za rad, te kontrolu i nadzor nad poslovanjem MKO u Republici Srpskoj u skladu sa Zakonom vrši Agencija.

Do 30.06.2010. godine Agencija je licencirala tri MKD organizovana kao d.o.o. i četiri MKF. U Republici Srpskoj takođe radi 139 organizacionih dijelova MKO koji posluju u okviru 9 MKO čije je sjedište u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ovi organizacioni dijelovi su uključeni u bilans stanja matičnih MKO.

Ukupna aktiva MKO Republike Srpske sa 30.06.2010. godine je iznosila 307,9 miliona KM, od čega je 305,8 miliona KM ili 99% aktiva MKD, a 2,1 milion KM ili 1% aktiva MKF.

MKO Republike Srpske plasirale su ukupno 247,1 milion KM kredita, od čega su 228,5 miliona KM dugoročni krediti, a 18,6 miliona KM su kratkoročni krediti.

Organizacioni dijelovi MKF koji posluju u Republici Srpskoj, a čije je sjedište u Federaciji BiH plasirali su ukupno 160,2 miliona KM ili 39% od ukupnih kredita u ovom sektoru.

Sa 30.06.2010. godine organizacioni dijelovi MKO Republike Srpske koji posluju u Federaciji BiH plasirali su ukupno 56,9 miliona KM.

Ukupni kapital MKO Republike Srpske je 55,8 miliona KM, a odnosi se na MKD u iznosu od 54,8 miliona KM ili 99% i MKF u iznosu od 1 milion KM ili 1%.

Sa 30.06.2010. godine dva MKD su poslovala sa gubitkom u iznosu od 2,37 miliona KM, a jedno MKD je ostvarilo neto dobit u iznosu od 35 hiljada KM. MKF su ostvarile manjak prihoda nad rashodima u iznosu od 84 hiljade KM.

MKO Republike Srpske zapošljavaju ukupno 426 radnika, od kojih je 413 radnika ili 97% zaposleno u MKD, a 13 radnika ili 3% u MKF. Broj radnika MKO je na nivou stanja 2009. godine.

Organizacioni dijelovi MKF iz Federacije BiH imaju ukupno 410 zaposlenih, što je za 40 radnika manje u odnosu na 2009. godinu.

Segmenti poslovanja sektora mikrokreditiranja detaljnije su obrađeni u poglavlju II.

Štedno-kreditne organizacije (u daljem tekstu: ŠKO) su finansijske organizacije koje nastaju dobrovoljnim udruživanjem interesno povezanih članova. Osnovni cilj je da se putem promovisanja štednje među članovima stvaraju izvori sredstava za kreditiranje članova radi unapređenja i zaštite njihovih ekonomskih, socijalnih i drugih interesa, a na načelu uzajamne pomoći.

U poslovanju ŠKO učestvuju svi članovi. Minimalni iznos osnovnog kapitala ŠKO je 60.000 KM, a čine ga uplaćeni ulogi najmanje 30 rezidenata uz ograničavanje visine uloga jednog člana ili s njim povezanih članova na 10% od ukupnog iznosa svih uloga.

Sa 30.06.2010. godine u Republici Srpskoj posluju tri ŠKO (jednoj ŠKO je krajem 2009. godine oduzeta dozvola za rad) sa ukupno 3 zaposlena.

Ukupni bilansni nivo ŠKO sa 30.06.2010. godine je bio 434 hiljade KM sa stopom pada od 8%. Neto krediti su 419 hiljada KM sa stopom pada od 9% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Osnovni izvori sredstava su uzeti krediti koji iznose 294 hiljade KM i čine 68% i kapital u iznosu od 133 hiljade KM ili 31% od ukupne pasive.

Sa 30.06.2010. godine štedno-kreditni sektor je poslovao sa gubitkom od 33 hiljade KM.

Obrazloženja za poslovanje ŠKO data su u poglavlju III.

Davaoci lizinga (u daljem tekstu: DL) su finansijske organizacije koje predstavljaju jedan od oblika finansiranja privrednih subjekata i fizičkih lica u vidu finansijskog ili operativnog lizinga.

Finansijski lizing podrazumijeva dva ugovorna odnosa davaoca lizinga i to prvo sa isporučiocem predmeta lizinga (kojim stiče pravo svojine nad predmetom lizinga), s tim da isporučioac i predmet lizinga određuje primalac lizinga, te ugovor sa primaocem lizinga kojim se na primaoca prenosi ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga na ugovoreno vrijeme i uz ugovorenu naknadu. Ovaj način finansiranja se koristi za ulaganje u osnovna sredstva i javlja se kao alternativa vlastitim osnovnim sredstvima.

Kod operativnog lizinga su davalac lizinga i isporučilac predmeta lizinga isto lice. Najtipičniji primjeri operativnog lizinga su izdavanja npr. poslovnih prostora pod zakup. Korisnici lizinga su najčešće mala i srednja preduzeća, preduzetnici, te novoosnovana preduzeća, odnosno korisnici koji ne raspolažu sredstvima koja bi mogla služiti za obezbjeđenje bankarskih kredita.

Zakonom propisani minimalni iznos osnovnog kapitala za osnivanje DL je 250 hiljada KM koji u cjelosti mora biti uplaćen u novcu.

Sa 30.06.2010. godine u Republici Srpskoj je poslovao jedan DL čije je sjedište u Republici Srpskoj i 5 poslovnih jedinica DL koje posluju u okviru četiri društva za poslove lizinga čije je sjedište u Federaciji BiH.

Sa 30.06.2010. godine bilansni nivo DL sa sjedištem u Republici Srpskoj je 4,3 miliona KM sa stopom pada od 12%. Finansijski plasmani (finansijski lizing) je 3,5 miliona KM sa stopom pada od 26% u odnosu na 31.12.2009. godine.

DL iz Republike Srpske u prvom polugodištu 2010. godine nije imao novih plasmana finansijskog lizinga, a Skupština akcionara DL je donijela odluku o likvidaciji DL.

Uplaćeni osnovni kapital je 1,3 miliona KM.

Segmenti poslovanja sektora davalaca lizinga detaljnije su obrađeni u poglavlju IV.

Na nivou bankarskog sistema Republike Srpske ukupni plasmani stanovništvu su 2.353,8 miliona KM ili 1.638 KM po stanovniku Republike Srpske (sa 31.12.2008. godine je 1.801 hiljada KM, a sa 31.12.2009. godine 1.664 KM). Za prosječnu zaduženost po stanovniku Republike Srpske korišteni su statistički podaci Republike Srpske prema kojima je u 2008. godini bilo oko 1,437 miliona stanovnika. Plasmane stanovništvu čine krediti bankarskog sektora, mikrokreditnog sektora, sektora ŠKO i potraživanja po osnovu finansijskog lizinga sektora davalaca lizinga.

Plasmani stanovništvu bankarskog sektora sa 30.06.2010. godine iznose 2.010,3 miliona KM, što iznosi oko 1.399 KM zaduženosti po stanovniku Republike Srpske (zaduženost po stanovniku Republike Srpske sa 31.12.2008. godine 1.488 KM, a sa 31.12.2009. godine 1.393 KM).

Sektor mikrokreditiranja u Republici Srpskoj plasirao je stanovništvu iznos od 336,2 miliona KM ili 234 KM po stanovniku Republike Srpske (sa 31.12.2008. godine 308 KM po stanovniku, a sa 31.12.2009. godine 266 KM).

Sektor DL ima ukupna potraživanja od stanovništva po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od 6,8 miliona KM ili 4,7 KM po stanovniku Republike Srpske.

Sektor ŠKO plasirao je 441 hiljadu KM ili 0,3 KM po stanovniku Republike Srpske.

I BANKARSKI SEKTOR

1. STRUKTURA BANKARSKOG SEKTORA

Bankarski sektor Republike Srpske ima 10 banaka sa većinskim privatnim kapitalom, uz dominaciju učešća stranog privatnog kapitala. Broj banaka je isti od 31.12.2007. godine.

Banke Republike Srpske posluju na prostoru Republike Srpske i Federacije BiH putem veoma široke mreže poslovnih jedinica. U prvom polugodištu 2010. godine banke su nastavile sa otvaranjem novih poslovnih jedinica, ali istovremeno su i zatvarale neprofitabilne poslovne jedinice, tako da je broj poslovnih jedinica približno isti kao i sa krajem 2009. godine.

Stalno nastojanje banaka da zauzmu povoljnije pozicije na finansijskom tržištu, dovelo je između ostalog i do približavanja bankarskih usluga komitentima korišćenjem savremenih oblika poslovanja, kao što su elektronsko bankarstvo, bankomati i POS uređaji.

Pregled filijala i ostalih organizacionih dijelova banaka
sa 30.06.2010. godine

I	Banke Republike Srpske	Filijala	Ostali organizacioni dijelovi	POS uređaji	Bankomati
	1. UniCredit Bank a.d. Banja Luka	39	8	44	44
	2. Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka	5	42	435	44
	3. Bobar banka a.d. Bijeljina	6	42	82	5
	4. NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	12	57	1.037	52
	5. Volksbank a.d. Banja Luka	9	8	332	16
	6. Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka	10	15	19	11
	7. Pavlović International Bank a.d. Slobomir	4	27	36	3
	8. Nova banka a.d. Banja Luka	10	35	715	47
	9. Komercijalna banka a.d. Banja Luka	8	7	16	20
	10. IEFK banka a.d. Banja Luka	1	1		
	Ukupno:	104	242	2.716	242
II	Organizacioni dijelovi iz Federacije BiH				
	1. ProCredit Bank dd Sarajevo	2	13	1	13
	2. Raiffeisen Bank dd BiH Sarajevo	9	20	1.018	33
	3. Volksbank BiH dd Sarajevo	1	1	38	5
	4. Intesa SanPaolo d.d. BiH	1	5	21	5
	5. UniCredit Bank dd Mostar	6	-	244	15
	6. Fima banka d.d. Sarajevo	1	1	2	1
	7. ABS banka d.d. Sarajevo	1	2	3	3
	Ukupno:	21	42	1.327	75
	Ukupno I+II:	125	284	4.043	317

Ukupan broj organizacionih dijelova banaka Republike Srpske je 346 (u 2008. godini je bilo 384, a u 2009. godini 347 organizacionih dijelova), od čega se na filijale odnosi 104, a na ostale organizacione dijelove 242. Od tog broja na području Republike Srpske posluje 95 filijala i 234 ostala organizaciona dijela, a na prostoru Federacije BiH 9 filijala i 8 ostalih organizacionih dijelova.

Sa 30.06.2010. godine u FBiH posluju Nova banka a.d. Banja Luka sa 7 organizacionih jedinica (u 2008. godini 11), UniCredit Bank a.d. Banja Luka sa 4 jedinice (u 2008. godini 6), Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka (3), a nepromijenjen broj jedinica imaju Komercijalna banka a.d. Banja Luka (2) i Bobar banka a.d. Bijeljina (1).

Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka ima predstavništvo u Litvaniji, a IEFK banka a.d. Banja Luka predstavništvo u Srbiji.

Najširu mrežu filijala i ostalih organizacionih dijelova zadržale su NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka, ukupno 69; Bobar banka a.d. Bijeljina, ukupno 48 i UniCredit Bank a.d. Banja Luka, 47. Na ove tri banke se odnosi 47% od ukupnog broja organizacionih dijelova banaka Republike Srpske.

Da bi osigurale kvalitetne usluge u mjestima i vremenu koje odgovara stanovništvu, banke Republike Srpske su instalirale ukupno 242 bankomata. Najveći broj bankomata imaju NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka (52) i Nova banka a.d. Banja Luka (47).

Pored toga, banke Republike Srpske su instalirale ukupno 2.716 POS uređaja u većini trgovačkih centara, robnih kuća i na drugim prodajnim mjestima. Instalacijom POS uređaja značajno je unaprijeđen i olakšan bezgotovinski način plaćanja.

Sedam banaka čije je sjedište u Federaciji BiH imaju 63 organizaciona dijela na području Republike Srpske, 75 instaliranih bankomata, te 1.327 POS uređaja.

Dozvolu za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa imaju sve banke Republike Srpske, te filijale i dio organizacionih dijelova banaka iz Federacije BiH.

Sve banke iz Republike Srpske posjeduju certifikate o članstvu u Programu osiguranja depozita koji su izdati od Agencije za osiguranje depozita BiH.

Stečajni postupak traje u Prijedorskoj banci a.d. Prijedor i u nadležnosti je suda.

Za Privrednu banku a.d. Srpsko Sarajevo u toku je postupak likvidacije koji vodi Agencija za bankarstvo Republike Srpske.

1.1. Struktura vlasništva

Banke Republike Srpske su privatne banke sa velikim učešćem stranog privatnog kapitala.

Struktura akcionarskog kapitala sa 30.06.2010. godine

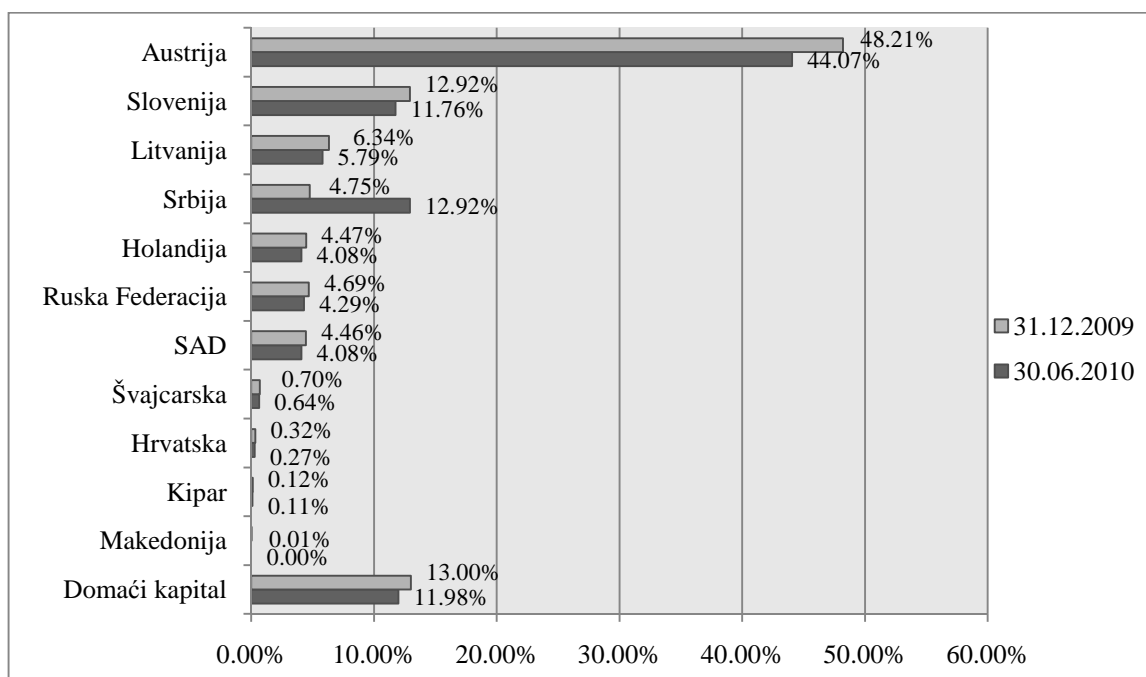
(u 000 KM)

Red. br.	B a n k a	Privatni kapital		Državni kapital		Zadružni kapital	
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
	Većinski privatni kapital						
1.	UniCredit Bank a.d. Banja Luka	60.777	98	1.202	2	75	0
2.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. B.Luka	125.820	100	0	0	17	0
3.	Bobar banka a.d. Bijeljina	23.776	100	0	0	0	0
4.	NLB Razvojna banka a.d. B.Luka	52.003	100	0	0	0	0
5.	Volksbank a.d. B.Luka	23.728	100	0	0	0	0
0	Balkan Investment Bank a.d. B.Luka	27.000	100	0	0	0	0
7.	Pavlović International Bank a.d. Bijeljina	18.158	99	0	0	217	1
8.	Nova banka a.d. Banja Luka	53.101	100	0	0	192	0
9.	Komercijalna banka a.d. B.Luka	60.000	100	0	0	0	0
10.	IEFK banka a.d. B.Luka	20.000	100	0	0	0	0
II	UKUPNO:	464.363	100	1.202	0	501	0

Iako je sa 30.06.2010. godine akcionarski kapital veći za 9,4%, vlasnička struktura kapitala je ostala ista kao i sa krajem 2009. godine.

Od ukupnog akcionarskog kapitala u iznosu od 466,1 milion KM na privatni kapital se odnosi iznos od 464,4 miliona KM ili 99,6%, na državni kapital iznos od 1,2 miliona KM ili 0,3% i na zadružni kapital iznos od 0,7 miliona KM ili 0,1%. U strukturi privatnog kapitala strani kapital je 410,2 miliona KM ili 88%, a domaći 54 miliona KM ili 12%.

Struktura akcionarskog kapitala prema kriterijumu zemlje porijekla sa 31.12.2009. i 30.06.2010. godine vidi se iz sljedećeg grafičkog prikaza:

U prvom polugodištu 2010. godine vlasnička struktura akcionarskog kapitala prema kriterijumu zemlje porijekla je izmijenjena.

Dominantno mjesto u vlasničkoj strukturi i dalje drži Austrija sa učešćem od 44,07% (31.12.2009. godine je 48,21%) i većinskim kapitalom u tri banke. Po jedna banka je u većinskom vlasništvu akcionara iz Slovenije, Srbije, Ruske Federacije, Litvanije, Holandije i SAD, s tim da je učešće Srbije poraslo sa 4,75% na 12,92% zbog dokapitalizacije jedne banke.

Domaći akcionari su vlasnici 12% akcionarskog kapitala bankarskog sektora Republike Srpske i uglavnom su to mali akcionari, osim kod jedne banke koja je u većinski domaćem vlasništvu.

Tržišno učešće banaka u ukupnoj aktivi, kapitalu i depozitima mjereno prema vrsti vlasništva vidi se iz sljedeće tabele:

(u %)

B a n k e	31.12.2009.				30.06.2010.			
	Učešće u ukupnoj aktivi	Učešće u ukupnom kapitalu	Učešće u depozitima	Broj banaka	Učešće u ukupnoj aktivi	Učešće u ukupnom kapitalu	Učešće u depozitima	Broj banaka
1. sa većinskim domaćim privatnim kapitalom	3,6	4,7	3,5	1	3,8	4,5	3,9	1
2. sa većinskim stranim privatnim kapitalom	96,4	95,3	96,5	9	96,2	95,5	96,1	9

Devet banaka u većinski stranom vlasništvu imaju učešće oko 96% na bankarskom tržištu Republike Srpske mjereno prema učešću aktive i depozita, a oko 95% prema učešću kapitala.

Jedna banka je sa većinski domaćim kapitalom i njeno učešće na tržištu i uticaj na bankarski sektor u cjelini je veoma malo (oko od 4%).

1.2. Kadrovi

1.2.1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih

Bankarski sektor Republike Srpske ukupno zapošljava 2.895 radnika.

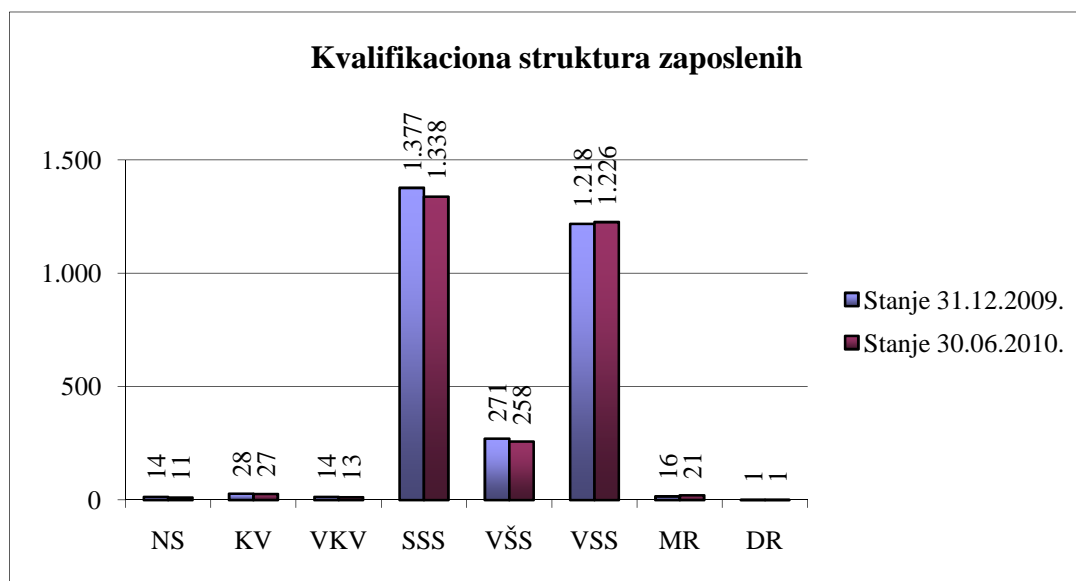
Redni broj	Kvalifikacija	Stanje 31.12.2009.	Učešće u %	Stanje 30.06.2010.	Učešće u %	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
1.	NS	14	1	11	1	79
2.	KV	28	1	27	1	96
3.	VKV	14	0	13	0	93
4.	SSS	1.377	47	1.338	46	97
5.	VŠS	271	9	258	9	95
6.	VSS	1.218	41	1.226	42	101
7.	MR	16	1	21	1	131
8.	DR	1	0	1	0	100
UKUPNO:		2.939	100	2.895	100	99

Jedna od posljedica uticaja finansijske krize na bankarski sektor Republike Srpske je i racionalizacija i smanjenje broja zaposlenih, tako da je i u 2010. godini nastavljen trend smanjenja broja radnika u bankarskom sektoru Republike Srpske koji je započet u 2009. godini.

Sa 30.06.2010. godine sedam banaka ima manji broj radnika (50 radnika), dvije banke su povećale broj radnika (6 radnika), a jedna je na istom nivou.

Prema kvalifikacionoj strukturi zaposlenih i dalje je najveće učešće srednje stručne spreme od 46%, a u ukupnom broju zaposlenih bilježi pad od 3% ili za 39 radnika. Na održavanje relativno visokog učešća ove kategorije zaposlenih utiče veliki obim poslovanja, prije svega u segmentima poslova sa stanovništvom, široka poslovna mreža banaka, te uvođenje novih proizvoda (novi kreditni proizvodi, kartičarsko poslovanje, elektronsko bankarstvo i drugo). Veoma pozitivno je zadržavanje politike zapošljavanja radnika sa visokom stručnom spremom, koji u ukupnom broju učestvuju sa 42%, što je za 1 procentni poen više prema stanju sa 31.12.2009. godine.

Učešće ostalih kvalifikacionih grupa je isto u odnosu na kraj prethodne godine.

1.2.2. Aktiva po zaposlenom

Jedan od indikatora uspješnosti poslovanja bankarskog sektora i svake banke pojedinačno je efikasnost zaposlenih iskazana kao odnos broja zaposlenih i ukupne aktive. Veći iznos aktive po zaposlenom je pokazatelj veće racionalnosti i efikasnosti u poslovanju banaka.

Aktiva po zaposlenom

DATUM	Broj zaposlenih	Aktiva (000 KM)	Aktiva po zaposl. (000 KM)
31.12.2009.	2.939	5.576.640	1.897
30.06.2010.	2.895	5.613.614	1.939

Sa 30.06.2010. godine iznos aktive po zaposlenom iznosi 1.939 hiljada KM (stopa rasta od 2% u odnosu na kraj 2009. godine). Ovaj pokazatelj za pojedinačne banke se kreće u rasponu od 0,7 miliona KM do 3 miliona KM. Tri banke imaju aktivnu po zaposlenom veću od bankarskog prosjeka Republike Srpske.

Međunarodni standard aktive po zaposlenom (1 milion KM) je ostvarilo osam banaka, kao i sa 31.12.2009. godine. Na ovih osam banaka se odnosi 97% od ukupne aktive bankarskog sektora Republike Srpske i zapošljavaju 91% od ukupno zaposlenih.

Dvije banke sa aktivom ispod 1 milion KM po zaposlenom učestvuju sa 3% u ukupnoj aktivni i sa 9% u ukupnom broju zaposlenih. Nesrazmjern odnos aktive i broja zaposlenih kod ovih banaka upućuje na slabiju organizaciju poslovanja, što se odrazilo i na smanjenje efikasnosti poslovanja.

Izvjeshno poboljšanje indikatora (aktiva/zaposleni) rezultat je zadržavanja istog nivoa aktive i smanjenja ukupnog broja zaposlenih. Međutim, uticaj na efikasnost zaposlenih imaju i činjenice da su banke Republike Srpske značajno unaprijedile i modernizovale način poslovanja kako sa pravnim, tako i sa fizičkim licima, te postepeno usvajaju i primjenjuju evropske i svjetske standarde bankarskog poslovanja, što će u narednom periodu uticati na poboljšanje efikasnosti poslovanja. Pri tome je veoma važna uloga Agencije za bankarstvo Republike Srpske kao regulatora bankarskog sektora koja je započela sveobuhvatni projekat izrade novog normativnog okvira u skladu sa evropskim principima i direktivama. To je od ključne važnosti za bankarski sektor Republike Srpske u uslovima sveopšte globalizacije.

2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA BANAKA

Zakonsku funkciju nadzora i kontrole finansijskog stanja i stabilnosti poslovanja banaka, Agencija za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) obavlja kontrolom na licu mjesta u bankama i analizom izvještaja koje banke dostavljaju Agenciji u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske i podzakonskim aktima Agencije.

Izvještajnu osnovu čine:

1. Bilans stanja koji se dostavlja mjesečno i kvartalni dodatni prilozi koji sadrže detaljne podatke o novčanim sredstvima, kreditima, depozitima i vanbilansu;
2. Kvartalni izvještaji o kapitalu i adekvatnosti kapitala, klasifikaciji aktive, koncentracijama kreditnih i drugih rizika, poziciji likvidnosti i deviznoj izloženosti;
3. Kvartalni izvještaji o rezultatima poslovanja (bilans uspjeha i novčani tokovi);
4. Ostali izvještaji (dnevni, dekadni, mjesečni i kvartalni) o određenim segmentima poslovanja banaka.

Zbog uticaja svjetske finansijske krize na bankarski sektor Republike Srpske, a u cilju pojačanog nadzora nad poslovanjem banaka i praćenja tekuće likvidnosti, Agencija je privremeno uvela dodatne izvještajne zahtjeve i to:

- dnevni izvještaj o stanju i valutnoj strukturi novčanih sredstava,
- dnevni izvještaj o štednji građana,
- mjesečni izvještaj o sektorskoj i ročnoj strukturi kredita,
- mjesečni izvještaj o sektorskoj i ročnoj strukturi depozita,
- mjesečni izvještaj o ročnoj usklađenosti finansijske aktive i pasive.

Pored navedenih izvještaja, bazu podataka čine i podaci iz zapisnika kontrole banaka na licu mjesta, informacije dobijene na osnovu dodatnih zahtjeva Agencije, podaci iz izvještaja o eksternoj reviziji banaka, kao i ostali podaci iz drugih izvora, a sve sa ciljem što kvalitetnijeg praćenja i analize poslovanja banaka Republike Srpske.

2.1. Bilans stanja

Uslove poslovanja svih subjekata u Republici Srpskoj i cijeloj BiH karakteriše negativan uticaj svjetske ekonomske i finansijske krize od početka četvrtog kvartala 2008. godine sa izraženijim uticajem u drugoj polovini 2009. godine i prvim mjesecima 2010. godine.

Negativne posljedice uticaja globalne krize najvidljivije su u pogoršanju stanja u realnom sektoru, a negativano su uticale na pokazatelje poslovanja bankarskog sektora.

Bankarski sektor Republike Srpske, u uslovima otežanog poslovanja i ograničenog pristupa izvorima finansiranja, provodio je restriktivniju kreditnu politiku i kao primarni cilj u odnosu na profit je postavio sigurnost i očuvanje likvidnosti.

Usporavanje rasta kreditne funkcije banaka, uz povlačenje dijela depozita pravnih lica i Vlade i njenih institucija, glavni su uzroci pada bilansnog nivoa u 2009. godini i u prvom polugodištu 2010. godine.

Rast kreditnog portfolia u tom periodu značajno je podržan plasmanima sredstava Investiciono-razvojne banke Republike Srpske (IRBRS).

Sa 30.06.2010. godine ukupna aktiva banaka Republike Srpske iznosi 6.234 miliona KM i na nivou je stanja sa 31.12.2009. godine.

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Stanje	Učešće u %	Stanje	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
AKTIVA (IMOVINA):					
1. Novčana sredstva	1.505.932	28	1.348.191	25	90
2. Vrijednosni papiri za trgovanje	52.034	1	67.414	1	130
3. Plasmani drugim bankama	40.984	1	157.712	3	385
4. Neto krediti	3.504.199	65	3.542.916	66	101
5. Vrijednosni papiri koji se drže do dospelja	420	0	441	0	105
6. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	201.788	4	199.721	4	99
7. Ostala aktiva	75.637	1	78.064	1	103
8. UKUPNO AKTIVA:	5.380.994	100	5.394.459	100	100
9. Ukupno vanbilans (10+11+12)	827.426		839.248		101
10. Aktivni vanbilans	545.837		558.204		102
11. Klasifikovana aktiva-gubitak E	149.423		164.501		110
12. Komisioni poslovi (agentski)	132.166		116.535		88
13. SVEUKUPNO AKTIVA (8+9):	6.208.420		6.233.707		100
PASIVA (OBAVEZE):					
14. Depoziti	4.160.764	77	4.055.252	75	97
15. Uzete pozajmice	0	0	0	0	0
16. Obaveze po uzetim kreditima	557.003	10	629.293	12	113
17. Subordinirani dugovi	10.905	0	10.841	0	99
18. Ostale obaveze	97.708	2	100.513	2	103
19. Rezerve za potencijalne gubitke	22.867	1	26.750	0	117
20. Kapital	531.747	10	571.810	11	108
21. UKUPNO PASIVA (OBAVEZE I KAPITAL):	5.380.994	100	5.394.459	100	100
22. Ukupno vanbilans (23+24+25)	827.426		839.248		101
23. Aktivni vanbilans	545.837		558.204		102
24. Klasifikovana aktiva-gubitak E	149.423		164.501		110
25. Komisioni poslovi (agentski)	132.166		116.535		88
26. SVEUKUPNO PASIVA (21+22):	6.208.420		6.233.707		100

Ukupna aktiva se sastoji od bilansne aktive u iznosu od 5.394,5 miliona KM i na nivou je stanja sa 31.12.2009. godine i vanbilansne aktive u iznosu od 839,2 miliona KM, sa stopom rasta od 1% u odnosu na kraj prethodne godine.

Najznačajnija promjena u strukturi aktive u prvom polugodištu 2010. godine je smanjenje učešća novčanih sredstava sa 28% (31.12.2009. godine) na 25%, što je, prije svega, posljedica pada depozita.

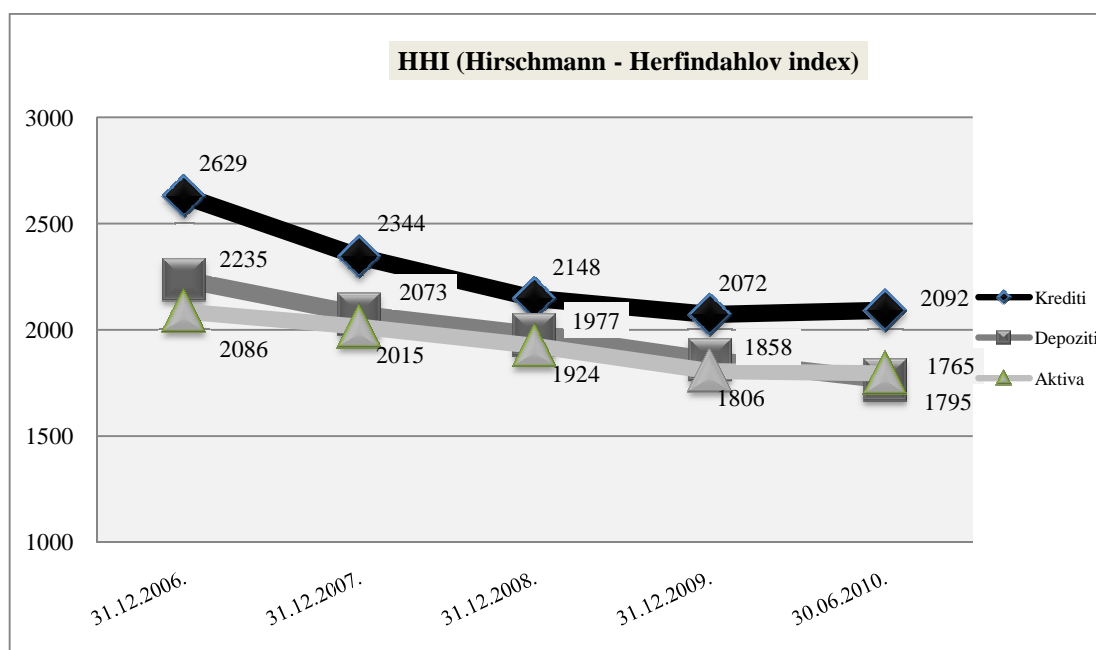
Struktura pasive je izmijenjena. Depoziti, kao najznačajniji izvor sredstava, bilježe pad od 3% i smanjili su učešće u ukupnoj pasivi sa 77% na 75%. Obaveze po uzetim kreditima imale su stopu rasta (13%) i porast učešća sa 10% na 12% u strukturi pasive (rast kredita plasiranih putem IRBRS). Rezerve za potencijalne gubitke su porasle za 17%, a kapital za 8%.

Rangiranjem banaka prema veličini bruto aktive dobijamo sljedeće grupe banaka i to:
(u 000 KM)

IZNOS AKTIVE (u mil. KM)	31.12.2009.			30.06.2010.		
	Iznos	Učešće %	Broj banaka	Iznos	Učešće %	Broj banaka
Preko 500	4.346.249	78	4	4.306.911	77	4
300 do 500	383.578	7	1	409.691	7	1
150 do 300	672.225	12	3	877.310	16	4
Ispod 150	174.588	3	2	19.702	0	1
UKUPNO:	5.576.640	100	10	5.613.614	100	10

Tržišna pozicija pojedinih banaka mjerena prema veličini aktive je nešto izmijenjena. Aktivu preko 500 miliona KM i dalje imaju četiri banke kao i sa 31.12.2009. godine. Jedna banka ima aktivu od 300-500 miliona KM. Grupa banaka sa aktivom od 150-300 miliona KM je povećana za jednu banku i čine je četiri banke, a aktivu manju od 150 miliona KM sada ima samo jedna banka. Grupa banaka (5) sa aktivom manjom od 300 miliona KM učestvuje u ukupnoj aktivu sa 16% i zapošljava 25% od ukupno zaposlenih. Ova grupa banaka sve teže prati velike banke, posebno sa aspekta dugoročnih izvora sredstava i mogućnosti povećanja obima poslovanja.

Tržišna koncentracija na bankarskom tržištu Republike Srpske mjerena Hirschmann-Herfindahlov indeksom (HHI)¹ vidi se iz sljedećeg prikaza:

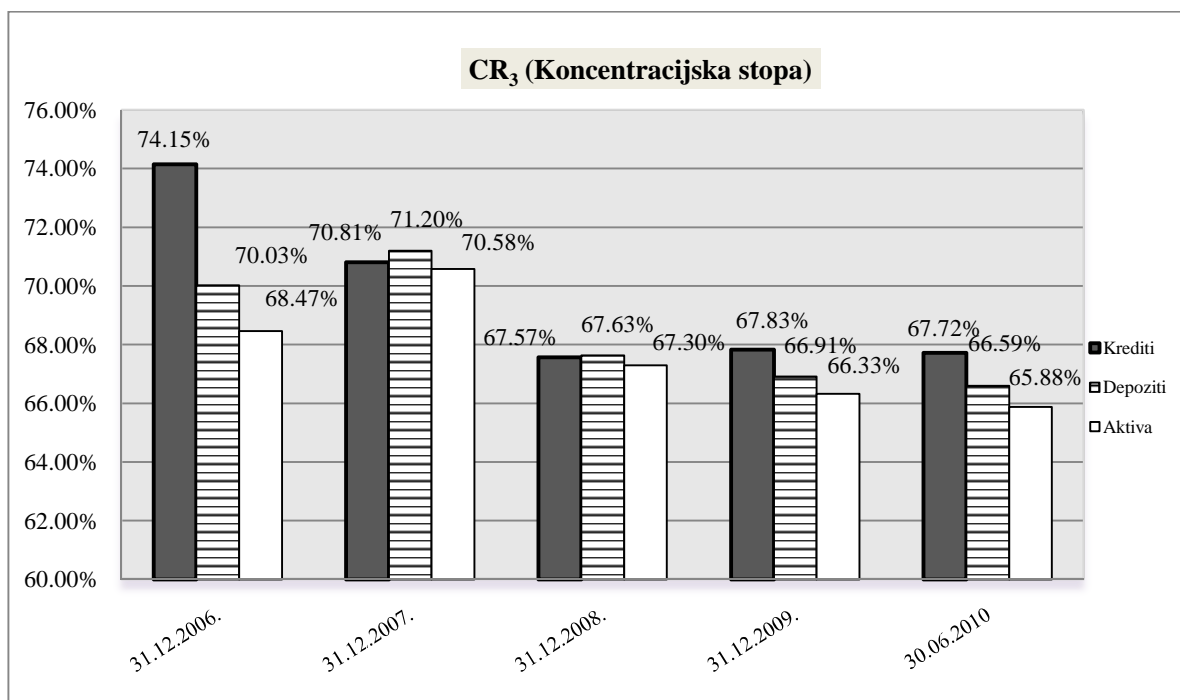

Vrijednost HHI za tri osnovna segmenta poslovanja – aktivu, kredite i depozite ima trend smanjenja u periodu od 31.12.2006. do 30.06.2010. godine, sa veoma malim porastom kredita u 2010. godini. HHI još uvijek pokazuje visoku koncentraciju kredita zbog zadržavanja visokog učešća kredita kod tri banke (67,7%) u ukupnim kreditima bankarskog sektora.

¹ Ako je vrijednost HHI manja od 1000, smatra se da na tržištu nije prisutna koncentracija, za vrijednost indeksa između 1000 i 1800 jedinica na tržištu je prisutna umjerena koncentracija, a ako je vrijednost HHI iznad 1800, to je pokazatelj postojanja visoke koncentracije.

Sa 30.06.2010. godine aktiva i depoziti su u granicama umjerene koncentracije na tržištu.

Drugi pokazatelj tržišne koncentracije u bankarskom sektoru Republike Srpske je koncentracijska stopa (CR_3)² za tri najveće banke:

Koncentracijska stopa (CR_3) takođe bilježi trend pada u posmatranom periodu 2006-30.06.2010. godine. Tri najveće banke (u navedenom periodu sastav grupe se mijenjao) sa 30.06.2010. godine čine nešto manje od 68% tržišta kredita, a oko 66% tržišta depozita i aktive. Jedan od razloga smanjenja CR_3 , posebno za koncentraciju kredita, je porast tržišnog učešća banaka izvan grupe od tri najveće banke.

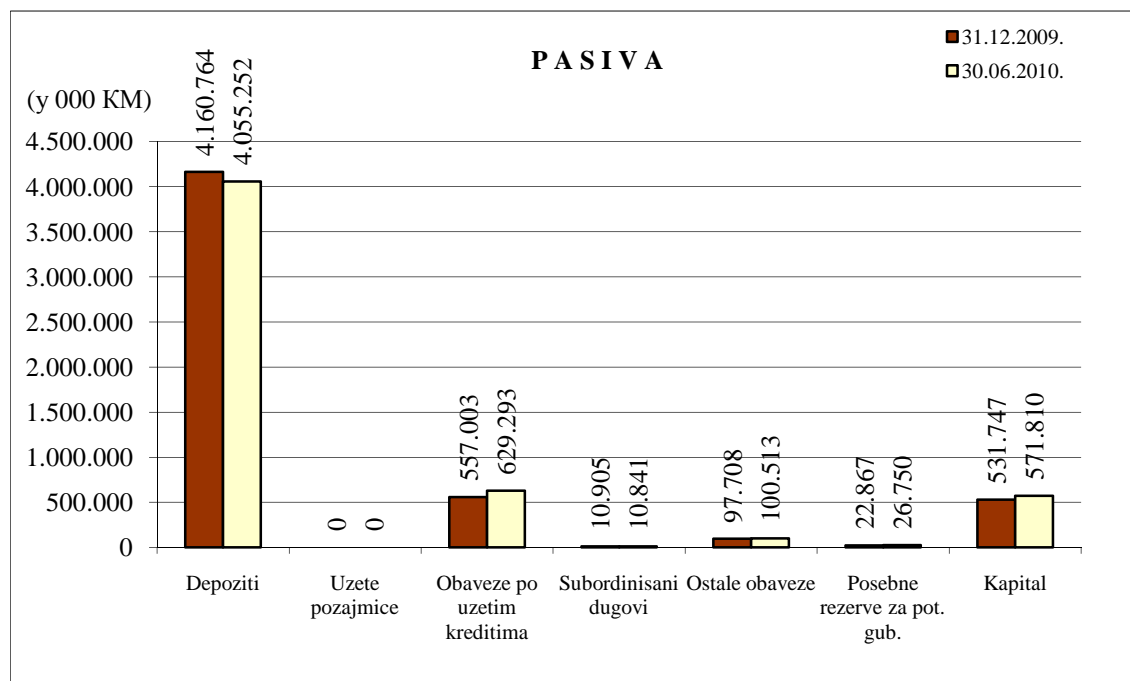
2.1.1. Pasiva

Struktura pasive (obaveze i kapital - izvori) vidi se iz sljedeće tabele:

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks 6=4/2
	Stanje	Učešće u %	Stanje	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
PASIVA (OBAVEZE):					
1. Depoziti	4.160.764	77	4.055.252	75	97
2. Uzete pozajmice	0	0	0	0	0
3. Obaveze po uzetim kreditima	557.003	10	629.293	12	113
4. Subordinirani dugovi	10.905	0	10.841	0	99
5. Ostale obaveze	97.708	2	100.513	2	103
6. Rezerve za potencijalne gubitke	22.867	1	26.750	0	117
7. Kapital	531.747	10	571.810	11	108
8. UKUPNO PASIVA (OBAVEZE I KAPITAL):	5.380.994	100	5.394.459	100	100

² Engl.: concentration ratio (CR) označava se prema broju institucija koje se uključuju u obračun.

Depoziti su osnovni izvor sredstava i iznose 4.055,3 miliona KM sa stopom pada od 3%, a u ukupnoj pasivi su smanjili učešće sa 77% na 75% u odnosu na kraj prethodne godine. Trend smanjenja ukupnih depozita (u 2009. godini pad depozita 12%) ima za posledicu i ograničenje rasta kreditne funkcije.

Uzeti krediti su 629,3 miliona KM i veći su za 13%, a u strukturi pasive su povećali učešće sa 10% na 12% u odnosu na kraj prethodne godine. Strukturu uzetih kredita čine krediti iz domaćih izvora (IRB RS) u iznosu od 479,8 miliona KM ili 76% sa stopom rasta od 17%, krediti stranih banaka u iznosu od 116,9 miliona KM ili 19% sa stopom rasta od 7%, krediti od stranih fondova u iznosu od 27,1 milion KM ili 4% sa stopom pada od 13%, te krediti iz ostalih izvora 1%.

Kreditni iz sredstava IRB RS u 2009. godini su porasli za 208,7 miliona KM ili za 103%, a u prvom polugodištu 2010. godine su veći za 69,2 miliona KM. To su kreditna sredstva po povoljnim kamatnim i ostalim uslovima namijenjena za kreditiranje pravnih i fizičkih lica.

Subordinirani dug je za 1% manji u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine. Ostale obaveze bilježe rast od 3% u odnosu na kraj 2009. godine.

Rezerve za potencijalne gubitke iznose 26,7 miliona KM, sa stopom rasta od 17%, a odnose se na bilansna potraživanja, osim kredita, te na aktivni vanbilans.

U strukturi pasive sa 30.06.2010. godine povećano je učešće kapitala sa 10% na 11%.

2.1.1.1. Depoziti

Depoziti su primarni izvor finansiranja bankarskog sektora. Zbog toga su obim poslovanja, planiranje i vođenje poslovne politike svake banke u direktnoj zavisnosti od nivoa, strukture i ročnosti depozita.

2.1.1.1.1. *Sektorska struktura depozita*

(u 000 KM)

DEPOZITI	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Iznos	Učešće u %	Iznos	Učešće u %	
Vladine institucije	993.242	24	790.874	20	80
Javna i državna preduzeća	244.311	6	363.734	9	149
Privatna preduzeća i društva	571.723	14	472.189	12	83
Neprofitne organizacije	48.967	1	54.343	1	111
Bankarske institucije	833.416	20	825.627	20	99
Nebankarske fin. institucije	202.323	5	197.519	5	98
Građani	1.253.661	30	1.333.275	33	106
Ostalo	13.121	0	17.691	0	135
UKUPNO:	4.160.764	100	4.055.252	100	97

Sektorska struktura depozita bankarskog sektora koncentrisana je u tri osnovna sektora (vladine institucije, bankarske institucije i građani) na koje se odnosi 76% od ukupnih depozita sa 30.06.2010. godine (sa 31.12.2009. godine je 74%). Stanje i kretanje depozita u ovim sektorima najznačajnije utiče na stanje i kretanje ukupnih depozita bankarskog sektora.

Sa 30.06.2010. godine najveće učešće u strukturi depozita imaju depoziti građana od 33% (porast za dva procentna poena) sa stopom rasta od 6% u odnosu na kraj prethodne godine. Trend rasta depozita građana u 2009. godini i zadržavanje trenda u 2010. godini ohrabruje i od velike je važnosti sa aspekta stabilnosti izvora finansiranja bankarskog sektora.

Sa 30.06.2010. godine depoziti vladinih institucija iznose 790,9 miliona KM sa stopom pada od 20% ili za 202,4 miliona KM (pad u 2009. godini je 437,8 miliona KM) i smanjenjem učešća sa 24% na 20% u ukupnim depozitima. Angažovanje ovih depozita (u osnovi se radi o plasiranju sredstava od privatizacije državanog kapitala) odvijalo se, između ostalog, putem investicija, kredita i drugih oblika javne potrošnje, te je djelimično ublažilo pad depozita realnog sektora (privatna preduzeća) koji su manji za 17% prema stanju krajem 2009. godine.

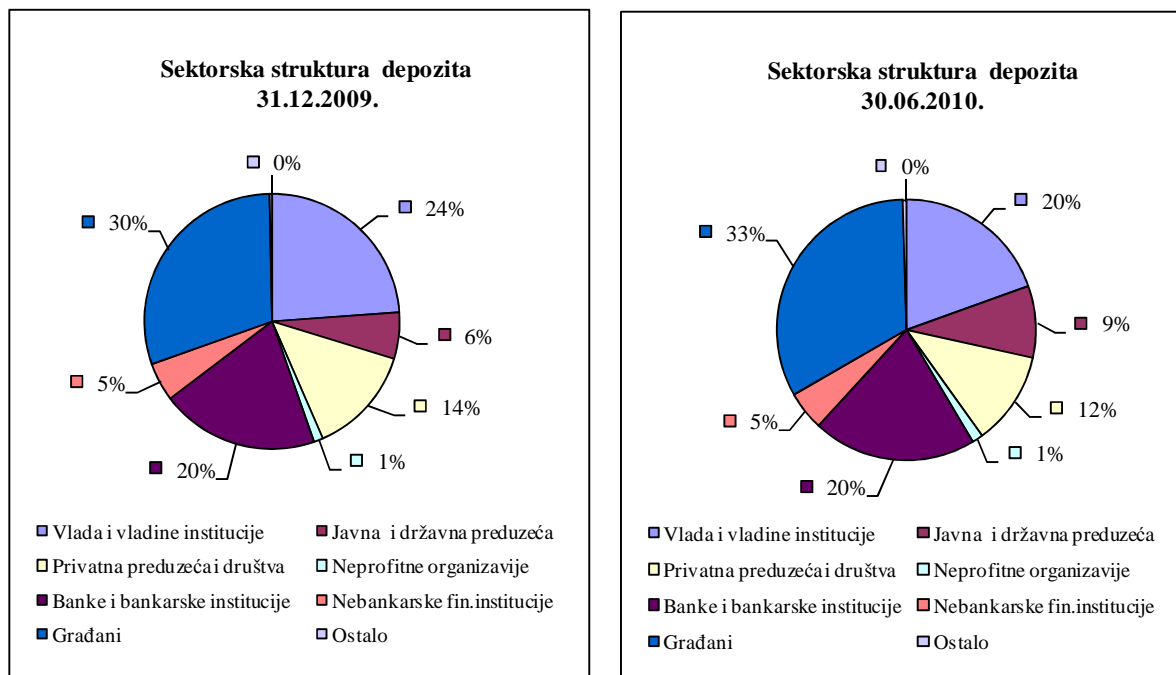
Depoziti javnih i državnih preduzeća u prvom polugodištu 2010. godine imaju stopu rasta od 49% u ukupnim depozitima ili za 119,4 miliona KM (najvećim dijelom porast depozita Elektroprivrede RS).

Depoziti bankarskih institucija zadržali su isto učešće od 20% u odnosu na ukupne depozite i imaju stopu pada od 1%. Nivo ovih depozita najvećim dijelom zavisi od depozita matične banke kod jedne banke na koju se odnosi 688,8 miliona KM ili 17% od ukupnih depozita bankarskog sektora.

Relativno značajan udio depozita matičnih banaka u ukupnim depozitima, te posebno visoka koncentracija i zavisnost nivoa depozita najveće banke Republike Srpske o ovim depozitima, veoma je bitna sa aspekta analize i praćenja rizika likvidnosti, jer je neposredno povezana sa rizikom likvidnosti i upravljanjem izvorima sredstava matične banke i bankarske grupe kojoj banka pripada. Povlačenje depozita matičnih banaka (uglavnom su to kvalitetni dugoročni izvori) je definisano ugovorima i u pravilu je moguće samo uz obostranu saglasnost ugovornih strana.

Agencija je bila aktivno uključena u aktivnosti koje je vodio MMF i druge relevantne finansijske institucije u vezi potpisivanja Memoranduma o razumijevanju sa matičnim bankama iz zemalja EU koje imaju akcionarski udio u bankama iz Republike Srpske i Bosne i Hercegovine ("Bečka inicijativa").

Svi ostali sektori (neprofitne organizacije, nebankarske finansijske institucije i ostalo) čine 6% u strukturi depozita i ukupno iznose 269,6 miliona KM sa stopom rasta od 2% u odnosu na 31.12.2009. godine.

2.1.1.1.2. Struktura depozita po valuti

(u 000 KM)

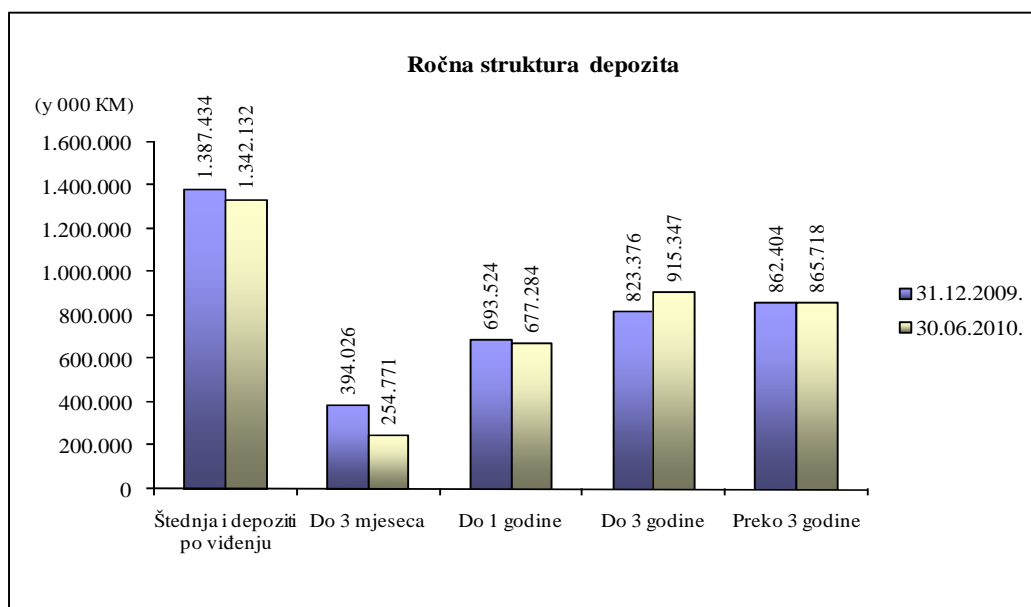
DEPOZITI	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Iznos	Učešće u %	Iznos	Učešće u %	
Depozit u KM	1.747.786	42	1.715.716	42	98
Depozit u stranoj valuti	2.412.978	58	2.339.536	58	97
UKUPNO:	4.160.764	100	4.055.252	100	97

Sa 30.06.2010. godine valutna struktura depozita je ista kao i sa krajem 2009. godine. Depoziti u domaćoj valuti čine 42% ukupnih depozita i iznose 1.715,7 miliona KM i sa stopom pada od 2% prema kraju 2009. godine. Depoziti u stranoj valuti iznose 2.339,5 miliona KM ili 58% od ukupnih depozita sa dominantnim učešćem valute EUR i stopom pada od 3% u odnosu na kraj 2009. godine.

2.1.1.1.3. Ročna struktura depozita

(u 000 KM)

DEPOZITI	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Iznos	Učešće u %	Iznos	Učešće u %	
Štednja i depoziti po viđenju	1.387.434	33	1.342.132	33	97
Do 3 mjeseca	394.026	9	254.771	6	65
Do 1 godine	693.524	17	677.284	17	98
1. Ukupno kratkoročni	2.474.984	59	2.274.187	56	92
Do 3 godine	823.376	20	915.347	23	111
Preko 3 godine	862.404	21	865.718	21	100
2. Ukupno dugoročni	1.685.780	41	1.781.065	44	106
UKUPNO (1+2)	4.160.764	100	4.055.252	100	97

U ročnoj strukturi depozita kratkoročni depoziti, koje čine depoziti po viđenju i oročeni depoziti s rokom oročenja do jedne godine iznose 2.274,2 miliona KM i manji su za 8% ili 200,8 miliona KM u odnosu na kraj prethodne godine (pad kratkoročnih depozita u 2009. godini je bio 875,5 miliona KM). Učešće kratkoročnih depozita u ukupnim depozitima je smanjeno za tri procentna poena.

Istovremeno dugoročni depoziti imaju rast od 6% ili za 95,3 miliona KM (rast dugoročnih depozita u 2009. godini je bio 333,8 miliona KM) i rast učešća za tri procentna poena u odnosu na 31.12.2009. godine. Rast dugoročnih depozita je pozitivan trend jer ročna struktura izvora uslovljava ročnu strukturu plasmana.

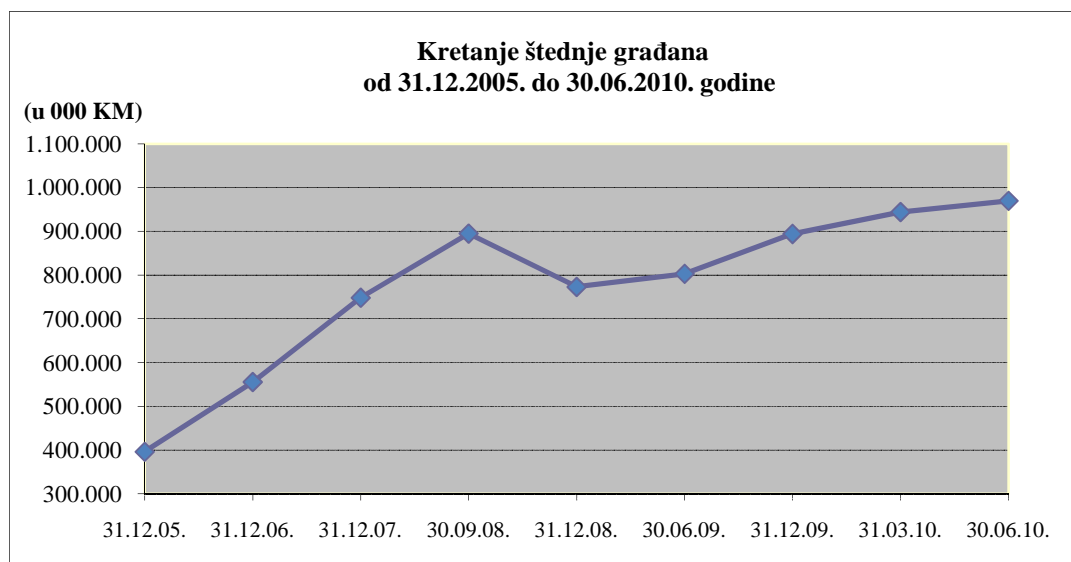
2.1.1.1.4. Krediti i štednja građana

(u 000 KM)

R/b	OPIS	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1	2	3	4	5=4/3
1.	Kreditni građana	1.526.276	1.535.174	101
2.	Štednja građana	894.186	969.731	108
3.	Kreditni/Štednja	171%	158%	
4.	Tekući računi građana	292.069	295.088	101
5.	Ukupno depoziti (2+4)	1.186.255	1.264.819	107
6.	Kreditni/Ukupni depoziti	129%	121%	

Sa 30.06.2010. godine štednja iznosi 969,7 miliona KM ili 24% od ukupnih depozita banaka i porasla je za 75,5 miliona KM ili 8% u odnosu na kraj prethodne godine (rast štednje u 2009. godini je bio 121 milion KM). Oročena štednja iznosi 745,2 miliona KM ili 76,8% od ukupne štednje i ima stopu rasta od 8%. Štednja po viđenju iznosi 224,5 miliona KM ili 23% ukupne štednje i veća je za 7% u odnosu na stanje prethodne godine.

Povoljnija ročna struktura štednje, odnosno veće učešće oročene štednje u ukupnoj štednji rezultat je vraćanja povjerenja u banke. Tome je u značajnijoj mjeri doprinijela funkcionalna i efikasna supervizija banaka, te osiguranje depozita koje u osnovi za cilj imaju stabilan bankarski sektor i zaštitu depozitara. Podizanje osiguranog limita depozita početkom 2009. godine na 20.000 KM, te u aprilu 2010. godine na 35.000 KM bio je jedan od faktora koji je, u uslovima sveopšte krize, dao dodatnu sigurnost štedišama. Pored toga, realizacija pokrenute inicijative za približavanje limita osiguranja depozita u Bosni i Hercegovini (50.000 KM) limitu zemalja iz okruženja, smanjiće dodatno uticaj krize na ovaj segment poslovanja banaka i direktno će djelovati na daljnji rast štednje građana.

Prema valutnoj strukturi štednje sa 30.06.2010. godine, devizna štednja iznosi 781,6 miliona KM sa stopom rasta od 8% i čini 81% od ukupne štednje, a štednja u KM iznosi 188,1 milion KM sa stopom rasta od 11% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Ukupni krediti građana su za 21% veći od izvora koje čine štedni i tekući računi građana.

Odnos kredita građana i štednje je smanjen, jer je štednja brže rasla od kredita. Krediti građanima pokriveni su sa 63% štednjom građana (sa 31.12.2009. godine pokriviće je bilo 59%), a ako dodamo i tekuće račune građana, tada je stopa pokrivenosti 82% (sa 31.12.2009. godine bila je 78%).

Tekući računi građana sa 30.06.2010. godine iznose 295,1 milion KM i veći su za 1% u odnosu na 31.12.2009. godine.

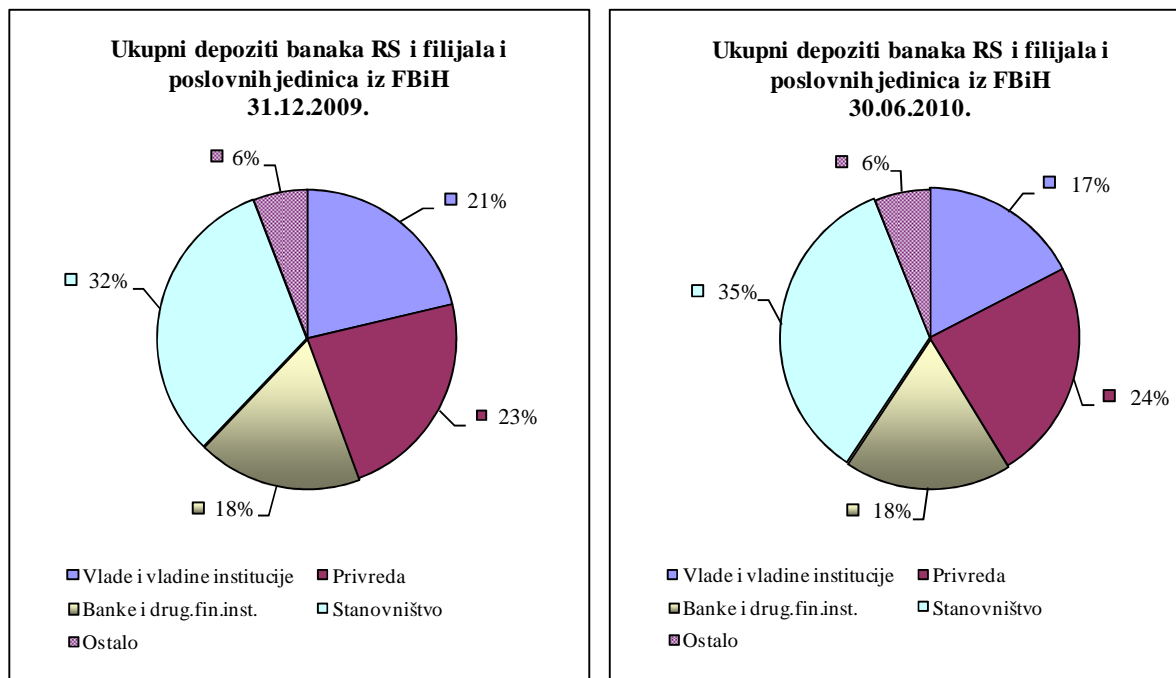
Ukupna štednja građana, uključujući i tekuće račune građana, sa 30.06.2010. godine iznosi 1,26 milijardi KM sa stopom rasta od 7% u odnosu na kraj 2009. godine, a za 6% ili 72,6 miliona KM veća je u odnosu na 30.09.2008. godine kada je zabilježen najviši nivo štednje građana do tada.

2.1.1.1.5. Ročna i sektorska struktura ukupno prikupljenih depozita

Ročna i sektorska struktura ukupno prikupljenih depozita bankarskog sektora Republike Srpske i filijala i poslovnih jedinica banaka iz Federacije BiH daje se u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.						30.06.2010.						Indeks 14=12/6
	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14=12/6
1. Kratkoročni depoziti													
a) Vlada i vladine inst.	759.476	18	7.816	2	767.292	16	541.399	13	10.600	2	551.999	12	72
b) Privreda	666.872	16	233.971	44	900.843	19	704.090	17	250.372	46	954.462	21	106
v) Banke i dr. fin. inst.	99.438	2	1.888	0	101.326	2	67.742	2	3.662	0	71.404	2	70
g) Građani	773.580	19	119.119	22	892.699	19	791.782	20	125.023	23	916.805	20	103
e) Ostalo	175.618	4	8.000	1	183.618	4	169.174	4	9.202	2	178.376	4	97
Ukupno kratk. depoziti	2.474.984	59	370.794	69	2.845.778	60	2.274.187	56	398.859	73	2.673.046	59	94
2. Dugoročni depoziti													
a) Vlada i vladine inst.	233.766	6	0	0	233.766	5	249.475	6	0	0	249.475	5	107
b) Privreda	149.162	4	33.451	6	182.613	4	131.833	3	13.260	2	145.093	3	79
v) Banke i dr. fin. inst.	733.978	18	403	0	734.381	16	757.885	19	1.920	0	759.805	16	103
g) Građani	480.081	12	128.847	24	608.928	13	541.493	14	135.744	25	677.237	15	111
e) Ostalo	88.793	2	3.328	1	92.121	2	100.379	2	256	0	100.635	2	109
Ukupno dug. depoziti	1.685.780	41	166.029	31	1.851.809	40	1.781.065	44	151.180	27	1.932.245	41	104
SVEUKUPNO (1.+2.):	4.160.764	100	536.823	100	4.697.587	100	4.055.252	100	550.039	100	4.605.291	100	98

Ukupno prikupljeni depoziti u Republici Srpskoj iznose 4.605,3 miliona KM, sa stopom pada 2% u odnosu na 31.12.2009. godine. Depoziti bankarskog sektora Republike Srpske iznose 4.055,3 miliona KM sa stopom pada od 3%, a depoziti filijala i poslovnih jedinica banaka iz Federacije BiH iznose 550 miliona KM sa stopom rasta od 2% u odnosu na kraj prethodne godine. Prema ročnoj strukturi ukupno prikupljenih depozita u Republici Srpskoj 59% su kratkoročni depoziti, a 41% su dugoročni depoziti.

Učešće depozita filijala i poslovnih jedinica banaka iz Federacije BiH u ukupno prikupljenim depozitima je 12% (sa 31.12.2009. godine je 11%).

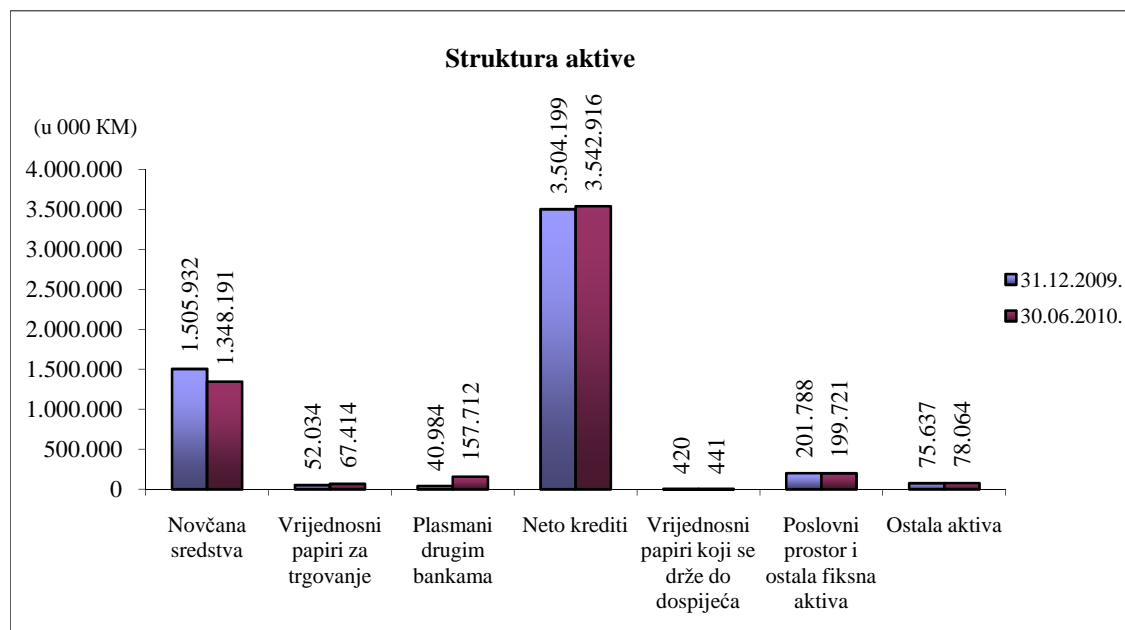
Organizacioni dijelovi banaka Republike Srpske koji posluju na području Federacije BiH prikupili su ukupno 72,8 miliona KM depozita, sa stopom pada od 4% u odnosu na 31.12.2009. godine. Pad ovih depozita dijelom je posljedica i zatvaranja poslovnih jedinica banaka Republike Srpske u Federaciji BiH (5 filijala i 4 ostala organizaciona dijela). Ovi depoziti su uključeni u ukupne depozite bankarskog sektora Republike Srpske.

2.1.2. Aktiva

Struktura aktive

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Stanje	Učešće u %	Stanje	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
AKTIVA (IMOVINA):					
1.Novčana sredstva	1.505.932	28	1.348.191	25	90
2.Vrijednosni papiri za trgovanje	52.034	1	67.414	1	130
3.Plasmani drugim bankama	40.984	1	157.712	3	385
4.Neto krediti	3.504.199	65	3.542.916	66	101
5.Vrijednosni papiri koji se drže do dospelja	420	0	441	0	105
6.Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	201.788	4	199.721	4	99
7.Ostala aktiva	75.637	1	78.064	1	103
8.UKUPNO AKTIVA:	5.380.994	100	5.394.459	100	100

Struktura aktive ukazuje na činjenicu da se bankarski sektor Republike Srpske po karakteru poslovanja može svrstati u tradicionalno, konzervativno bankarstvo sa dominantnim učešćem kredita kao osnovnog bankarskog proizvoda.

Sa 30.06.2010. godine ukupna aktiva se zadržala približno na nivou stanja sa 31.12.2009. godine i iznosi 5,39 milijardi KM.

Novčana sredstva iznose 1.348,2 miliona KM. Trend pada novčanih sredstava iz prethodne godine nastavljen je i u prvom polugodištu 2010. godine.

Poslovanje sa vrijednosnim papirima za trgovanje obavlja sedam banaka sa dominantnim učešćem jedne banke, ali se još uvijek radi o veoma malom obimu sa učešćem od 1% u ukupnoj aktivni bankarskog sektora. Plasmani drugim bankama iznose 157,7 miliona KM i veći su za 285% u odnosu na 31.12.2009. godine, a ima ih šest banaka, od kojih se iznos od 119,8 miliona KM odnosi na jednu banku (banka ima visoku stopu likvidnosti, a po osnovu oročavanja novčanih sredstava na rok preko 90 dana kod ino banke sa investicionim rangom).

Neto krediti iznose 3.542,9 miliona KM i za 1% su veći od stanja sa 31.12.2009. godine, a u strukturi ukupne aktive povećali su učešće sa 65% na 66%.

Učešće ostalih stavki aktive je 5%.

Struktura vanbilansne aktive

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks 6=4/2
	Stanje 2	Učešće u % 3	Stanje 4	Učešće u % 5	
1	2	3	4	5	6=4/2
1. Aktivni vanbilans	545.837	100	558.204	100	102
- Neopozive obaveze za davanje kredita	287.690	53	246.114	44	86
- Neopozivi dok. akreditivi	2.248	0	3.474	1	155
- Ostali akreditivi za plać. u inost.	2.084	0	1.611	0	77
- Izdate garancije	253.736	47	306.796	55	121
- Izdate mjenice i dati avali	0	0	64	0	0
- Nostro fin.aktivn. -proces naplate	0	0	0	0	0
- Tekući ugovori za transak. s devizama	0	0	0	0	0
- Ostale stavke vanbilansa	79	0	145	0	184
2. Klasifikovana aktiva-gubitak E	149.423		164.501		110
3. Komisioni poslovi	132.166		116.535		88
4. UKUPNO:	827.426		839.248		101

Ukupna vanbilansna aktiva iznosi 839,2 miliona KM i veća je za 1% u odnosu na kraj prethodne godine.

U strukturi vanbilansne aktive na aktivni vanbilans ili vanbilansna potraživanja koja nose rizik se odnosi 558,2 miliona KM ili 66,5%.

Najveće učešće u strukturi aktivnog vanbilansa od 55% imaju izdate garancije i iznose 306,8 miliona KM sa stopom rasta od 21% u odnosu na 31.12.2009. godine. Garancije se sastoje od plativih garancija u iznosu od 137,6 miliona KM sa rastom od 14% i činidbenih garancija u iznosu od 169,2 miliona i rastom od 27% u posmatranom periodu.

Neopozive obaveze za davanje kredita iznose 246,4 miliona KM, sa stopom pada od 14% u odnosu na kraj 2009. godine.

Ostale stavke aktivnog vanbilansa se odnose na neopozive dokumentarne i ostale akreditive i ostale stavke vanbilansa.

Klasifikovana aktiva - gubitak "E" iznosi 164,5 miliona KM i veća je za 15,1 milion KM ili 10% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Veći dio klasifikovane aktive - gubitak "E" je utužen tako da na proces naplate značajan uticaj ima i trajanje sudskih postupaka koji u pravilu traju i po nekoliko godina.

Komisioni poslovi su manji za 12% u odnosu na kraj prošle godine, a obavlja ih sedam banaka. Na stanje i strukturu komisionih poslova značajan uticaj imaju poslovi koje obavlja jedna banka u ime i za račun matične banke, te "kastodi poslovi" koje obavlja jedna banka i to uglavnom za strana pravna lica.

2.1.2.1. Novčana sredstva

Novčana sredstva čine 25% od ukupne aktive banaka bankarskog sektora Republike Srpske.

Struktura novčanih sredstava

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Ukupno	Učešće u %	Ukupno	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
KM					
Gotov novac	47.609	3	60.214	4	126
Račun rezervi kod CB BiH	899.781	60	774.708	57	86
Računi depozita kod depoz. inst. u BiH	8.324	1	7.193	1	86
Računi depozita kod depoz. inst. inostr.	1	0	0	0	0
Novčana sredstva u procesu naplate	0	0	0	0	0
Neisplaćeni dugovi	0	0	0	0	0
UKUPNO:	955.715	64	842.115	62	88
DEVIZE					
Gotov novac	36.094	2	35.780	3	99
Račun rezervi kod CB BiH	0	0	75	0	0
Računi depozita kod depoz. inst. u BiH	567	0	1.419	0	250
Računi depozita kod depoz. inst. inostr.	513.219	34	468.476	35	91
Novčana sredstva u procesu naplate	337	0	326	0	97
Neisplaćeni dugovi	0	0	0	0	0
UKUPNO:	550.217	36	506.076	38	92
SVEUKUPNO:	1.505.932	100	1.348.191	100	90

Ukupna novčana sredstva sa 30.06.2010. godine iznose 1,35 milijardi KM i manja su za 10% u odnosu na kraj prethodne godine. Novčana sredstva imaju trend pada od početka četvrtog kvartala 2008. godine.

Novčana sredstva u KM iznose 842,1 milion KM i manja su za 12% u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine, a u strukturi su smanjila učešće sa 64% na 62%.

U strukturi novčanih sredstava u KM najveće je učešće sredstava na računu rezervi kod Centralne banke BiH koja iznose 774,7 miliona KM i čine 57% ukupnih novčanih sredstava.

Novčana sredstva u stranoj valuti iznose 506,1 milion KM sa stopom pada od 8% u odnosu na 31.12.2009. godine i povećanjem učešća sa 36% na 38%. Od ukupnih novčanih sredstava, u stranoj valuti na računima depozita kod depozitnih institucija u inostranstvu se nalazi 468,5 miliona KM ili 35% i to 184,3 miliona KM na deviznim tekućim računima i iznos od 284,2 miliona KM na računima kratkoročno oročenih sredstava (do 90 dana).

Kratkoročno oročena sredstva predstavljaju slobodni dio novčanih sredstava koje banke nisu usmjerile u kredite prvenstveno zbog nemogućnosti izbora kvalitetnih projekata. U slučaju potrebe sredstva se mogu razročiti i koristiti za potrebe tekuće likvidnosti. Stopa pada ove kategorije novčanih sredstava u 2009. godini i prvom polugodištu 2010. godine upozorava na izvjesno slabljenje pozicije likvidnosti bankarskog sektora.

Od ukupnih novčanih sredstava iznos od 1.186,4 miliona KM ili 88% su kamatonosni računi depozita, a 155,9 miliona KM ili 12% su nekamatonosni računi na koje banke nemaju prihode i koje imaju stopu rasta od 37% u odnosu na kraj godine.

Održavanje višeg nivoa novčanih sredstava u strukturi bilansa stanja banaka, pored obaveze ispunjavanja propisanog iznosa obavezne rezerve, proizilazi i radi obavljanja funkcije platnog prometa u bankama, široke mreže poslovnih jedinica banaka, kao i nerazvijenosti tržišta novca, gdje bi banke u kratkom roku mogle obezbijediti potrebna likvidna sredstva. Isto tako, suženi prostor za izbor dobrih komitenata i slabo tržište finansijskih instrumenata su takođe usloveli održavanje višeg nivoa novčanih sredstava.

2.1.2.2. Krediti

Kreditna funkcija je jedna od osnovnih funkcija poslovanja banaka, što potvrđuje i učešće neto kredita od 66% u ukupnoj aktivni. Nivo ukupnih kredita je najvažniji pokazatelj obima poslovanja svake banke i sektora u cjelini, ali isto tako je i najveći potencijalni generator rizika u poslovanju. U 2009. godini i u prvom polugodištu 2010. godine usporen je rast kredita i zadržava se na približno istom nivou uz manje oscilacije. Posljedica je to postrožavanja uslova i opreznije politike kreditiranja, te otežanog pristupa inače sve skupljim izvorima finansiranja za banke.

Blagi rast bruto kredita sa 30.06.2010. godine od 2% finansiran je većim dijelom iz tekućih otplata kredita i kreditnih izvora sredstava od IRBRS.

Agencija je u decembru 2009. godine donijela novu Odluku o privremenim mjerama za reprogram kreditnih obaveza fizičkih i pravnih lica u bankama sa ciljem ublažavanja negativnih efekata svjetske ekonomske i finansijske krize. Odlukom su olakšani uslovi otplate jednog dijela kredita fizičkih i pravnih lica, a da se pri tome ne ugrožavaju stabilnost i sigurnost banaka i bankarskog sektora u cjelini. Pravna i fizička lica mogu podnositi zahtjeve za reprogram kredita u toku 2010. godine. U periodu 01.01.-30.06.2010. godine reprogramirano je ukupno 98,1 milion KM za 107 pravnih lica i 2,2 miliona KM za 342 fizička lica.

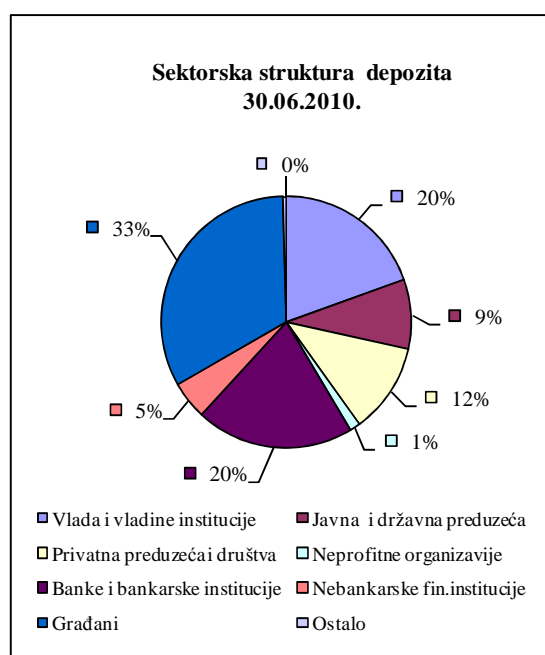
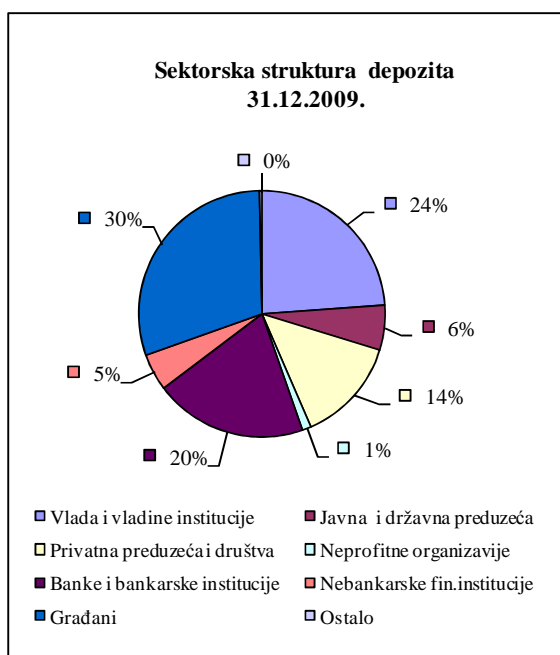
Ukupni bruto krediti sa 30.06.2010. godine su 3.761,2 miliona KM i za 2% su veći u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine.

2.1.2.2.1. Sektorska struktura ukupnih kredita

Sektorska struktura ukupnih kredita banaka Republike Srpske vidi se iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

R/b	OPIS	31.12.2009.	Učešće u %	30.06.2010.	Učešće u %	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
1.	Vlada i vladine institucije	267.584	7	279.274	7	104
2.	Javna i državna preduzeća	53.527	2	58.871	2	110
3.	Privatna preduzeća i društva	1.778.060	48	1.815.108	48	102
4.	Neprofitne organizacije	3.523	0	7.047	0	200
5.	Banke i bankarske institucije	3.001	0	2.578	0	86
6.	Nebankarske fin. institucije	19.170	1	11.525	1	60
7.	Gradani	1.526.276	41	1.535.174	41	101
8.	Ostalo	48.704	1	52.494	1	108
9.	UKUPNO	3.699.845	100	3.762.071	100	102

Sektorska struktura prikazuje ukupne kredite na bruto osnovi, odnosno kredite koji nisu umanjeni za rezerve za potencijalne kreditne gubitke, koje su banke obavezne izdvajati u zavisnosti od stepena rizičnosti svakog plasmana.

Prema sektorskoj strukturi kredita, zadržava se najveće učešće kredita privatnim preduzećima i društvima od 48%, te kredita građanima sa učešćem od 41%. Sa 30.06.2010. godine krediti privatnim preduzećima i društvima su porasli za 2% (rast u 2009. godini je takođe 2%), dok su krediti građanima veći za 1% u odnosu na kraj 2009. godine (u 2009. godini imali su pad od 1%).

Kreditni Vladi i vladinim institucijama su zadržali isto učešće u strukturi ukupnih kredita, sa stopom rasta od 4% i većim dijelom se odnose na kredite plasirane opštinama. Na sve ostale kredite se odnosi 4% ukupnih kredita.

2.1.2.2.2. *Neto krediti*

Neto krediti su bruto krediti umanjeni za rezerve za potencijalne kreditne gubitke.

Stanje i kretanje neto kredita banaka Republike Srpske vidi se iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

R/b	O P I S	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1	2	3	4	5
1.	Kreditni, potraž. po posl. liz. i dosp. pot.	3.699.845	3.762.071	102
2.	Rezerve za pot. kred. gubitke	195.646	219.155	112
3.	Neto krediti (1.-2.):	3.504.199	3.542.916	101

Sa 30.06.2010. godine neto krediti su za 1% veći u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine, a izdvojene rezerve su rasle po stopi od 12% (u 2009. godini rezerve su porasle ukupno za 42%).

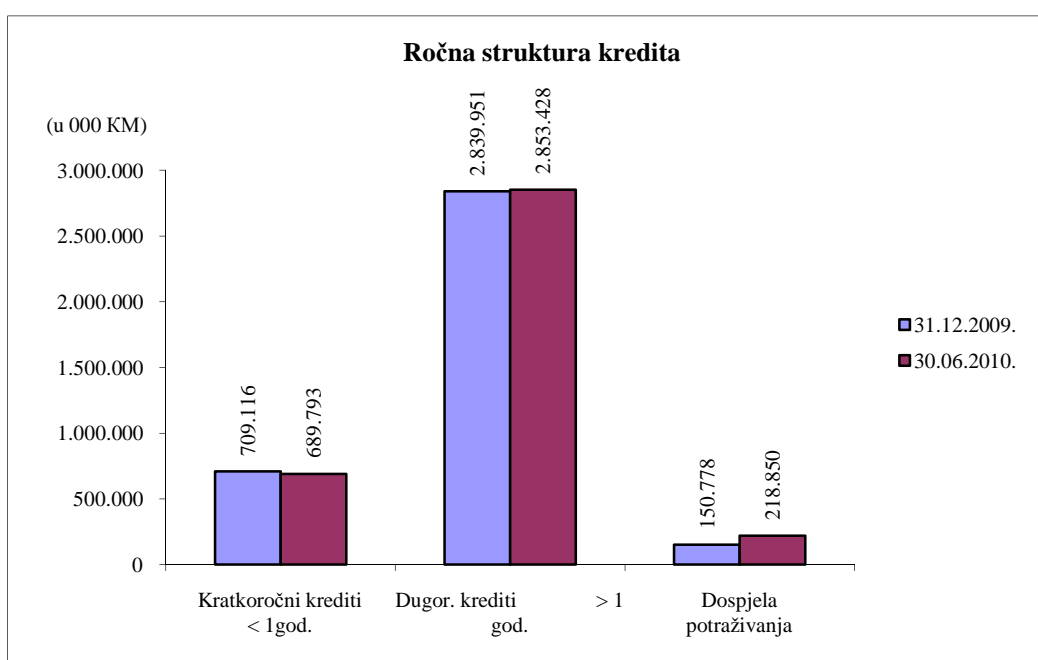
Porast ukupnog iznosa rezervi za pokriće potencijalnih kreditnih gubitaka uslovljen je strožijom klasifikacijom kredita samih banaka, što je i očekivano u uslovima finansijske i ekonomske krize kada je znatno otežana uredna otplata kredita. Međutim, na rast rezervi značajno su uticali i zahtjevi Agencije za izdvajanjem dodatnih rezervi.

2.1.2.2.3. *Ročna struktura kredita*

Ročna struktura kredita banaka Republike Srpske prikazana po sektorima daje se u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

R/b	O P I S	Kratk. krediti < 1god.		Ind-eks	Dugor. krediti > 1 god.		Ind-eks	Dospjela potraživanja		Ind-eks	Ukupno		Ind-eks
		31.12.2009.	30.06.2010.		31.12.2009.	30.06.2010.		31.12.2009.	30.06.2010.		31.12.2009.	30.06.2010.	
1.	Vlada i vladine inst.	39.312	37.348	95	228.210	241.869	106	62	57	92	267.584	279.274	104
2.	Javna i drž. preduz.	3.235	879	27	50.184	56.912	113	108	1.080	1.000	53.527	58.871	110
3.	Priv.preduz. i druš.	472.559	469.443	99	1.191.219	1.185.812	100	114.282	159.853	140	1.778.060	1.815.108	102
4.	Neprof.organizacije	241	1.660	689	3.281	5.344	163	1	43	4.300	3.523	7.047	200
5.	Banke i bank.instit.	3.001	2.578	86	0	0	0	0	0	0	3.001	2.578	86
6.	Nebankar.fin.instit.	3.081	2.924	95	16.089	8.601	53	0	0	0	19.170	11.525	60
7.	Građani	169.312	163.502	97	1.322.384	1.324.068	100	34.580	47.604	138	1.526.276	1.535.174	101
8.	Ostalo	18.375	11.459	62	28.584	30.822	108	1.745	10.213	585	48.704	52.494	108
9.	UKUPNO:	709.116	689.793	97	2.839.951	2.853.428	100	150.778	218.850	145	3.699.845	3.762.071	102

Prema ročnoj strukturi kredita zaržava se dominantno učešće dugoročnih kredita od 75,8%. Kratkoročni krediti čine 18,4% sa stopom pada od 3%, a dospjela potraživanja su 5,8% ukupnih kredita i imaju stopu rasta od 45%.

U sektorskoj strukturi kratkoročnih kredita je najznačajnije učešće kredita privatnim preduzećima i društvima (68%), dok su kod dugoročnih kredita najveće stavke krediti građanima sa učešćem od 46% i krediti privatnim preduzećima i društvima sa učešćem od 42%.

Ako uporedimo dugoročne izvore, koje čine dugoročni depoziti, uzeti dugoročni krediti i subordinirani dug, sa dugoročnim kreditima banaka Republike Srpske, proizilazi da se 83,5% dugoročnih kredita finansira iz dugoročnih izvora. Sa 31.12.2009. godine ovaj odnos je bio 78%, što znači da su u prvom polugodištu 2010. godine dugoročni izvori brže rasli od dugoročnih kredita, što je pozitivan trend.

Odnos dugoročnih izvora i dugoročnih kredita kod pojedinih banaka je nepovoljniji, jer na ukupni nivo dugoročnih izvora u velikoj mjeri utiče značajan iznos ovih izvora kod najveće banke.

2.1.2.2.4. Dospjela potraživanja po kreditima

Kategorija dospjelih potraživanja po kreditima, po svom karakteru, predstavlja jedan od najranijih indikatora upozorenja na probleme u procesu naplate potraživanja.

U 2009. godini dospjela potraživanja su imala značajan rast (od 68%) koji se može dovesti u direktnu vezu sa nepovoljnim uslovima poslovanja izazvanih globalnom ekonomskom i finansijskom krizom. Trend rasta dospjelih potraživanja nastavljen je i u prvom polugodištu 2010. godine i to po stopi od 45% i ukupno iznose 218,9 miliona KM. Odnos dospjelih potraživanja i kredita vidi se iz slijedećeg prikaza:

	(u %)		
	31.12.2008.	31.12.2009.	30.06.2010.
- dospjeli krediti / ukupni krediti	2,6	4,1	5,8
- dospjeli krediti priv. pred. / ukupni krediti priv. pred.	4,1	6,4	8,8
- dospjeli krediti građana / ukupni krediti građana	1,4	2,3	3,1

Kreditni građanima još uvijek imaju najniži odnos dospjelih potraživanja prema ukupnim kreditima građana, ali nivo i rast ovih dospjelih potraživanja treba pratiti sa povećanom pažnjom s obzirom da se uglavnom radi o dugoročnim kreditima.

Rast dospjelih potraživanja, posebno u realnom sektoru, upozorava na neophodnost kvalitetnije analize kreditne sposobnosti zajmoprimaca pri odobravanju kredita i potrebu sistematičnijeg praćenja redovnog servisiranja kredita, a sve to da bi se maksimalno smanjila izloženost kreditnom riziku. Kod analize kreditne sposobnosti zajmoprimaca, bankama su od velike pomoći uspostavljeni registri kredita pravnih i fizičkih lica pri Centralnoj banci BiH, koji omogućavaju bankama uvid u postojeću kreditnu zaduženost potencijalnih zajmoprimaca, odnosno zaduženost potencijalnih jemaca kod svih banaka u BiH.

Pored toga, Agencija kvartalno dostavlja bankama (prvi izvještaji su sa 31.12.2009. godine) i dio svoje baze podataka vezane za kategoriju nesolidnih komitenata, te za kredite kod kojih je otplata (jedne ili više rata ili kontinuirana otplata) pala na teret jemaca/sudužnika, uz obavezu banaka o čuvanju poslovne tajne, a sa ciljem kvalitetnije procjene boniteta potencijalnih komitenata.

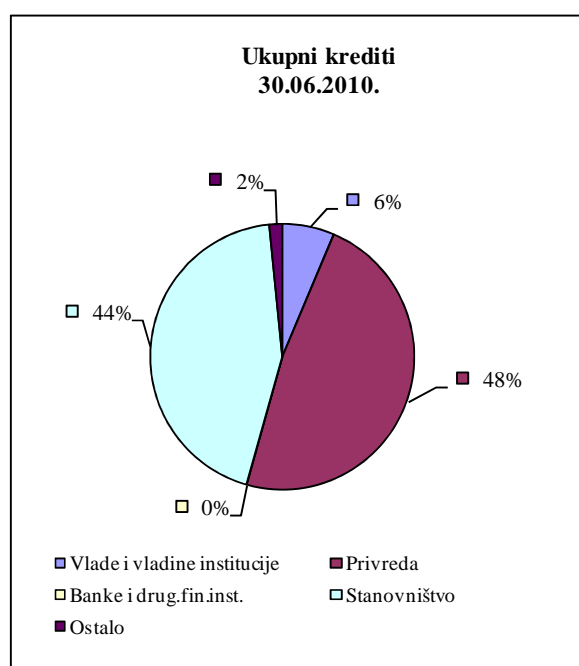
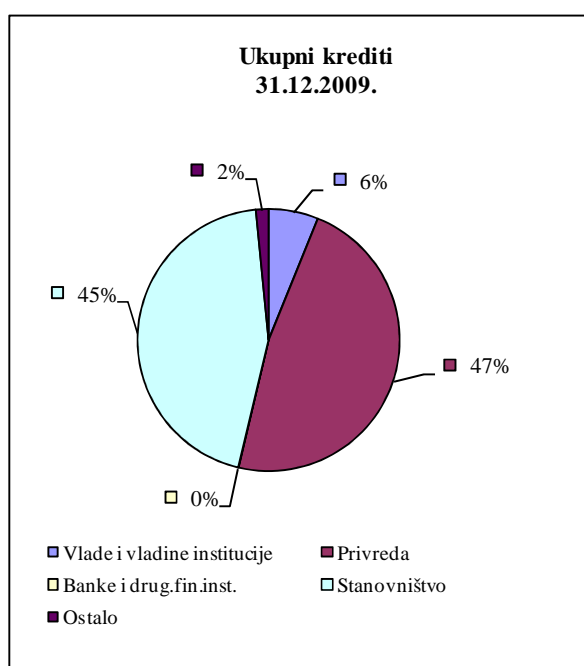
2.1.2.2.5. Ročna i sektorska struktura kredita banaka Republike Srpske i jedinica banaka iz Federacije BiH

Banke su dužne posebnu pažnju usmjeriti na ročnu usklađenost izvora i plasmana, jer narušavanje ročne usklađenosti aktive i pasive može negativno djelovati na likvidnost.

Uporedni pregled ročne i sektorske strukture plasiranih kredita banaka Republike Srpske i filijala i poslovnih jedinica banaka iz Federacije BiH daje se u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.						30.06.2010.						Indeks 14=12/6
	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14=12/6
1. Kratkoročni krediti													
a) Vlada i vladine inst.	39.374	1	0	0	39.374	1	37.405	1	30	0	37.435	1	95
b) Privreda	590.184	16	151.105	17	741.289	16	631.255	17	153.194	17	784.449	17	106
v) Banke i dr.fin. inst.	3.001	0	0	0	3.001	0	2.578	0	0	0	2.578	0	86
g) Građani	203.892	5	28.418	3	232.310	5	211.106	6	30.581	4	241.687	5	104
e) Ostalo	23.443	1	599	0	24.042	1	26.299	1	987	0	27.286	0	113
Ukupno kratk. krediti	859.894	23	180.122	20	1.040.016	23	908.643	25	184.792	21	1.093.435	23	105
2. Dugoročni krediti													
a) Vlada i vladine inst.	228.210	6	13.875	2	242.085	5	241.869	6	16.071	2	257.940	6	107
b) Privreda	1.241.403	34	196.402	22	1.437.805	31	1.242.724	33	208.089	23	1.450.813	31	101
v) Banke i dr.fin. inst.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
g) Građani	1.322.384	36	494.554	56	1.816.938	40	1.324.068	35	487.216	54	1.811.284	39	100
e) Ostalo	47.954	1	78	0	48.032	1	44.767	1	1.060	0	45.827	1	95
Ukupno dug. krediti	2.839.951	77	704.909	80	3.544.860	77	2.853.428	75	712.436	79	3.565.864	77	101
SVEUKUPNO (1.+2.):	3.699.845	100	885.031	100	4.584.876	100	3.762.071	100	897.228	100	4.659.299	100	102

Iz uporednog pregleda ročne i sektorske strukture plasiranih kredita banaka Republike Srpske i filijala i poslovnih jedinica banaka iz Federacije BiH, koji sa 30.06.2010. godine ukupno iznose 4.659,3 miliona KM, proizilazi da su sektorska i ročna struktura kredita slične, odnosno da su i kod jednih i kod drugih najzastupljeniji krediti plasirani privatnim preduzećima i društvima, te građanima i da su orjentisani na dugoročno kreditiranje.

Kreditni filijala i poslovnih jedinica banaka iz Federacije BiH sa 30.06.2010. godine iznose 897,2 miliona KM i imaju stopu rasta od 1%, te čine 19% od ukupnih kredita u Republici Srpskoj, kao i sa 31.12.2009. godine.

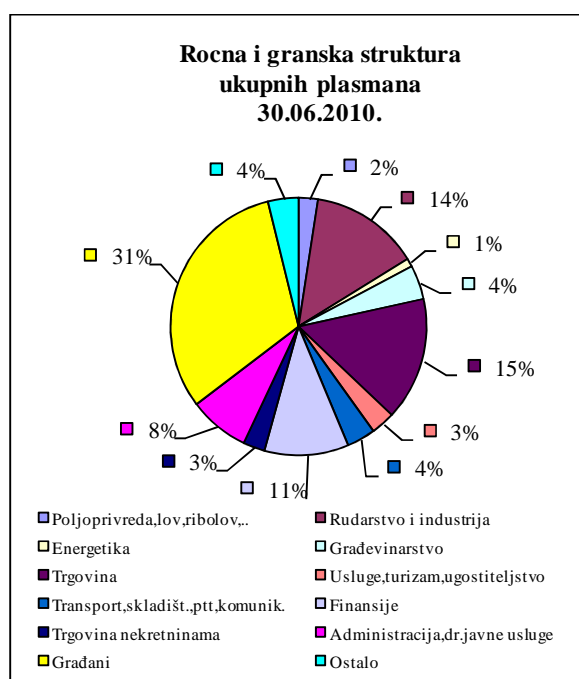
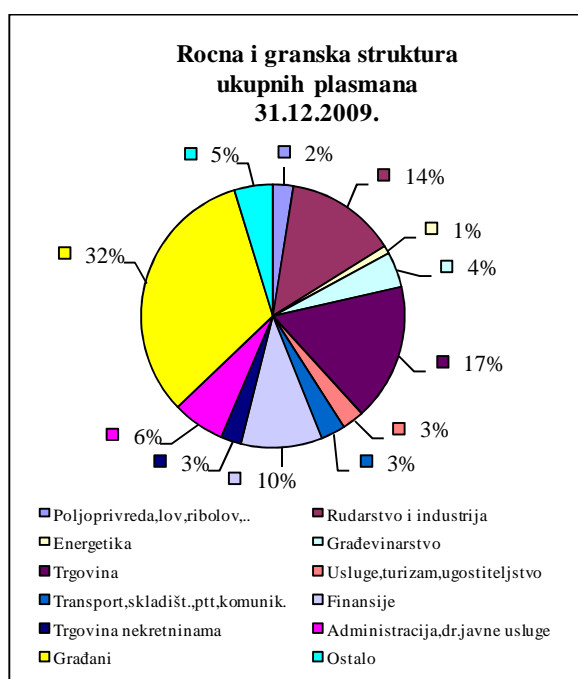
2.1.2.2.6. Ročna i granska struktura ukupnih plasmana banaka Republike Srpske

Kategorija ukupnih plasmana je širi pojam i obuhvata pored ukupnih kredita i sve ostale plasmane (bez deviznih tekućih računa kod ino-banaka), kao što su oročena sredstva kod ino-banaka, plasmani drugim bankama, vrijednosni papiri, investicije u nekonsolidovana preduzeća, kamate i naknade, avanse i odgođeno plaćanje.

Ročna i granska struktura ukupnih plasmana vidi se iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

R/b	AKTIVA GRANA	Kratkoročni plasmani		Ind-eks	Dugoročni plasmani		Ind-eks	Garancije i druga jemstva		Ind-eks	UKUPNO		Ind-eks
		31.12.09.	30.06.10.		31.12.09.	30.06.10.		31.12.09.	30.06.10.		31.12.09.	30.06.10.	
1.	Poljop.,lov,ribolov,...	24.786	30.460	123	89.384	77.583	87	3.370	9.189	273	117.540	117.232	100
2.	Rudarstvo i industrija	133.918	180.128	135	436.505	431.021	99	70.665	58.525	83	641.088	669.674	104
3.	Energetika	4.940	5.855	119	36.542	40.985	112	3.430	4.189	122	44.912	51.029	114
4.	Građevinarstvo	60.269	67.975	113	87.256	91.561	105	58.048	51.225	88	205.573	210.761	103
5.	Trgovina	258.430	253.950	98	400.667	378.214	94	132.879	125.036	94	791.976	757.200	96
6.	Usluge,turizam,ugost.	34.623	27.936	81	71.368	94.563	133	19.803	24.519	124	125.794	147.018	117
7.	Transport,skladišt.,ptt,komunikacije.	28.176	52.096	185	40.652	42.461	104	72.891	80.313	110	141.719	174.870	123
8.	Finansije	406.305	436.362	107	58.666	73.299	125	5.749	4.573	80	470.720	514.234	109
9.	Trgovina nekretninama	32.024	38.104	119	70.860	77.763	110	15.402	17.203	112	118.286	133.070	112
10.	Administracija, druge javne usluge	28.096	45.007	160	242.666	271.311	112	31.250	56.244	180	302.012	372.562	123
11.	Gradani	203.892	211.106	104	1.322.384	1.324.068	100	0	0	0	1.526.276	1.535.174	101
12.	Ostalo	44.370	37.302	84	46.002	21.653	47	132.349	127.188	96	222.721	186.143	84
	UKUPNO:	1.259.829	1.386.281	110	2.902.952	2.924.482	101	545.836	558.204	102	4.708.617	4.868.967	103

Prema granskoj strukturi najveći iznos kratkoročnih plasmana je u finansijama sa učešćem od 31% i stopom rasta od 7% u odnosu na 31.12.2009. godine. Učešće trgovine kao najraširenije djelatnosti je 18%, a svi ostali sektori čine 51% od ukupnih kratkoročnih plasmana.

Kod granske strukture dugoročnih plasmana najznačajniji su krediti građanima (45%), rudarstvu i industriji (15%), te trgovini (14%).

Garancije i druga jemstva koncentrisani su najvećim iznosom u trgovinu.

Granska struktura plasmana po ročnosti uticala je na ukupnu gransku strukturu kredita u kojoj najveće učešće imaju plasmani građanima, trgovini, te rudarstvu i industriji.

2.1.2.2.7. Krediti građanima

U sljedećoj tabeli dajemo pregled strukture kredita plasiranih građanima od strane banaka Republike Srpske i filijala i poslovnih jedinica banaka čije je sjedište u Federaciji BiH.

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.						30.06.2010.						Indeks
	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14=12/6
1. Kratk. kred. grad.													
a. - za opštu potrošnju	180.803	12	27.564	5	208.367	10	177.663	12	29.417	6	207.080	10	99
b. - za stambene potrebe	5.583	0	3	0	5.586	0	11.096	1	0	0	11.096	1	199
v. - za obavlj.djelatnosti	17.506	1	851	0	18.357	1	22.347	1	1.164	0	23.511	1	128
Ukupno (1):	203.892	13	28.418	5	232.310	11	211.106	14	30.581	6	241.687	12	104
2. Dugor. kred. grad.													
a. - za opštu potrošnju	801.021	53	358.473	69	1.159.494	57	779.052	51	360.100	69	1.139.152	55	98
b. - za stambene potrebe	415.719	27	95.260	18	510.979	25	437.855	28	93.415	18	531.270	26	104
v. - za obavlj.djelatnosti	105.644	7	40.821	8	146.465	7	107.161	7	33.701	7	140.862	7	96
Ukupno (2):	1.322.384	87	494.554	95	1.816.938	89	1.324.068	86	487.216	94	1.811.284	88	100
SVEUKUPNO (1.+2.):	1.526.276	100	522.972	100	2.049.248	100	1.535.174	100	517.797	100	2.052.971	100	100

Sa 30.06.2010. godine ukupni krediti građanima iznose 2.053 miliona KM i približno su na nivou stanja sa 31.12.2009. godine.

Od ukupnog iznosa kredita građanima banke Republike Srpske su plasirale 1.535,2 miliona KM ili 75% i za 1% su veći u odnosu na stanje sa krajem 2009. godine. Filijale i poslovne jedinice banaka čije je sjedište u Federaciji BiH plasirale su građanima 517,8 miliona KM ili 25% od ukupnih kredita građanima sa stopom pada od 1% u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine. Prema ročnoj strukturi ukupnih kredita građanima 241,7 miliona KM ili 12% su kratkoročni krediti, a 1.811,3 miliona KM ili 88% su dugoročni krediti, a prema namjenskoj strukturi najveće je učešće kredita za opštu potrošnju.

Ukupni krediti za opštu potrošnju sa 30.06.2010. godine iznose 1.346,2 miliona KM sa padom od 2%, a u ukupnim kreditima stanovništvu učestvuju sa 66%.

Namjenska struktura kredita građanima za opštu potrošnju vidi se iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

29

OPIS	31.12.2009.						30.06.2010.						Indeks
	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	Banke RS	%	Jed. ban. iz FBiH	%	Ukupno	%	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11	12=(8+10)	13	14=(12/6)
Namjena kred.za opš.potroš.													
1. kupovina robe šir. potroš.	39.288	4	16.216	4	55.504	4	23.352	2	2.963	1	26.315	2	47
2. kupovina automobila	7.048	1	11.936	3	18.984	1	6.777	1	10.924	3	17.701	1	93
3. po karticama	58.165	6	5.094	1	63.259	5	53.574	6	8.904	2	62.478	5	99
4. prkoračenja po računima	80.135	8	8.459	2	88.594	6	83.667	9	19.620	5	103.287	8	117
5. kupovina hartija od vrijed.	9.335	1	0	0	9.335	1	8.829	1	0	0	8.829	1	95
6. nenamjen.gotovinski kred.	773.911	79	283.061	73	1.056.972	77	769.635	80	285.647	73	1.055.282	78	100
7. lombardni krediti	5.236	1	4.124	1	9.360	1	4.730	0	4.615	1	9.345	1	100
8. ost. kred.za opš. potroš.	8.706	1	57.147	15	65.853	5	6.151	1	56.844	15	62.995	5	96
UKUPNO:	981.824	100	386.037	100	1.367.861	100	956.715	100	389.517	100	1.346.232	100	98

U ukupnim kreditima za opštu potrošnju na nenamjenske gotovinske kredite se odnosi iznos od 1.055,3 miliona KM ili 78% i na nivou su stanja sa krajem prethodne godine. Od ovog iznosa 769,6 miliona KM su krediti banaka Republike Srpske, a iznos od 285,6 miliona KM su krediti filijala i poslovnih jedinica banaka čije je sjedište u Federaciji BiH.

Kreditni građanima po karticama i prekoračenjima po računu su 165,8 miliona KM ili 13% od ukupnih kredita za opštu potrošnju, sa stopom rasta od 9% u odnosu na prethodnu godinu. Od ovih kredita 83% su plasirale banke Republike Srpske.

Ostale namjene kredita (kupovina robe široke potrošnje, kupovina automobila, kupovina hartija od vrijednosti, lombardni krediti) iznose 62,2 miliona KM ili 5% ukupnih kredita za opštu potrošnju i imaju stopu pada od 33% u odnosu na kraj prethodne godine.

Ostali krediti za opštu potrošnju koji nemaju konkretnu namjenu iznose 63 miliona KM ili 5% sa stopom pada od 4%. Na banke Republike Srpske se odnosi iznos od 6,2 miliona KM ili 10%. Ovu kategoriju kredita u bankama Republike Srpske uglavnom čine "brzi krediti", studentski krediti, krediti STR i drugi. Na poslovne jedinice banaka iz Federacije BiH se odnosi iznos od 56,8 miliona KM ili 90% od ukupnih ostalih kredita za opštu potrošnju, od kojih su 47,6 miliona KM ili 84% krediti poslovnih jedinica jedne banke.

Od ukupnih kredita građanima sa 30.06.2010. godine na kredite za stambene potrebe se odnosi iznos od 542,4 miliona KM ili 26% sa stopom rasta od 5% u odnosu na kraj prethodne godine (rast iz zadnjeg kvartala 2009. godine nastavljen je i u prvom polugodištu 2010. godine).

Prema ročnoj strukturi stambenih kredita 11,1 milion KM su kratkoročni krediti sa stopom rasta od 99%, a 531,3 miliona KM su dugoročni krediti sa rastom od 4% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Kreditni za obavljanje djelatnosti (preduzetnici) iznose 164,4 miliona KM i na nivou su stanja sa krajem prethodne godine.

Umjesto kreditiranja opšte potrošnje trebalo bi što više kreditne aktivnosti usmjeriti naročito na kredite za obavljanje djelatnosti, jer je ovaj segment kreditiranja još uvijek relativno malo zastupljen.

2.1.2.2.8. Zaduženost stanovništva po kreditima bankarskog sektora

Ukupan iznos kredita stanovništvu u Republici Srpskoj sa 30.06.2010. godine vidi se iz sljedećeg prikaza:

		(u 000 KM)
1.	Banke RS	1.535.174
	minus: poslovne jedinice banaka RS u FBiH	42.696
	Ukupno 1:	1.492.478
2.	Poslovne jedinice banaka FBiH u RS	517.797
	UKUPNO (1+2):	2.010.275

Ukupna zaduženost stanovnika po kreditima banaka u Republici Srpskoj je 2.010,3 miliona KM. Prema statističkim podacima Republika Srpska je u 2008. godini imala oko 1.437 hiljada stanovnika, što daje kreditnu zaduženost po stanovniku od 1.399 KM (zaduženost sa 31.12.2008. godine je iznosila 1.488 KM, a sa 31.12.2009. godine 1.393 KM po stanovniku).

2.1.2.2.9. Ukupno prikupljeni depoziti i plasirani krediti u Republici Srpskoj

Ukupno prikupljeni depoziti i plasirani krediti u Republici Srpskoj vide se iz sljedećeg prikaza:

		(u 000 KM)					
R/b	OPIS	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks	
		Depoziti	Krediti	Depoziti	Krediti	7=5/3	8=6/4
1	2	3	4	5	6	7=5/3	8=6/4
1.	Banke RS	4.160.764	3.699.845	4.055.252	3.762.071	97	102
2.	Poslovne jedinice FBiH	536.823	885.031	550.039	897.228	102	101
3.	UKUPNO:	4.697.587	4.584.876	4.605.291	4.659.299	98	102
4.	Minus: Poslovne jed. banaka RS u FBiH	75.679	86.190	72.790	92.158	96	107
5.	UKUPNO:	4.621.908	4.498.686	4.532.501	4.567.141	98	102

Sa 30.06.2010. godine u Republici Srpskoj prikupljeno je ukupno 4.532,5 miliona KM depozita, što je za 2% manje u odnosu na kraj 2009. godine i plasirano je ukupno 4.567,1 milion KM kredita ili 2% više nego sa 31.12.2009. godine.

2.1.2.3. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva

U strukturi aktive poslovni prostor i ostala fiksna aktiva učestvuje sa 4% i iznosi 199,7 miliona KM i na nivou su stanja sa 31.12.2009. godine.

2.1.2.4. Ostala aktiva

Ostala aktiva sa 30.06.2010. godine iznosi 78,1 milion KM, a u strukturi ukupne aktive ima učešće od 1% sa stopom rasta od 3% u odnosu na kraj prethodne godine. U strukturi ostale aktive najveće učešće imaju obračunate kamate i naknade. Ostale stavke čine ulaganja u nekonsolidovana povezana preduzeća i fondove, materijalne vrijednosti primljene na osnovu naplate potraživanja, prolazni računi za devizna plaćanja, tekuća plaćanja ranije stvorenih obaveza, aktivna vremenska razgraničenja i ostalo.

3. KAPITAL I ADEKVATNOST KAPITALA

Jačina i stabilnost, kao i tržišna pozicija svake banke, te bankarskog sektora u velikoj mjeri zavisi od visine i sposobnosti kapitala da apsorbiruje moguće rizike poslovanja.

Strukturu i kretanje kapitala dajemo u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1	2	3	4=3/2
1. OSNOVNI KAPITAL BANKE			
1.1 Akcionarski kapital	426.066	466.066	109
1.2 Emisiona ažia	23.899	23.899	100
1.3 Zakonske rezerve	38.250	43.142	113
1.4 Ostale rezerve	23.431	23.236	99
1.5 Neraspoređena dobit	5.336	18.127	340
1.a Ukupno (1.1 do 1.5)	516.982	574.470	111
1.6 Nepokriveni gubici prethodnih godina	2.207	6.526	296
1.7 Gubitak iz tekuće godine	4.640	7.284	157
1.8 Iznos nematerijalne imovine	26.288	25.406	97
1.b Ukupno (1.6 do 1.8)	33.135	39.216	118
1.IZNOS OSNOVNOG KAPITALA (1a-1b)	483.847	535.254	111
2. DOPUNSKI KAPITAL BANKE			
2.1 Akcionarski kapital po osnovu traj.kumul.akcija	0	0	0
2.2 Iznos opštih rezervi za kategoriju rizika "A"	68.964	69.702	101
2.3 Tekuća dobit (revidirana)	21.612	0	0
2.4 Iznos dobiti za - privremena obustava raspodjele	0	0	0
2.5 Iznos subordinisanih dugova najviše 50% iznosa os.kap.	10.905	10.841	99
2.6 Iznos stavki-ob.trajnog karaktera bez obaveze za vraćanje	12.000	12.000	100
2. IZNOS DOPUNSKOG KAPITALA (2.1 do 2.6)	113.481	92.543	82
3. ODBITNE STAVKE OD KAPITALA BANKE			
3.1 Ulozi ban. u kapit, drugih prav. lica preko 5% osn.kap.ban.	1.570	5.875	374
3. IZNOS ODBITNIH STAVKI OD KAPITALA BANKE	1.570	5.875	374
4. IZNOS NETO-KAPITALA BANKE	595.758	621.922	104

Osnovni kapital banke je zakonski definisan parametar za mjerenje maksimalne izloženosti svake banke po koncentracijama kreditnog i drugih rizika.

Sa 30.06.2010. godine ukupan osnovni kapital banaka iznosi 535,3 miliona KM i ima stopu rasta od 11% u odnosu na kraj 2009. godine.

Na visinu osnovnog kapitala najveći uticaj ima iznos akcionarskog kapitala koji čini 87% i veći je za 9% u odnosu na kraj 2009. godine zbog dokapitalizacije u iznosu od 40 miliona KM.

Uticaj na visinu osnovnog kapitala sa 30.06.2010. godine imala je i revidirana tekuća dobit za 2009. godinu, koja je iz dopunskog kapitala prenesena u osnovni kapital na poziciju neraspoređene dobiti. Zbog očekivanog negativnog uticaja svjetske finansijske krize u 2010. godini na ukupnu ekonomiju Republike Srpske, a posebno na realni sektor, te samim tim i povećanog stepena kreditnog rizika banaka, neraspoređena dobit za 2009. godinu je pod posebnim nadzorom Agencije, kao što je bila i raspodjela dobiti iz 2008. godine.

Sa 30.06.2010. godine, od ukupnog iznosa dobiti iz 2009. godine, 18 miliona KM je zadržano u okviru osnovnog kapitala, a 3,6 miliona KM su isplaćene dividene (jedna banka).

Značajan korektivni faktor visine osnovnog kapitala je iznos odbitnih stavki. Sa 30.06.2010. godine odbitne stavke iznose 39,2 miliona KM. Ove stavke čine nepokriveni gubici iz prethodnih godina u iznosu od 6,5 miliona KM (jedna banka) i gubitak iz tekuće godine u iznosu od 7,3 miliona KM (tri banke), te nematerijalna imovina u iznosu od 25,4 miliona KM. Odbitne stavke od osnovnog kapitala su ukupno veće za 18% u odnosu na kraj prethodne godine zbog porasta ukupnih gubitaka (prethodnih godina i tekuće godine).

Dopunski kapital bilježi pad od 18% u odnosu na kraj prethodne godine, prvenstveno radi prenosa iznosa revidirane tekuće dobiti banaka u osnovni kapital. Opšte rezerve (odnose se na aktivu klasifikovanu u kategoriju rizika "A") zabilježile su rast od 1%.

Odbitne stavke od kapitala banke iznose 5,9 miliona KM sa stopom rasta od 274% (po nalogu Agencije), a odnose se na jednu banku. Neto kapital, koji je obračunska kategorija za izračunavanje adekvatnosti kapitala i kojeg čine osnovni i dopunski kapital umanjen za odbitne stavke kapitala, iznosi 621,9 miliona KM sa stopom rasta od 4% prema stanju sa krajem 2009. godine.

3.1. Struktura akcionarskog kapitala

Vlasnička struktura akcionarskog kapitala vidi se iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

AKCIONARSKI KAPITAL	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Iznos	Učešće u %	Iznos	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
1. Državni kapital	1.202	0	1.202	0	100
2. Privatni kapital	424.213	100	464.363	100	109
2.1. Strani kapital	370.662	87	410.228	88	111
2.2. Domaći kapital	53.551	13	54.135	12	101
3. Zadržani kapital	651	0	501	0	77
UKUPNO (1+2+3):	426.066	100	466.066	100	109

Akcionarski kapital sa 30.06.2010. godine je 100% privatni, jer zbog prodaje dijela državnog kapitala učešće te stavke, kao i učešće stavke zadružnog kapitala, više ne utiču na vlasničku strukturu.

Prema vlasničkoj strukturi i broju akcija sa pravom glasa u devet banaka su većinski strani akcionari koji upravljaju sa ukupno 5,4 milijarde KM aktive ili 96% od ukupne bruto aktive, a u jednoj banci su većinski domaći akcionari i upravljaju sa 213,9 miliona KM ili 4% aktive.

3.2. Adekvatnost kapitala

Značajan pokazatelj snage kapitala je stopa adekvatnosti kapitala koja predstavlja odnos neto kapitala i ukupno ponderisanih rizika i koja prema Zakonu o bankama Republike Srpske mora iznositi najmanje 12%. Ukupno ponderisani rizik sastoji se od rizikom ponderisane aktive i dodatnog dijela po osnovu operativnog rizika.

Rizikom ponderisana aktiva je neto bilansna i vanbilansna rizična aktiva ponderisana propisanim ponderom u svrhu utvrđivanja kapitalnog zahtjeva. Sa 30.06.2010. godine rizikom ponderisana aktiva iznosi 3.803,2 miliona KM sa stopom rasta 2% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Razvojem novih metodologija i praksi u bankarskom poslovanju došlo je do promjena rizičnog profila banaka, pri čemu učešće operativnog rizika u ukupnoj izloženosti riziku postaje sve važniji segment koji zaslužuje ravnopravan tretman kao i kreditni i ostali rizici.

Operativni rizik se vezuje za ljudske resurse, informacione i druge rizične spoljne faktore, interne procese i drugo.

Agencija je Odlukom propisala metodologiju za obračun operativnog rizika, shodno evropskim direktivama i preporukama Bazela II (primijenjena sa stanjem na dan 30.06.2010. godine).

Sa 30.06.2010. godine operativni rizik za bankarski sektor Republike Srpske iznosi 360,3 miliona KM i za 319,5 miliona KM ili za 782% je veći u odnosu na 31.12.2009. godine.

Značajan rast iznosa operativnog rizika sa 30.06.2010. godine, uz rast rizikom ponderisane aktive, uticao je na rast ukupno ponderisanog rizika od 386,4 miliona KM ili 10% prema stanju sa krajem 2009. godine.

Znatno niža stopa rasta neto kapitala (4%) od stope rasta ponderisanog rizika dovela je do pada stope adekvatnosti kapitala za 0,9 procentnih poena u odnosu na 31.12.2009. godine.

Kretanje stope adekvatnosti kapitala vidi se iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2008.	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks	
				5=4/2	6=4/3
1	2	3	4		
Neto kapital	598.417	595.758	621.922	104	104
Ukupno ponderisani rizik	3.810.516	3.777.179	4.163.540	109	110
Adekvatnost kapitala	15,7%	15,8%	14,9%	95	94

Stopa adekvatnosti kapitala za pojedine banke se kreće od najviše 99,10% (najmanja banka koja je počela sa radom 2007. godine) do najniže 12,3%.

3.3. Koeficijenti kapitala

Pregled ostalih relevantnih odnosa kapitala dajemo u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

OPIS		31.12.2009.	30.06.2010.
1.	Neto kapital	584.866	605.393
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	11	11
2.	Akcionarski kapital	412.100	432.733
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	8	8
3.	Osnovni kapital	488.058	518.814
	Ukupna rizična aktiva	3.804.169	4.008.249
	%	13	13
4.	Ukupni kapital	512.125	532.526
	Ukupna rizična aktiva	3.804.169	4.008.249
	%	13	13
5.	Neto krediti	3.475.631	3.549.956
	Ukupni kapital	512.125	532.526
	%	679	667

Napomena: Koeficijenti su rađeni na bazi prosječnog stanja

Svi koeficijenti koji predstavljaju odnos kapitala ili dijelova kapitala prema ukupnoj aktivi ili ukupnoj rizičnoj aktivi su na približno istom nivou, kao i sa krajem 2009. godine.

Koeficijenti kapitala i dalje ukazuju na potrebu dodatnog kapitalnog jačanja bankarskog sektora Republike Srpske, na šta će se staviti poseban akcenat u narednom periodu, prvenstveno zbog mogućnosti da dođe do daljnjeg pogoršanja u segmentu naplate kreditnih potraživanja, a time i do porasta kreditnih gubitaka i daljeg smanjenja profitabilnosti bankarskog sektora.

Nalog Agencije da se raspodjela neraspoređene dobiti za 2009. godinu stavi pod poseban nadzor, prije svega je u funkciji povećanja kapitala. Pored toga, ostvarena dobit za 2009. godinu kod jednog dijela banaka ne predstavlja značajniji kapitalni izvor, tako da će se te banke morati usmjeriti i na druge izvore.

Od posebnog je značaja da se kapitalno ojačaju banke koje su za 2009. godinu ostvarile negativan finansijski rezultat, jer bez dotoka svježeg kapitala, neće moći povećavati obim poslovanja i u postojećim uslovima će teško ostvariti profitabilno poslovanje.

4. KVALITET AKTIVE

Kreditni i drugi plasmani su najrizičniji dio aktive i imaju najveće učešće u ukupnoj strukturi aktive (66%). Od nivoa kreditnog rizika, kao najprisutnijeg oblika rizika u poslovanju banaka, zavisi stabilnost i uspješnost poslovanja svake banke i bankarskog sektora u cjelini. Klasifikacija aktive (bilansne i vanbilansne) i utvrđivanje potencijalne izloženosti kreditnom riziku svake stavke rizične aktive zahtijeva formiranje rezervi za pokriće kreditnih i drugih gubitaka na teret bilansa uspjeha. Uticaj i negativne posljedice globalne finansijske i ekonomske krize uzrokovali su usporavanje rasta kreditne funkcije i na porast rizika u poslovanju banaka.

Stanje i struktura klasifikovane bilansne i vanbilansne aktive, utvrđeno u skladu sa Odlukom Agencije, vidi se iz sljedeće tabele:

(u 000 KM)

STAVKE AKTIVE BILANSA I VANBILANSA	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1. Kratkoročni krediti	709.116	689.792	97
2. Dugoročni krediti	2.839.952	2.853.430	100
3. Ostali plasmani	267.531	190.726	71
4. Obračunata kamata	22.267	24.688	111
5. Dospjela potraživanja	150.004	218.288	146
6. Potraživanja po plaćenim garancijama	773	562	73
7. Ostala aktiva	1.586.997	1.636.127	103
8. STAVKE AKTIVE BILANSA UKUPNO:	5.576.640	5.613.613	101
9. Opšti kred. rizik i pot.kred.gubici	204.559	230.246	113
10. Već formirane Opšte rezerve i posebne rezerve	204.923	230.810	113
11. Razlika 10.-9.	364	564	155
12a. Plative garancije	120.452	137.554	114
12b. Činidbene garancije	133.283	169.242	127
13. Nepokriveni akreditivi	4.332	5.085	117
14. Neopozive kreditne obaveze	257.375	228.964	89
15. Ostale potencijalne obaveze	30.394	17.359	57
16. STAVKE VANBILANSA UKUPNO:	545.836	558.204	102
17. Opšti kreditni rizik i potencijalni kreditni gubici	13.564	15.068	111
18. Već formirane Opšte rezerve i posebne rezerve	13.590	15.094	111
19. Razlika 18.-17.	26	26	100
20. UKUPNO STAVKE BILANSA I VANBILANSA	6.122.476	6.171.817	101
21. Opšti kreditni rizik i potencijalni kreditni gubici	218.123	245.314	112
22. Već formirane Opšte rezerve i posebne rezerve	218.513	245.904	113
23. VIŠE formiranih rezervi	390	590	151
MANJE formiranih rezervi	0	0	0
24. AKTIVA na koju se ne obračunavaju rezerve (klas. u "A")	1.754.990	1.643.465	94
25. UKUPNO AKTIVA na koju se obrač rezerve (20-24)	4.367.486	4.528.352	104

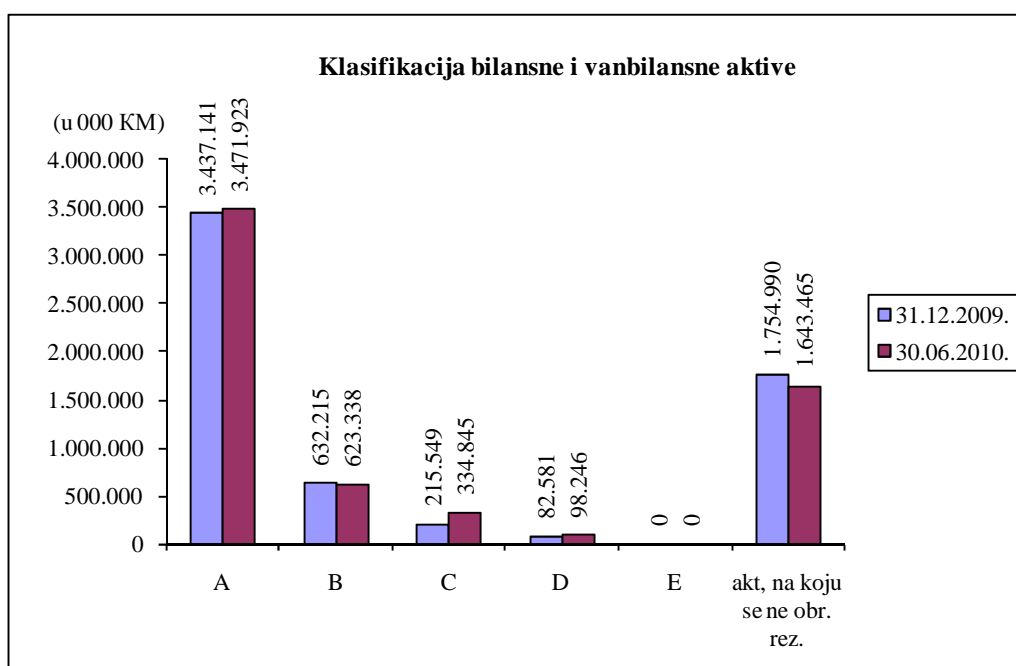
Ukupan iznos klasifikovane bilansne i vanbilasne aktive obuhvata sve stavke bilansa stanja banaka i sve stavke aktivnog vanbilansa.

Sa 30.06.2010. godine klasifikovana aktiva (bilansna i vanbilansna) iznosi 6.171,8 miliona KM i za 1% je veća od stanja sa krajem 2009. godine. Sa aspekta rizičnosti, Odlukom Agencije su definisane stavke (bilansa i vanbilansa) koje ne nose rizik (nerizična aktiva) i na koje banke nisu dužne izdvajati rezerve za kreditne i druge gubitke. Stavke na koje banke ne izdvajaju rezerve, odnosno nerizična aktiva iznosi 1.643,5 miliona KM sa stopom pada od 6% u odnosu na kraj prethodne godine. Pad ukupne nerizične aktive najvećim dijelom je posljedica smanjenja nivoa novčanih sredstava.

Klasifikacija aktive po kategorijama rizika

(u 000 KM)

Kategorija klasifikacije	31.12.2009.	Učešće u %	30.06.2010.	Učešće u %	Indeks
A	3.437.141	79	3.471.923	77	101
B	632.215	14	623.338	14	99
C	215.549	5	334.845	7	155
D	82.581	2	98.246	2	119
E	0	0	0	0	0
UKUPNO AKTIVA na koju se obr. rezerve	4.367.486	100	4.528.352	100	104
Aktiva na koju se ne obrač. rezerve (klas. u A)	1.754.990		1.643.465		94
Pot.opš.rez.za pot.kred.gub.(A)	68.742		69.437		101
Već form.opš.rezerve (A)	68.964		69.702		101
Razlika za A:	222		265		119
Pot.poseb.rez.za pot.kred.gub.(B-E)	149.381		175.877		118
Već form.posebne rezerve (B-E)	149.549		176.202		118
Razlika za (B-E):	168		325		193

Sa 30.06.2010. godine ukupan iznos rizične aktive (bilansne i vanbilansne) na koji su banke dužne izdvajati rezerve je 4.528,4 miliona KM i za 4% je veći u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine.

Analiza kvaliteta rizične aktive u posmatranom periodu ukazuje na pogoršanje kroz porast učešća viših kategorija rizika. Učešće kategorije rizika "A", koja se smatra "dobrom aktivom" i na koju su banke obavezne izdvajati rezerve po stopi od 2%, smanjeno je sa 79% na 77% u odnosu na 31.12.2009. godine i ima stopu rasta od 1%.

Aktiva klasifikovana u kategoriju rizika "B" manja je za 8,9 miliona KM ili 1%.

Prilikom ocjene kvaliteta aktive posebna pažnja se posvećuje strukturi i učešću nekvalitetne aktive u ukupnoj klasifikovanoj aktivi koju čine potraživanja klasifikovana u najviše kategorije rizika "C", "D" i "E". Prema podzakonskim aktima Agencije prihodi po osnovu nekvalitetne aktive se neutrališu izdvajanjem dodatnih rezervisanja, tako da nivo ove kategorije bitno utiče na profitabilnost poslovanja banke, odnosno bankarskog sektora. Nekvalitetna aktiva sa 30.06.2010. godine iznosi 433,1 milion KM i veća je za 135 miliona KM ili za 45% u odnosu na 31.12.2009. godine, te čini 9,5% rizične aktive (sa 31.12.2009. godine učešće je 6,8%).

Kreditni plasirani pravnim i fizičkim licima po kategorijama rizika i rezervama se vide iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

Kategorija klasifikacije	Kreditni pravnim licima						Kreditni fizičkim licima					
	31.12.2009.		30.06.2010.		INDEKS		31.12.2009.		30.06.2010.		INDEKS	
	Iznos kredita	Iznos rezervi	Iznos kredita	Iznos rezervi			Iznos kredita	Iznos rezervi	Iznos kredita	Iznos rezervi		
1	2	3	4	5	6=4/2	7=5/3	8	9	10	11	12=10/8	13=11/9
A	1.460.201	27.577	1.429.261	27.156	98	98	1.374.776	27.139	1.354.710	26.844	99	99
B	504.144	46.946	499.153	41.856	99	89	73.471	6.197	72.918	6.202	99	100
C	165.419	34.807	253.956	53.364	154	153	42.735	10.507	57.644	13.472	135	128
D	43.805	23.778	44.527	23.346	102	98	35.294	18.695	49.902	26.915	141	144
Ukupno:	2.173.569	133.108	2.226.897	145.722	102	109	1.526.276	62.538	1.535.174	73.433	101	117

Od ukupnih kredita u prvom polugodištu 2010. godine pravnim licima je plasirano 2.226,9 miliona KM ili 59% i veći su za 2%, a stanovništvu 1.535,2 miliona KM ili 41% sa rastom od 1%.

U ukupnom kreditnom portfoliju, klasifikovanom prema stepenu rizika, učešće nekvalitetnih kredita u prvom polugodištu 2010. godine je poraslo sa 7,76% na 10,8%, što je posljedica rasta ove kategorije kredita kod pravnih lica sa 9,6% na 13,4% i kod sektora stanovništva sa 5,1% na 7%.

Analiza kredita pravnim licima sa aspekta granske strukture pokazuje koncentraciju kredita u trgovinsku djelatnost u iznosu od 609,3 miliona KM ili 27% i proizvodnu djelatnost u iznosu od 652 miliona KM ili 29%.

Nekvalitetni krediti ovih dviju djelatnosti sa 30.06.2010. godine ukupno iznose 226 miliona KM ili 56% od ukupno nekvalitetnih kredita, sa stopom rasta od 45% u odnosu na kraj 2009. godine.

Stopa pokrivenosti ukupnih nekvalitetnih kredita rezervama je 29%, a stopa pokrivenosti nekvalitetnih kredita pravnih lica rezervama je 26% (za 2009. godinu 28%), a stanovništva je 38% (za 2009. godinu 37%).

Ono što svakako zahtijeva dodatnu pažnju i oprez je trend rasta koji su nekvalitetni krediti bilježili tokom cijele 2009. i u prvom polugodištu 2010. godine.

Poseban problem predstavlja otplata kredita fizičkih lica od strane jemaca, odnosno sudužnika. Prema izvještajima banaka u periodu od 01.01.-31.12.2009. godine u bankarskom sektoru Republike Srpske 1.291 jamac/sudužnik je ukupno otplatio 1.695 hiljada KM³ za 1.038 korisnika kredita fizičkih lica ili 0,3% od ukupnog broja korisnika kredita fizičkih lica (sa 31.12.2009. godine je bilo 321.707 korisnika kredita fizičkih lica).

U periodu 01.01.-30.06.2010. godine 1.505 jemaca/sudužnika je otplatilo 1.342 hiljade KM za 1.246 korisnika kredita ili 0,41% od ukupnog broja korisnika kredita fizičkih lica (sa 30.06.2010. godine je bilo 304.177 korisnika kredita fizičkih lica).

Sa ciljem ublažavanja negativnih efekata globalne finansijske i ekonomske krize, a vodeći računa o očuvanju stabilnosti bankarskog sektora, Agencija je krajem 2009. godine donijela Odluku o privremenom reprogramu kreditnih obaveza fizičkih i pravnih lica. Postupajući prema navedenoj odluci, banke Republike Srpske su u prvom polugodištu 2010. godine od ukupno primljenih 998 zahtjeva za reprogram kreditnih obaveza odobrile 449 zahtjeva u ukupnom iznosu od 100,3 miliona KM. Od ukupnog broja odobrenih zahtjeva, 82 se odnosi na pravna lica na osnovu kojih je odobren ukupan reprogram u iznosu od 98,1 milion KM, dok je na osnovu odobrenih zahtjeva fizičkim licima reprogramiran iznos od 2,2 miliona KM za ukupno 342 fizička lica. Dakle, ova mogućnost se koristi u značajnoj mjeri kada su

³ U iznos otplate na teret jemaca/sudužnika su uključene sve otplate jemaca umjesto dužnika u izvještajnom periodu, bilo da se radi o otplati jedne ili nekoliko rata ili preuzimanju kontinuirane otplate kredita.

pitanju pravna lica, a veći obim reprograma kredita fizičkim licima može se očekivati u narednom periodu.

Prema izvještajima banaka, a shodno Odluci Agencije o bližim uslovima i načinu postupanja banaka po prigovoru klijenta, u periodu od 01.01.-30.06.2010. godine klijenti banaka podnijeli su ukupno 71 prigovor. Najveći broj prigovora je po osnovu prigovora sudužnika/jemaca (24), te po osnovu promjena uslova kreditiranja (15). Banke su pozitivno riješile 10 prigovora, negativno 48 prigovora, a 13 prigovora je u procesu obrade ili izvještavanja.

4.1. Rezerve za potencijalne kreditne gubitke

Pregled rizične aktive i izdvojenih rezervi dajemo u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)				
R/b	OPIS	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1.	Ukupna rizična aktiva (na koju se izdvajaju rezerve)	4.367.486	4.528.352	104
	- aktiva klasifikovana u A	3.437.141	3.471.923	101
	- aktiva klasifikovana u B, C, D, E	930.345	1.056.429	114
2.	Izdvojene rezerve	218.513	245.904	113
	- aktiva klasifikovana u A	68.964	69.702	101
	- aktiva klasifikovana u B, C, D, E	149.549	176.202	118
3.	Odnos ukupnih rezervi/ Ukupno rizična aktiva	5,0%	5,4%	
4.	Odnos opštih rezervi/ Aktiva klasifikovana u A	2,0%	2,0%	
5.	Odnos posebnih rezervi/ Aktiva klasifikovana u B-E	16,1%	16,7%	

Odnos ukupnih rezervi (opštih i posebnih) koje iznose 245,9 miliona KM i aktive na koju se obračunavaju rezerve (4.528,4 miliona KM) je 5,4% i za 0,4 procentna poena je veći u odnosu na kraj 2009. godine, što ukazuje na strožiju i oprezniju klasifikaciju banaka u prvom polugodištu 2010. godine.

Odnos opštih rezervi i aktive klasifikovane u "A" kategoriju je 2%, što je u skladu sa propisanim stopom. Odnos posebnih rezervi i aktive klasifikovane u "B" do "E" iznosi 16,7%, što je za 0,6 procentnih poena više u odnosu na 2009. godinu.

Aktiva klasifikovana u kategorije "B" do "E" iznosi 1.056,4 miliona KM i veća je za 14%, a izdvojene posebne rezerve na ovu grupu klasifikacije iznose 176,2 miliona KM i porasle su za 18%, što je rezultiralo povećanjem prosječne stope rezervi.

Treba napomenuti da su, pored rezervi za potencijalne gubitke koje su banke obavezne da izdvajaju shodno Zakonu o bankama Republike Srpske, banke takođe obavezne izdvajati i zakonske rezerve do visine od 10% akcionarskog kapitala shodno Zakonu o privrednim društvima. Ove rezerve se formiraju iz ostvarene dobiti i mogu se koristiti za povećanje akcionarskog kapitala ili za pokriće gubitaka. Sa 30.06.2010. godine izdvojene zakonske rezerve iznose 43,1 milion KM i kada bi ove rezerve dodali ukupnim rezervama za kreditne i druge gubitke dobili bi rezerve u iznosu od 289 miliona KM koje bi u odnosu na ukupnu rizičnu aktivu davale stopu rezervi od 6,4% umjesto stope rezervi od 5,4%.

Pored naprijed navedenih rezervi u bilansima banaka nalazi se iznos od 2,6 miliona KM formiranih rezervi po osnovu sudskih sporova za koje se procjenjuje da postoji potpuna ili djelimična mogućnost za gubljenje spora, a iste se odnose na pet banaka.

Procjena kreditnih i drugih gubitaka i nivo izdvojenih rezervi po kategorijama klasifikacije odražavaju kvalitet aktive svake banke i bankarskog sektora u cjelini i zbog toga se moraju kontinuirano držati pod nadzorom, posebno zbog činjenice da je pokrivenost rezervama u

prvom polugodištu 2010. godine za nekvalitetne kredite pravnim licima manja za 2 procentna poena, te da se očekuje daljnje pogoršanje uslova poslovanja privrednih subjekata.

U okviru nadzora kvaliteta aktive na osnovu izvještaja i putem kontrola banaka na licu mjesta Agencija je u kontinuitetu nalogala bankama korektivne mjere u smislu dodatnih zahtjeva za izdvajanje rezervi za pokriće kreditnih i drugih gubitaka, poboljšanje postojećih praksi upravljanja kreditnim rizikom, smanjenje koncentracija izloženosti kreditnom riziku, smanjenje i držanje pod kontrolom nivoa nekvalitetne aktive i drugo.

4.2. Koeficijenti kvaliteta aktive

Pregled relevantnih odnosa kvaliteta aktive vidi se iz sljedećeg prikaza:

		(u 000 KM)	
OPIS		31.12.2009.	30.06.2010.
1.	Dospjeli krediti/	145.505	202.839
	Ukupni krediti	3.639.136	3.756.807
	%	4	5
2.	Dospjeli krediti/	145.505	202.839
	Rez. za poten. gubitke	163.505	206.851
	%	89	98
3.	Dospjeli krediti/	145.505	202.839
	Ukupni kapital	512.125	532.526
	%	28	38
4.	Klasifikovana aktiva/	4.338.565	4.504.149
	Ukupni kapital	512.125	532.526
	%	847	846
5.	Rez. za poten. gubitke/	163.505	206.851
	Ukupni krediti	3.639.136	3.756.807
	%	4	6
6.	Ukupna rizična aktiva	3.804.169	4.008.249
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	70	75

Napomena: Koeficijenti su rađeni na bazi prosječnog stanja.

Koeficijenti kvaliteta aktive ukazuju na pogoršanje kvaliteta aktive koje je započeto krajem 2008. godine i nastavljeno u 2009. i prvom polugodištu 2010. godine. Koeficijent koji predstavlja odnos dospjelih kredita prema ukupnim kreditima porastao je za jedan procentni poen, a odnos dospjelih kredita i rezervi za potencijalne gubitke ima rast od 9 procentnih poena. Dospjeli krediti prema ukupnom kapitalu takođe bilježe rast i to za 10 procentnih poena u odnosu na 2009. godinu.

Rizična aktiva prema ukupnoj aktivnosti ima rast od 5 procentnih poena, na šta je uticalo i uključivanje operativnog rizika u ukupnu rizičnu aktivu, odnosno u ukupno ponderisani rizik.

4.3. Transakcije sa licima povezanim sa bankom

Dio uobičajenih aktivnosti banaka je poslovanje sa povezanim licima. U uslovima tržišne ekonomije pokazalo se da je to posebno rizičan segment poslovanja banaka. Zbog toga je Agencija donijela Odluku o minimalnim standardima za poslovanje sa licima povezanim sa bankom.

Nadzorni odbor banke donosi posebne politike za poslovanje s povezanim licima, koje uključuju sljedeća ograničenja:

- da banka može obavljati poslovne transakcije sa licem povezanim sa bankom samo uz odobrenje Nadzornog odbora ili drugog organa koga ovlasti Nadzorni odbor,

- da se jednom fizičkom licu povezanom sa bankom mogu odobriti poslovne transakcije (kreditne transakcije i vanbilansne obaveze) najviše do 1% osnovnog kapitala banke,
- svim fizičkim licima povezanim sa bankom ukupno mogu odobriti poslovne transakcije najviše do 10% iznosa osnovnog kapitala banke,
- da plasmani svim povezanim licima sa bankom ne smiju preći 40% osnovnog kapitala.

Banka je dužna posebno voditi evidenciju o:

- subsidijarnim i drugim kapitalno povezanim preduzećima,
- izloženosti riziku kreditnih zaduženja akcionara sa preko 5% glasačkih prava, kao i članovima Nadzornog odbora, te rukovodnim i ostalim radnicima banke.

Pregled kredita i garancija datih akcionarima sa više od 5% glasačkog prava, članovima Nadzornog odbora, rukovodstvu i radnicima banaka

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.	Učešće %	30.06.2010.	Učešće u %	Indeks
1	2	3	4	5	6=4/2
Kreditni i vanbilansna potraživanja:					
1. Akcionarima sa više od 5% glas. prava (kreditni)	12.496	75	10.380	62	83
2. Akcionarima sa više od 5% glas. prava (vanb. potraž.)	360	2	227	1	63
3. Članovima Nadzornog odbora	350	2	212	1	61
4. Rukovodstvu	3.385	21	6.031	36	178
5. Ukupna potraživanja od povezanih lica (1 do 4):	16.591	100	16.850	100	102
6. Radnicima banke	50.362		48.266		96
7. SVEUKUPNO (5+6):	66.953		65.116		97

U posmatranom periodu došlo je do rasta kreditne izloženosti prema povezanim licima za 2%.

Na transakcije sa licima povezanim sa bankom Agencija usmjerava posebnu pažnju, naročito sa aspekta identifikacije i praćenja kreditne izloženosti i to kontrolom izvještaja i neposrednom kontrolom na licu mjesta. Potraživanja banaka od akcionara sa više od 5% glasačkih prava po bilansu i vanbilansu iznose 10,6 miliona KM i odnose se na četiri banke.

Ukupna potraživanja od povezanih lica iznose 16,8 miliona KM i veća su za 2% prema stanju sa krajem 2009. godine.

Kreditni radnicima iznose 48,3 miliona KM, sa stopom pada od 4% u odnosu na prethodnu godinu.

5. BILANS USPJEHA

Struktura bilansa uspjeha bankarskog sektora sa 30.06.2010. godine je sljedeća:

(u 000 KM)

O P I S	30.06.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Ukupno	Učešće u %	Ukupno	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
1. PRIHODI PO KAMATAMA I SL. PRIHODI					
a) Prihodi od kamata i slični prihodi	165.147	70	156.025	73	94
b) Operativni prihodi	72.012	30	58.925	27	82
2. UKUPNI PRIHODI (1.a+1.b)	237.159	100	214.950	100	91
3. RASHODI					
a) Rashodi po kamatama i slični rashodi	73.789	33	62.805	30	85
b) Poslovni i direktni rashodi	61.180	28	58.367	28	95
v) Operativni rashodi	86.785	39	86.497	42	100
4. UKUPNI RASHODI (3.a+3.b+3.v)	221.754	100	207.669	100	94
UKUPNI PRIHODI - RASHODI (2.- 4.)	15.405		7.281		
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	20.129		14.565		72
GUBITAK	4.724		7.284		154
POREZI	1.794		3.420		191
NETO DOBIT	13.611		3.861		28

Sa 30.06.2010. godine ukupni prihodi iznose 214,9 miliona KM sa stopom pada od 9% u odnosu na isti period prošle godine.

Osnovni izvori prihoda bankarskog sektora su prihodi od kamata i oni su najstabilniji izvori. Prihodi od kamata iznose 156 miliona KM i čine 73% ukupnih prihoda sa stopom pada od 6% u odnosu na 30.06.2009. godine. U strukturi ovih prihoda, kamate po kreditima iznose 143,3 miliona KM, sa stopom rasta od 3% u odnosu na isti period prošle godine. Prihodi po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija iznose 9,3 miliona KM i veći su za 232% u odnosu na 30.06.2009. godine.

Operativni prihodi iznose 58,9 miliona KM ili 27% ukupnih prihoda i manji su za 18% u odnosu na prvo polugodište 2009. godine.

U strukturi operativnih prihoda na prihode od platnog prometa se odnosi 23,9 miliona KM ili 41%, na prihode od ukidanja rezervisanja 9,8 miliona KM ili 17%, prihode po osnovu poslovanja sa devizama 6,8 miliona KM ili 11%, po vanbilansnim poslovima 4,5 miliona KM ili 8%, trgovanju sa hartijama od vrijednosti 1,8 miliona KM ili 3%. Na ostale operativne prihode kao što su neto kursne razlike, zakupnine, prihodi od članarina na kartice, prihodi od revalorizacije, po učešću u kapitalu drugih i druge prihode se odnosi iznos od 12 miliona KM ili 20% od ukupnih operativnih prihoda.

Ukupni rashodi iznose 207,7 miliona KM sa stopom pada od 6% u odnosu na isti period prošle godine. Struktura rashoda je izmijenjena u odnosu na prvo polugodište 2009. godine. Rashodi po kamatama iznose 62,8 miliona KM i smanjili su učešće u ukupnim rashodima sa 33% na 30% i imaju stopu pada od 15% zbog trenda smanjenja depozita i trenda pada kamatnih stopa na oročene depozite (pad prosječne efektivne kamatne stope sa 3,29% u 2009. godini na 2,83% sa 30.06.2010. godine).

Poslovni i direktni rashodi iznose 58,4 miliona KM sa stopom pada od 5% u odnosu na prvo polugodište 2009. godine. Isti se odnose na troškove rezervi za kreditne i druge gubitke u iznosu od 55,4 miliona KM, sa stopom rasta od 7% u odnosu na isti period prošle godine i ostale poslovne i direktne troškove u iznosu od 5,8 miliona KM, sa stopom pada od 11% na nivou stanja sa 30.06.2009. godine.

Operativni rashodi iznose 86,8 miliona KM, a odnose se na troškove plata i doprinosa u iznosu od 39,1 milion KM ili 45%, troškove poslovnog prostora u iznosu od 31,6 miliona KM ili 36% i ostale operativne troškove u iznosu od 16 miliona KM ili 19%.

Ostvarena dobit prije oporezivanja je 14,6 miliona KM i manja je za 28% u odnosu na isti period prošle godine.

Tekući gubitak sa 30.06.2010. godine iznosi 7,3 miliona KM. Sa gubitkom su poslovale tri banke, od kojih se na jednu banku odnosi 3,2 miliona KM ili 45% (banka je izdvojila dodatne rezerve za potencijalne kreditne gubitke po nalogu Agencije).

Sa 30.06.2010. godine bankarski sektor Republike Srpske ostvario je neto dobit od 3,9 miliona KM, što je za 72% manja dobit u odnosu na isti period prošle godine.

U narednom periodu, zbog uticaja finansijske i ekonomske krize, profitabilnost banaka će biti i dalje pod negativnim uticajem rasta kreditnih gubitaka. Neophodno je da banke efikasnije kontrolišu prihode i rashode, prije svega zbog očekivanog rasta troškova rezervi, koje su i u 2009. godini i u prvom polugodištu 2010. godine imale zanačajan rast, kao i zbog činjenice da su operativni rashodi znatno veći od operativnih prihoda. Operativni prihodi pokrivaju 68% ukupnih operativnih rashoda, a ostalih 32% se finansira iz prihoda od kamata i sličnih prihoda.

5.1. Koeficijenti profitabilnosti

Analizom osnovnih koeficijenata evidentno je pogoršanje parametara profitabilnosti u odnosu na kraj prošle godine.

		(u 000 KM)	
OPIS		31.12.2009.	30.06.2010.
1.	Dobit/	17.406	7.722
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	0,32	0,14
2.	Dobit/	17.406	7.722
	Prosječni ukupni kapital	512.125	532.526
	%	3,40	1,45
3.	Dobit/	17.406	7.722
	Prosječni akcionarski kapital	412.100	432.733
	%	4,22	1,78
4.	Neto prihod od kamata/	185.715	186.440
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	3	3
5.	Prihod od naknada/	86.991	79.468
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	2	1
6.	Ukupni prihod/	333.947	304.290
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	6	6
7.	Poslovni i direkt. rashodi/	129.365	116.734
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	2	2
8.	Operativni rashodi/	180.889	172.994
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	3	3
9.	Nekamatonski rashodi/	310.254	289.728
	Prosječna neto aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	6	5

Napomena: Koeficijenti su rađeni na bazi prosječnog stanja.

U prvom polugodištu 2010. godine je ostvaren znatno manji iznos dobiti, što je projektovano na godišnji nivo uticalo na značajan pad koeficijenta ROAA (povrat na prosječnu aktivu) i ROAE (povrat na prosječni ukupni kapital), tako da ROAA i ROAE imaju minimalne vrijednosti. Produktivnost banaka, mjerena kao odnos ukupnog prihoda i prosječne neto aktive, je na istom nivou kao i koeficijenti rashoda prema prosječnoj neto aktivi.

6. LIKVIDNOST

Od kvaliteta upravljanja rizikom likvidnosti i sposobnosti održavanja likvidne pozicije, te nivoa kreditnog rizika, zavisi stabilnost poslovanja banke, izgradnja povjerenja i tržišna pozicija. Održavanje likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti je veoma složen i važan segment poslovanja svake banke i bankarskog sistema u cjelini.

Odgovornost za provođenje politike likvidnosti i obezbjeđivanje sposobnosti banke da bez odlaganja izvršava obaveze na dan dospjeća je na menadžmentu banke i organima koji upravljaju bankom.

U procesu upravljanja rizikom likvidnosti banke su dužne da primjenom usvojenih programa, politika i procedura osiguraju ročnu strukturu i usklađenost aktive, pasive i vanbilansa, planiraju buduće potrebe i izvore likvidnosti vodeći računa o neophodnoj diverzifikaciji izvora, zaštite banku od neočekivanih novčanih odliva, predvide likvidne potrebe za vanredne situacije. Sve navedeno banke moraju obezbijediti imajući u vidu pored uticaja internih faktora na likvidnost banke i uticaj eksternih faktora (regulatorni, monetarni, ekonomski i zakonodavni sistem, tržišni uslovi, razvijenost tržišta novca i mogućnost pristupa tržištu novca i dr.) na ukupno poslovanje banke.

Uticaj svjetske finansijske krize reflektovao se posebno na realni sektor, a zatim i na bankarski sektor Republike Srpske, te je uzrokovao usporavanje rasta bilansnog nivoa banaka krajem 2008. godine i blaži pad, odnosno stagnaciju u 2009. godini i prvom polugodištu 2010. godine. Fokus banaka je bio usmjeren na strogo držanje pod kontrolom tekuće likvidnosti, te povećanje stepena opreznosti kod planiranja buduće pozicije likvidnosti u uslovima pogoršanja naplativosti kredita, odnosno pogoršanja kvaliteta aktive.

Primarni izvor finansiranja poslovanja banaka su depoziti koji čine 75% ukupne pasive. Uprkos činjenici da su depoziti stanovništva, nakon manjih nestabilnosti krajem 2008. i početkom 2009. godine, u potpunosti stabilizovani i da sa 30.06.2010. godine imaju trend rasta, ukupna depozitna osnova je smanjena. Sa aspekta pozicije likvidnosti, održava se stabilnost bankarskog sektora i sposobnost da sve obaveze izvršavaju o roku dospjeća.

Na stabilnu poziciju likvidnosti banaka značajan uticaj ima i strogo postavljen regulatorni okvir za održavanje i planiranje likvidnosti, čije je poštovanje pod stalnim nadzorom Agencije.

U strukturi ukupne pasive, učešće uzetih kredita je 12%, a učešće subordiniranog duga (kao dugoročnog kvalitetnog izvora) je još uvijek ispod 0,5%. Subordinirani dug imaju samo dvije banke Republike Srpske.

Prema ročnoj strukturi depozita sa 30.06.2010. godine kratkoročni depoziti iznose 2.274,2 miliona KM ili 56%, a dugoročni depoziti iznose 1.781 milion KM ili 44%. Na ročnu strukturu depozita veliki uticaj imaju kratkoročni depoziti države.

Novčana sredstva, iako od kraja 2008. godine imaju trend smanjenja, predstavljaju značajnu stavku aktive sa učešćem od 25%.

Sve banke su kontinuirano ispunjavale zadane minimalne uslove održavanja pozicije likvidnosti, odnosno držanja propisanog minimalnog dnevnog iznosa novčanih sredstava od 5% i dekadnog iznosa novčanih sredstava od 10% u odnosu na kratkoročne izvore, što se vidi iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

R/b	OPIS	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1	2	3	4	5=4/3
1.	Prosječno dnevno stanje novčanih sredstava	1.069.482	1.107.796	104
2.	Najniže ukupno dnevno stanje novčanih sredstava	911.439	963.016	106
3.	Kratkoročni izvori sredstava (osnovica za obračun)	2.461.094	2.338.783	95
4.	Iznos obaveze			
4.1	Dekadni prosjek 10% od tačke 3	246.109	233.878	95
4.2	Dnevni minimum 5% od tačke 3	123.055	116.939	95
5.	Ispunjenje obaveze - dekadni prosjek			
5.1	Višak/manjak (1-4.1)	823.373	873.918	106
6.	Ispunjenje obaveze - dnevni minimum			
6.1	Višak/manjak (2-4.2)	788.384	846.077	107

Jedan od važnih indikatora za analizu pozicije likvidnosti je praćenje i kontrola propisanih minimalnih uslova za ročnu usklađenost finansijske aktive i pasive po preostalom roku dospjeća za vremenske periode (1-30 dana, 1-90 dana, 1-180 dana) koje je prikazano u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

R/b	OPIS	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1	2	3	4	5=4/3
a)	Preostali rok dospjeća od 1-30 dana			
1.	Ukupna finansijska aktiva	1.929.292	1.916.508	99
2.	Ukupne finansijske obaveze	1.518.530	1.564.972	103
3.	Razlika	410.762	351.536	86
4.	Ostvareno u % (1/2*100)	127,05	122,46	
5.	Propisani minimum (u %)	85	85	
6.	Više od propisanog minimuma (4-5 u %)	42,05	37,46	
7.	Manje od propisanog minimuma (5-4 u %)	0,00	0,00	
b)	Preostali rok dospjeća od 1-90 dana			
1.	Ukupna finansijska aktiva	2.178.965	2.142.638	98
2.	Ukupne finansijske obaveze	2.067.449	1.890.558	91
3.	Razlika	111.516	252.080	226
4.	Ostvareno u % (1/2*100)	105,39	113,33	
5.	Propisani minimum (u %)	80	80	
6.	Više od propisanog minimuma (4-5 u %)	25,39	33,33	
7.	Manje od propisanog minimuma (5-4 u %)	0,00	0,00	
v)	Preostali rok dospjeća od 1-180 dana			
1.	Ukupna finansijska aktiva	2.456.372	2.514.931	102
2.	Ukupne finansijske obaveze	2.538.727	2.327.002	92
3.	Razlika	-82.355	187.929	- 228
4.	Ostvareno u % (1/2*100)	96,76	108,08	
5.	Propisani minimum (u %)	75	75	
6.	Više od propisanog minimuma (4-5 u %)	21,76	33,08	
7.	Manje od propisanog minimuma (5-4 u %)	0,00	0,00	

Iz prikaza se vidi da je na nivou bankarskog sektora ročna usklađenost u okviru propisanih limita.

Ročna struktura izvora je baza za ročnu strukturu plasmana, te se planiranje izvora i ukupne likvidne pozicije svake banke mora uskladiti sa planiranom kreditnom politikom.

Svako ozbiljnije narušavanje ročne usklađenosti može dovesti do problema održavanja likvidnosti, te može pogoršati ukupno finansijsko stanje banke.

I u narednom periodu Agencija će sa dužnom pažnjom vršiti kontinuiranu kontrolu upravljanja i održavanja tekuće likvidnosti banaka.

6.1. Koeficijenti likvidnosti

Pregled koeficijenata likvidnosti dajemo u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

O P I S		31.12.2009.	30.06.2010.
1.	Kratkoročna aktiva/	2.317.126	2.110.460
	Kratkoročna pasiva	2.719.566	2.345.611
	%	85	90
2.	Kratkoročna aktiva/	2.317.126	2.110.460
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	43	40
3.	Kratkoročna pasiva/	2.719.566	2.345.611
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	50	44
4.	Neto kratkoročna pasiva/	402.440	235.151
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	7	4
5.	Neto krediti/	3.475.631	3.549.956
	Depoziti	4.292.393	4.061.777
	%	81	87
6.	Neto krediti i preuzete fin. obaveze akreditivi/	3.484.196	3.554.411
	Ukupna aktiva	5.437.912	5.337.995
	%	64	67

Napomena: koeficijenti su rađeni na bazi prosječnog stanja

Koeficijenti likvidnosti pokazuju izvjesno pogoršanje koje je uslovljeno, najvećim dijelom, padom depozita.

6.2. Devizna usklađenost finansijske aktive i pasive

Devizni rizik predstavlja izloženost banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva u zavisnosti od visine i dužine trajanja izloženosti i stepena devizne usklađenosti finansijske aktive, pasive i vanbilansa, odnosno od stepena usklađenosti deviznih novčanih tokova.

Zbog mogućnosti negativnog uticaja promjena deviznih kurseva na finansijsku poziciju banke, propisani su minimalni standardi kojih se banke moraju pridržavati u obavljanju deviznih aktivnosti, donošenju i sprovođenju programa, politika i procedura za praćenje, kontrolu i upravljanje deviznim rizikom.

Razlika između stavki aktive i pasive po pojedinim valutama je otvorena individualna devizna pozicija koja može biti duga ili kratka pozicija.

Duga pozicija je kada je vrijednost stavki aktive po određenoj valuti veća od vrijednosti stavki pasive, a kratka pozicija je kada su vrijednosti stavki pasive veće od aktive. Zbir svih dugih i kratkih pozicija čine deviznu poziciju banke.

Propisani limit devizne pozicije banke je 30% od osnovnog kapitala, koliko iznosi i za EUR, dok je limit za ostale valute 20% od osnovnog kapitala.

Devizna usklađenost finansijske aktive, pasive i vanbilansa se prati dnevno na osnovu izvještaja banaka.

Stanje i kretanje devizne usklađenosti se vidi iz sljedeće tabele:

(u 000 KM)

Red. broj	O P I S	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks	
		EUR	UKUPNO	EUR	UKUPNO	7=5/3	8=6/4
1	2	3	4	5	6	7=5/3	8=6/4
1	FINANSIJSKA AKTIVA						
1.	Novčana sredstva	496.202	554.459	414.737	516.926	84	93
2.	Kreditni	247.925	247.971	337.333	339.709	136	137
3.	Kreditni sa dev.klauz.	2.168.849	2.505.245	2.115.584	2.460.568	98	98
4.	Ostalo	76.408	80.254	87.231	91.299	114	114
5.	UKUPNO:	2.989.384	3.387.929	2.954.885	3.408.502	99	101
2	FINANSIJSKE OBAVEZE						
1.	Depoziti	1.997.276	2.409.141	1.905.003	2.341.168	95	97
2.	Uzeti krediti	147.103	149.732	137.774	139.987	94	93
3.	Depoziti sa dev.klauz.	801.419	801.419	860.289	860.810	107	107
4.	Ostalo	28.177	29.710	36.725	42.322	130	142
5.	UKUPNO:	2.973.975	3.390.002	2.939.791	3.384.287	99	100
3	VANBILANSNA POZICIJA						
1.	Aktiva	754	20.620	6.359	10.569	843	51
2.	Pasiva	29.699	29.700	19.023	19.326	64	65
4	POZICIJA						
1.	Duga pozicija - iznos			2.430	15.458		
2.	Duga pozicija - u %				3		
3.	Kratka pozicija - iznos	13.536	11.153				
4.	Kratka pozicija - u %	3	2				
	Dozvoljena pozicija						
1.	Veća od dozvoljene - u %	0	0	0	0		
2.	Manja od dozvoljene - u %	27	28	0	27		

Sa 30.06.2010. godine ukupna devizna finansijska aktiva banaka Republike Srpske iznosi 3.408,5 miliona KM sa stopom rasta od 1% u odnosu na kraj prethodne godine.

U strukturi devizne aktive najznačajnija stavka su krediti pokriveni sa deviznom klauzulom koji iznose 2.460,6 miliona KM i čine 72% i manji su za 2% od stanja krajem prethodne godine.

Devizne finansijske obaveze iznose 3.384,3 miliona KM i na nivou su stanja sa 31.12.2009. godine.

U strukturi ovih obaveza najznačajnija stavka su devizni depoziti koji iznose 2.341,2 miliona KM ili 69% sa stopom pada od 3% u odnosu na kraj 2009. godine.

U valutnoj strukturi devizne aktive i pasive dominantno je učešće valute EUR-a na koju se odnosi 87%. Učešće EUR-a u aktivni vanbilansa je 60%, a u pasivi je 100%. Budući da je EUR-o paritetna valuta za KM, banke nisu izložene deviznom riziku po ovoj valuti.

Sa 30.06.2010. godine na nivou bankarskog sektora ukupna devizna pozicija je duga pozicija i iznosi 15.458 hiljada KM ili 3% od osnovnog kapitala i u okviru je propisanog limita.

7. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Uvođenje efektivnih kamatnih stopa i njihovo transparentno objavljivanje ima za cilj, pored približavanja međunarodnim standardima i praksama i sveobuhvatno upoznavanje klijenta banke sa cijenom kredita, odnosno godišnjim prihodom po depozitu, a u svrhu lakšeg izbora banke sa povoljnijim uslovima. Efektivnom kamatnom stopom se smatra dekurzivna kamatna stopa koja se obračunava na godišnjem nivou, i to primjenom složenog kamatnog računa, na način da se diskontovana novčana primanja izjednačavaju sa diskontovanim novčanim izdacima odobrenih kredita, odnosno primljenih depozita.

Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite, odnosno primljene depozite u izvještajnom mjesecu. Efektivna kamatna stopa je tržišna cijena bankarskih proizvoda, odnosno usluga.

Prosječne ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope po kreditima u 2009. i prvom polugodištu 2010. godine izračunate na osnovu mjesečnih izvještaja za bankarski sektor Republike Srpske i za poslovne jedinice banaka iz Federacije BiH, a koje posluju u Republici Srpskoj, vide se iz sljedećeg prikaza:

(u %)

O P I S	Prosječne ponderisane kamatne stope							
	I-XII 2009.				I-VI 2010.			
	Banke RS		Jed. banaka iz FBiH		Banke RS		Jed. banaka iz FBiH	
	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS
1. Ponderisane kamatne stope na kratkoroč. kredite	8,78	10,80	8,71	10,01	8,40	9,71	9,07	10,51
1.1. Privredi	8,74	10,75	8,40	8,90	8,34	9,59	8,73	9,20
1.2. Stanovništvu	10,15	13,41	10,17	14,05	10,39	13,84	10,24	14,97
2. Ponderisane kamatne stope na dugoročne kredite	8,35	9,20	11,33	12,85	8,33	9,20	10,40	11,71
2.1. Privredi	7,80	8,54	9,26	10,38	8,11	8,91	9,05	9,87
2.2. Stanovništvu	9,36	10,44	12,10	13,77	8,72	9,69	10,93	12,44
2.2.1. Stambeni krediti	6,75	7,17	8,85	9,53	6,19	6,54	8,14	8,89
3. Ukupno ponderisane kamatne stope	8,58	10,06	10,64	12,11	8,38	9,54	10,15	11,49

NKS = nominalne kamatne stope

EKS = efektivne kamatne stope

Prosječne nominalne i efektivne kamatne stope na kredite banaka Republike Srpske bilježe pad u odnosu na 2009. godinu (pad nominalnih kamatnih stopa za 0,20 procentnih poena, a efektivnih za 0,52 procentna poena).

Prosječna ponderisana EKS na kratkoročne kredite banaka Republike Srpske manja je za 1,09 procentnih poena, dok je na dugoročne kredite ostala ista.

Kretanje EKS u dva najznačajnija sektora privredi i stanovništvu za prvo polugodište 2010. godine pokazuje veću stopu rasta EKS na kratkoročne kredite stanovništvu za 0,43 procentna poena i pad EKS na kratkoročne kredite privredi za 1,16 procentnih poena. Kod dugoročnih kredita evidentan je rast EKS privredi za 0,37 procentnih poena i pad EKS na kredite stanovništva za 0,75 procentnih poena. Kod stambenih kredita stanovništvu, prosječna EKS je manja za 0,63 procentna poena, što je posljedica značajno smanjene tražnje za ovom vrstom kredita.

Jedinice banaka iz Federacije BiH u prvom polugodištu 2010. godine takođe imaju pad EKS na ukupne kredite od 0,62 procentna poena.

Prosječna EKS jedinica banaka iz Federacije BiH na ukupne kredite je veća za 1,95 procentnih poena u odnosu na EKS banaka Republike Srpske, uglavnom zbog EKS na dugoročne kredite koja je veća za 2,51 procentni poen.

Prosječne ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope po oročenim depozitima za 2009. i prvom polugodištu 2010. godine izračunate na osnovu mjesečnih izvještaja za bankarski sektor Republike Srpske i za poslovne jedinice banaka iz Federacije BiH, a koje posluju u Republici Srpskoj, vide se iz sljedećeg prikaza:

(u %)

O P I S	Prosječne ponderisane kamatne stope							
	I-XII 2009.				I- VI 2010.			
	Banke RS		Jed. banaka iz FBiH		Banke RS		Jed. banaka iz FBiH	
	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS
Ponderisane kamatne stope na kratkoroč. depozite	3,01	3,01	3,12	3,27	2,36	2,37	1,56	1,62
Ponderisane kamatne stope na dugoročne depozite	4,98	4,99	5,08	5,24	4,89	4,89	3,82	3,75
Ukupno ponderisane kamatne stope na depozite	3,29	3,29	4,07	4,22	2,83	2,84	2,61	2,61

NKS = nominalne kamatne stope

EKS = efektivne kamatne stope

Iz prikaza se vidi da prosječne nominalne i efektivne kamatne stope na ukupne depozite banaka Republike Srpske imaju trend smanjenja, kao i kamatne stope jedinica banaka iz Federacije BiH koje posluju u Republici Srpskoj.

Jedinice banaka iz Federacije BiH ostvaruju u prosjeku veću kamatnu maržu računatu kao odnos EKS na ukupne kredite i EKS na ukupne depozite (razlika je 8,88 procentnih poena za efektivnu kamatnu stopu) od banaka Republike Srpske (razlika 6,70 procentnih poena za efektivnu kamatnu stopu) po ovim kategorijama bilansa stanja.

Prosječne kamatne stope na kredite koji se odnose na ugovoreno prekoračenje po računima i na depozite po viđenju računata su na osnovu prosječnog dnevnog stanja u izvještajnom mjesecu. Na ove stavke aktive i pasive efektivna kamatna stopa je u pravilu jednaka nominalnoj kamatnoj stopi.

Prosječne kamatne stope na ugovorena prekoračenja i depozite po viđenju za 2009. i prvo polugodište 2010. godine vide se iz sljedećeg prikaza:

(u %)

O P I S	Prosječne ponderisane kamatne stope							
	I-XII 2009.				I- VI 2010.			
	Banke RS		Jed. banaka iz FBiH		Banke RS		Jed. banaka iz FBiH	
	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS
Ponderisane kamatne stope na kredite - prekoračenja po računima	9,93	9,95	9,62	9,63	10,55	10,57	10,33	10,33
Ponderisane kamat. stope na depozite po viđenju	0,67	0,67	0,49	0,49	0,55	0,55	0,26	0,26

NKS = nominalne kamatne stope

EKS = efektivne kamatne stope

U prvom polugodištu 2010. godine jedinice banaka iz Federacije BiH koje posluju u Republici Srpskoj primjenjivale su za 0,24 procentna poena niže EKS po kreditima - prekoračenja po računima od banaka Republike Srpske, a smanjile su i kamate na depozite po viđenju koje su za 0,29 procentnih poena niže od istih stopa banaka iz Republike Srpske.

8. SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

U skladu sa Odlukom o superviziji banaka Agencija nadzire i usklađenost banaka sa minimalnim standardima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 53/09) - u daljem tekstu: Zakon, propisano je da poslove koji se odnose na sprečavanje, istraživanje i otkrivanje operacija pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti obavlja Agencija za istrage i zaštitu BiH - Finansijsko obavještajno odjeljenje (u daljem tekstu: FOO), a da nadzor nad provođenjem Zakona u bankama vrši Agencija.

U ovom izvještajnom periodu utvrđeno je da banke obavještavaju FOO o transakcijama za koje je propisano izvještavanje, da su usvojile i da primjenjuju definisane kriterije za komitente koji nose veći rizik za banku (na osnovu analize rizika), da su uspostavile posebne registre profila komitenata za pravna i fizička lica, da je sistem internih kontrola na zadovoljavajućem nivou, da prilikom uspostavljanja korespondentskog odnosa sa drugim bankama, banke traže potrebne informacije o poslovnim aktivnostima, ovlaštenim potpisnicima, te opštim informacijama o procedurama banke na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, da je obučenost i efikasnost ovlašćenih lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma na zadovoljavajućem nivou. Međutim i dalje je prisutan problem neadekvatnog identifikovanja izvora sredstava (kod fizičkih lica) za otplatu kredita, te problem ažuriranja dokumentacije kod komitenata koji su ranije uspostavili poslovni odnos sa bankom.

Banke su u prvom polugodištu 2010. godine prijavile ukupno 33.531 transakciju u vrijednosti od 1.093 miliona KM, što predstavlja 0,2% ukupno obavljenih transakcija, odnosno 4,7% vrijednosti obavljenih transakcija u bankarskom sektoru Republike Srpske.

U prvom polugodištu 2010. godine prijavljena je jedna sumnjiva transakcija u iznosu od 44 hiljade KM, te jedno sumnjivo poslovanje komitenta.

Izvještavanje Agencije o transakcijama za koje je propisano izvještavanje je bilo na zadovoljavajućem nivou, a banke su izvještavanje obavljale shodno Zakonu o bankama Republike Srpske.

Radna grupa institucija BiH za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (učestvovao predstavnik Agencije) je u ovom periodu nastavila aktivnosti u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u BiH i u skladu sa međunarodnim standardima (Treća direktiva EU i Preporuke FATF-a).

Upravljanje rizicima u bankama Republike Srpske, kad je u pitanju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma je na zadovoljavajućem nivou, ali je potreban kontinuiran nadzor radi održavanja i daljeg unapređenja dostignutog nivoa usklađenosti.

9. UNUTRAŠNJI PLATNI PROMET

U platni promet Republike Srpske sa 30.06.2010. godine uključeno je svih 10 banaka iz Republike Srpske i 7 banaka iz Federacije BiH, putem organizacionih jedinica koje posluju u Republici Srpskoj.

Sa 30.06.2010. godine banke Republike Srpske i filijale i poslovne jedinice banaka iz Federacije BiH imale su ukupno 102.652 otvorena transakciona računa, što je za 1.597 manje u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine (104.249 otvorenih transakcionih računa), uglavnom zbog zatvaranja neaktivnih računa.

Izvršeni broj i iznos transakcija u prvom polugodištu 2010. godine dat je u sljedećoj tabeli:

Datum	Unutarbankarske platne transakcije (zaduženje računa)		Međubankarske platne transakcije (zaduženje računa)	
	Broj transakcija	Iznos transakcija (000 KM)	Broj transakcija	Iznos transakcija (000 KM)
31.01.2010.	1.412.821	2.410.112	792.424	1.404.731
28.02.2010.	1.593.634	2.259.239	927.609	1.334.543
31.03.2010.	1.847.902	2.935.665	1.126.822	1.648.580
30.04.2010.	1.714.251	2.795.552	1.070.069	1.578.133
31.05.2010.	1.639.636	2.872.844	1.003.998	1.585.687
30.06.2010.	1.709.359	3.219.748	1.094.203	1.625.200
UKUPNO:	9.917.603	16.492.760	6.015.125	9.176.874

Ukupan broj obavljenih unutarbankarskih transakcija sa 30.06.2010. godine je 9,9 miliona, čija je vrijednost 16,5 milijardi KM, dok je broj međubankarskih transakcija 6 miliona, a vrijednost je 9,2 milijarde KM.

Funkcionisanje unutrašnjeg platnog prometa u bankarskom sistemu Republike Srpske uspješno je nastavljeno tokom prvog polugodišta 2010. godine. U obavljanju unutrašnjeg platnog prometa nije bilo značajnijih nepravilnosti, a utvrđene nepravilnosti odnosile su se na nepotpunu dokumentovanost dosijea transakcionih računa pravnih i fizičkih lica u platnom prometu i neredovno objavljivanje spiska nesolventnih klijenata u Službenom glasniku Republike Srpske.

U sklopu kontrola vršena je i kontrola obračuna zateznih kamata, te je utvrđeno da su banke postupale u skladu sa Zakonom o visini stope zatezne kamate ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 19/01 i 52/06), odnosno da iste nisu vršile isplate sredstava preko propisanog iznosa.

II SEKTOR MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

1. STRUKTURA MKO

U Republici Srpskoj sa 30.06.2010. godine posluje 7 mikrokreditnih organizacija (MKO), od kojih su 3 mikrokreditna društva (MKD) kao profitne organizacije i 4 mikrokreditne fondacije (MKF) kao neprofitne organizacije.

Sa dozvolom za rad Agencije u Republici Srpskoj radi 139 organizacionih dijelova MKO, koji posluju u okviru devet MKF, čije je sjedište u Federaciji BiH (broj poslovnih jedinica ima blaži trend smanjenja od zadnjeg kvartala 2009. godine).

MKO posluju putem centralnih kancelarija i terenskih kancelarija, ekspozitura i predstavništava, koji su locirani, kako na području Republike Srpske, tako i na području Federacije BiH.

1.1. Kadrovi

U sljedećoj tabeli dat je pregled kvalifikacione strukture i broja zaposlenih u MKO:

Redni broj	Kvalifikacija	31.12.2009.		Ukupno	Učešće u %	30.06.2010.		Ukupno	Učešće u %	Indeks
		MKD	MKF			MKD	MKF			
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8	9=(7+8)	10	11=9/6
1.	NS	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	KV	1	0	1	0	1	0	1	0	100
3.	VKV	0	1	1	0	0	1	1	0	100
4.	SSS	169	8	177	42	167	7	174	41	98
5.	VŠS	71	0	71	17	73	0	73	17	103
6.	VSS	166	4	170	40	168	5	173	41	102
7.	MR	4	0	4	1	4	0	4	1	100
UKUPNO:		411	13	424	100	413	13	426	100	100

Sa 30.06.2010. godine sektor MKO zapošljava ukupno 426 radnika, što je za dva radnika više u odnosu na 31.12.2009. godine. MKD zapošljavaju 413 radnika ili 97%, a MKF 13 radnika ili 3% od ukupnog broja zaposlenih radnika u MKO RS.

U strukturi zaposlenih najveće je učešće srednje stručne spreme od 41% sa stopom pada od 2%, visoke stručne spreme 41%, sa stopom rasta od 2% prema stanju sa 31.12.2009. godine.

Kvalifikaciona struktura i ukupan broj zaposlenih u MKO u velikoj mjeri zavisi od strukture i broja zaposlenih u najvećem MKD. Najveće MKD u Republici Srpskoj zapošljava 325 radnika ili 76% od ukupnog broja zaposlenih u MKO i ima aktivnu od 241,2 miliona KM ili 78% od ukupne aktive MKO.

Organizacioni dijelovi MKF koji posluju u Republici Srpskoj, a čije je sjedište u Federaciji BiH, imaju ukupno 410 radnika (smanjenje za 40 radnika u 2010. godini) ili 49% od ukupno zaposlenih (836 radnika) u mikrokreditnim organizacijama u Republici Srpskoj. Prema kvalifikacionoj strukturi zaposlenih, koja se značajno razlikuje od MKO iz Republike Srpske, u ovim organizacionim dijelovima učešće srednje stručne spreme je 62% (254 radnika), više stručne spreme 17% (68 radnika), visoke stručne spreme 21% (86 radnika).

2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA MKO

Funkciju nadzora i kontrole finansijskog stanja MKO Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta u MKO i analizom izvještaja koje MKO dostavljaju Agenciji, shodno Zakonu i podzakonskim aktima Agencije.

Izveštajnu osnovu čine kvartalni izvještaji o bilansu stanja, kapitalu, kreditima, rezervama za kreditne gubitke, rezultatima poslovanja i drugi izvještaji o pojedinim segmentima poslovanja, te mjesečni izvještaj o kamatnim stopama.

2.1. Bilans stanja

U sljedećoj tabeli dat je prikaz finansijskih pokazatelja bilansa stanja MKO, kao i struktura aktive i pasive MKO za 2009. i prvo polugodište 2010. godine:

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.					30.06.2010.					Indeks
	Stanje za MKD	%	Stanje za MKF	%	Ukupno	Stanje za MKD	%	Stanje za MKF	%	Ukupno	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11=(7+9)	12=11/6
AKTIVA (IMOVINA)											
1. Novčana sredstva	29.854	10	58	3	29.912	38.518	13	90	4	38.608	129
2. Plasmani bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Krediti	266.479	84	1.787	87	268.266	245.332	80	1.775	85	247.107	92
4. Poslov. prostor i os.fik.aktiva	8.745	3	180	9	8.925	12.748	4	131	6	12.879	144
5. Dugoročne investicije	3.397	1	0	0	3.397	3.658	1	0	0	3.658	108
6. Ostala aktiva	7.094	2	28	1	7.122	5.555	2	97	5	5.652	79
Ukupno aktiva:	315.569	100	2.053	100	317.622	305.811	100	2.093	100	307.904	97
PASIVA (OBAVEZE)											
7. Obaveze po uzetim kreditima	233.327	74	765	37	234.092	223.824	73	853	41	224.677	96
8. Rezerve za potencijalne gubitke	10.981	4	131	6	11.112	14.613	5	243	12	14.856	134
9. Ostale obaveze	13.996	4	124	6	14.120	12.526	4	55	3	12.581	89
10. Kapital	57.265	18	1.033	51	58.298	54.848	18	942	45	55.790	96
11. Ukupno pasiva (obav. i kapital)	315.569	100	2.053	100	317.622	305.811	100	2.093	101	307.904	97
Vanbilansna evidencija	9.740		268		10.008	13.371		78		13.449	134

Bilansni nivo MKO sa 30.06.2010. godine iznosi 307,9 miliona KM i manji je za 3% od stanja sa 31.12.2009. godine. Od ukupnog bilansa MKO, na MKD se odnosi iznos od 305,8 miliona KM ili 99%. Najveće MKD u Republici Srpskoj ima aktivu u iznosu od 241,2 miliona KM i čini 78% od ukupne aktive MKO.

U strukturi aktive MKO novčana sredstva iznose 38,6 miliona KM ili 13% sa stopom rasta od 29% u odnosu na 31.12.2009. godine i uglavnom se odnose na novčana sredstva najvećeg MKD. Bruto krediti iznose 247,1 milion KM ili 80% ukupne aktive i bilježe pad od 8% u odnosu na kraj 2009. godine. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva su 12,9 miliona KM sa stopom rasta od 44% u odnosu na kraj 2009. godine (ulaganja u zemljište i poslovni objekat kod jednog MKD). Dugoročne investicije su 3,7 i većim dijelom se odnose na jedno MKD. Ostala aktiva je 5,6 miliona KM ili 2%, a čine je obračunate kamate, avansi, aktivna vremenska razgraničenja i drugo.

U strukturi pasive obaveze po uzetim kreditima su osnovni izvor sredstava i iznose 224,7 miliona KM ili 73% ukupne pasive (obaveze i kapital) sa padom od 4% u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine.

U sljedećem pregledu data je ročna struktura uzetih kredita sa 31.12.2009. i 30.06.2010. godine:

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.				30.06.2010.				Indeks
	MKD	MKF	Ukupno	Učešće u %	MKD	MKF	Ukupno	Učešće u %	
1	2	3	4=(2+3)	5	6	7	8=(6+7)	9	10=9/5
1. Obaveze po uzetim kratkoroč. kreditima	2.935	407	3.342	1	3.150	316	3.466	2	104
2. Obaveze po uzetim dugoroč. kreditima	230.392	358	230.750	99	220.674	537	221.211	98	96
Ukupne obaveze po kreditima:	233.327	765	234.092	100	223.824	853	224.677	100	96

Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima na dugoročne kredite se odnosi iznos od 221,2 miliona KM ili 98% sa padom od 4% u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine. Kratkoročni krediti iznose 3,5 miliona KM ili 2% i veći su za 4% u odnosu na kraj prethodne godine. Kreditne obaveze MKD iznose 223,8 miliona KM ili 99,6% ukupnih kreditnih obaveza MKO.

Najznačajniji kreditori mikrokreditnog sektora su: Agencija za međunarodnu saradnju Kraljevine Španije; Evropski fond za Jugoistočnu Evropu; Investicioni fond Blue Orchard; ResponsAbility fund SICAV; Fond Triple Jump; IRBRS⁴; Invest fond Symbioties.

Rezerve za potencijalne kreditne gubitke i ostala potraživanja sa 30.06.2010. godine iznose 14,9 miliona KM i veće su za 34% u odnosu na 31.12.2009. godine. Od ukupnih rezervi na najveće MKD se odnosi 11,7 miliona KM ili 79%.

Ostale obaveze iznose 12,6 miliona KM ili 4% ukupne pasive, a čine ih obaveze prema radnicima, dobavljačima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo.

Ukupan kapital MKO iznosi 55,8 miliona KM ili 18% ukupne pasive MKO i manji je za 4% u odnosu na kraj 2009. godine zbog tekućeg gubitka.

Sa 30.06.2010. godine vanbilansna evidencija MKO iznosi 13,4 miliona KM i za 34% je veća u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine. Vanbilansnu evidenciju čine otpisana kreditna potraživanja (potraživanja kod kojih je kašnjenje u otplati duže od 180 dana), u iznosu od 12,7 miliona KM i komisioni poslovi u iznosu od 700 hiljada KM. Od ukupno otpisanih potraživanja na jedno MKD se odnosi 12,7 miliona KM ili 99%.

2.2. Kapital

Ukupan kapital MKO iznosi 56,7 miliona KM sa stopom pada od 3% u odnosu na kraj 2009. godine. Kapital MKD iznosi 55,8 miliona KM ili 99%, a kapital MKF 1 milion KM ili 1%.

U sljedećem pregledu data je struktura ukupnog kapitala MKO:

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.					30.06.2010.					Indeks
	Stanje za MKD	%	Stanje za MKF	%	Ukupno	Stanje za MKD	%	Stanje za MKF	%	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12=11/6
Osnovni kapital	48.797	85	727	70	49.524	48.797	89	727	77	49.524	100
Emisiona ažia	0	0			0	0	0			0	0
Neraspoređena dobit	5.581	10			5.581	3.194	6			3.194	57
Višak/manjak prihoda nad rashod.			296	29	296			205	22	205	69
Zakonske rezerve	2.847	5	10	1	2.857	2.850	5	10	1	2.860	100
Ostale rezerve	40	0	0	0	40	7	0	0	0	7	18
Ukupno kapital:	57.265	100	1.033	100	58.298	54.848	100	942	100	55.790	96

*Neraspoređena dobit obuhvata i višak prihoda nad rashodima iz perioda prije transformacije MKO u MKD.

Sa 30.06.2010. godine osnovni kapital MKO se nije promijenio i iznosi 49,5 miliona KM, a 98,5% se odnosi na MKD.

Neraspoređena dobit MKD iznosi 3,1 milion KM i manja je za 43% u odnosu na kraj 2009. godine, a sastoji se od neraspoređene dobiti prethodnih godina u iznosu od 5,6 miliona KM i gubitka sa 30.06.2010. godine u iznosu od 2,4 miliona KM. Višak prihoda nad rashodima MKF iznosi 205 hiljada KM sa stopom pada od 41% prema 31.12.2009. godine.

Zakonske rezerve iznose 2,9 miliona KM i na nivou su stanja sa krajem 2009. godine.

⁴ Kredite iz sredstava IRBRS MKO su plasirale u skladu sa ugovorima potpisanim sa IRBRS i u skladu sa njihovim Pravilima, tako da se EKS po ovim kreditima kreće u rasponu od 5,16% do 6,82%.

2.3. Kvalitet kreditnog portfolia

Osnovna djelatnost MKO je davanje mikrokredita. Ciljna grupa korisnika kredita MKO su uglavnom građani sa nižim prihodima. Ova grupa korisnika u pravilu teže dobija kredite od banaka, jer nije u mogućnosti obezbijediti zahtijevanu dokumentaciju i ispuniti strožije uslove kreditiranja kod banaka.

Navedena grupa korisnika sve teže podnosi stanje ekonomske i finansijske krize, što za posljedicu ima pogoršanje kvaliteta kreditnog portfolia i smanjenje nivoa kredita kod MKO gledano u cjelini.

U prvom polugodištu 2010. godine kreditna aktivnost MKO je manja za 8%.

U ukupnim kreditima MKO na kredite MKD se odnosi 245,3 miliona KM ili 99,3%, a na MKF iznos od 1,8 miliona KM ili 0,7%.

Neto krediti koje čine ukupni krediti MKO umanjani za iznos ukupnih rezervi za kreditne gubitke MKO prikazani su u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

R/b	O P I S	31.12.2009.			30.06.2010.			Indeks
		MKD	MKF	Ukupno	MKD	MKF	Ukupno	
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)	9=8/5
1.	Kreditni	266.479	1.787	268.266	245.332	1.775	247.107	92
2.	Rezerve za poten. kred. gubitke	10.795	126	10.921	14.462	236	14.698	135
3.	Neto krediti (1.-2.)	255.684	1.661	257.345	230.870	1.539	232.409	90

Neto krediti iznose 232,4 miliona KM i manji su za 10% u odnosu na 31.12.2009. godine. Rezerve za kreditne gubitke su 14,7 miliona KM sa stopom rasta od 35% ili za 3,8 miliona KM u odnosu na kraj prethodne godine.

Sektorska i ročna struktura kredita MKO Republike Srpske sa 30.06.2010. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

Red. broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	Ukupno
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)
1.	Pravnim licima				
a)	uslužne djelatnosti	590	4.417	80	5.087
b)	trgovinu	1.146	4.357	129	5.632
v)	poljoprivredu	20	671	5	696
g)	proizvodnju	351	4.561	77	4.989
d)	ostalo	14	73	0	87
	UKUPNO 1:	2.121	14.079	291	16.491
2.	Fizičkim licima				
a)	uslužne djelatnosti	1.533	39.792	763	42.088
b)	trgovinu	1.496	25.458	440	27.394
v)	poljoprivredu	3.594	77.593	826	82.013
g)	proizvodnju	735	15.239	283	16.257
d)	stambene potrebe	114	1.280	3	1.397
d)	ostalo	5.619	55.065	783	61.467
	UKUPNO 2:	13.091	214.427	3.098	230.616
	UKUPNO (1+2):	15.212	228.506	3.389	247.107

Prema sektorskoj strukturi kredita MKO fizičkim licima je plasiran iznos od 230,6 miliona KM ili 93%, a pravnim licima iznos od 16,5 miliona KM ili 7% pravnim licima.

U ročnoj strukturi ukupnih kredita na kratkoročne kredite (sa dospjelim potraživanjima) se odnosi 18,6 miliona KM ili 7,5%, a na dugoročne kredite 228,5 miliona KM ili 92,5% ukupnih kredita MKO.

Dospjela potraživanja iznose 3,4 miliona KM ili 1% od ukupnih kredita MKO sa 30.06.2010. godine, a 91% se odnosi na kredite fizičkim licima.

Prema granskoj strukturi ukupnih kredita pravnim licima najveći iznos je plasiran za trgovinu, proizvodnju i uslužne djelatnosti.

Od ukupnih kredita fizičkim licima, najveći iznos plasiran je za poljoprivredu (36%).

Sektorska i ročna struktura ukupnih kredita za organizacione dijelove MKF koje posluju u Republici Srpskoj čije je sjedište u Federaciji BiH, prikazana je u sljedećem pregledu sa stanjem na dan 30.06.2010. godine:

(u 000 KM)

Red. broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	Ukupno
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)
1.	Pravnim licima				
a)	uslužne djelatnosti	94	573	20	687
b)	trgovinu	35	627	31	693
v)	poljoprivredu	8	19	1	28
g)	proizvodnju	44	255	7	306
d)	ostalo	24	101	0	125
	UKUPNO 1:	205	1.574	60	1.839
2.	Fizičkim licima				
a)	uslužne djelatnosti	2.977	31.440	912	35.329
b)	trgovinu	2.253	19.561	731	22.545
v)	poljoprivredu	3.181	56.718	1.208	61.107
g)	proizvodnju	886	6.003	196	7.085
d)	stambene potrebe	207	15.101	242	15.550
d)	ostalo	2.864	13.635	326	16.825
	UKUPNO 2:	12.368	142.458	3.617	158.443
	UKUPNO (1+2):	12.573	144.032	3.677	160.282

Organizacioni dijelovi MKF koji posluju u Republici Srpskoj, a čije je sjedište u Federaciji BiH plasirali su kredite u ukupnom iznosu od 160,3 miliona KM ili 39% od ukupnog iznosa kredita u ovom sektoru u Republici Srpskoj (407,4 miliona KM).

Sa 30.06.2010. godine ukupni krediti ovih jedinica su manji za 33,4 miliona KM ili za 17% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Prema sektorskoj strukturi 1,8 miliona KM ili 1% je plasirano pravnim licima, a 158,4 miliona KM ili 99% fizičkim licima.

Od ukupnih kredita na dugoročne kredite se odnosi 144 miliona KM ili 90%, a na kratkoročne kredite u koje se uključuju i dospjela potraživanja 16,3 miliona KM ili 10%.

Dospjela potraživanja imaju trend rasta i iznose 3,7 miliona KM ili 2,3% od ukupnog iznosa kredita (sa 31.12.2009. godine su 1,8%) i gotovo u cjelosti (98%) se odnose na kredite odobrene fizičkim licima.

Na osnovu analize granske strukture proizilazi da je mikrokreditiranje u Republici Srpskoj najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje poljoprivredne proizvodnje i uslužnih djelatnosti i uglavnom se odnosi na dugoročne kredite fizičkim licima.

Ukupan iznos mikrokredita odobrenih fizičkim licima za sve MKO koje posluju u Republici Srpskoj sa 30.06.2010. godine vidi se iz sljedećeg pregleda:

(u 000 KM)

		Iznos
1.	MKO RS	230.616
	minus: poslovne jedinice MKO RS u FBiH	52.835
	Ukupno 1:	177.781
2.	Poslovne jedinice MKO FBiH u RS	158.443
	Ukupno (1+2):	336.224

MKO koje posluju u Republici Srpskoj plasirale su ukupno 336,2 miliona KM kredita fizičkim licima, što iznosi oko 234 KM zaduženosti po stanovniku Republike Srpske (prema statističkim podacima u Republici Srpskoj je u 2008. godini bilo oko 1.437 hiljada stanovnika), dok je sa 31.12.2009. godine zaduženost iznosila 266 KM po stanovniku, a sa 31.12.2008. godine 308 KM po stanovniku.

Sa 30.06.2010. godine kredite date povezanim licima imaju dva MKD u ukupnom iznosu od 375 hiljada KM, od čega se na dugoročne kredite odnosi iznos od 325 hiljada KM ili 87%.

MKO su dužne da sva kreditna i druga potraživanja rasporede u određene grupe primjenom kriterijuma broja dana kašnjenja u otplati i da za svaku grupu izdvoje rezerve za kreditne i druge gubitke na teret troškova poslovanja.

Rezerve za kreditne i druge gubitke MKO se sastoje od opštih i posebnih rezervi.

Opšte rezerve se obračunavaju na "dobre kredite" i ostalu aktivu, kod kojih je kašnjenje u otplati od 1 do 15 dana i to po stopi od 2%.

Posebne rezerve se obračunavaju na sve kredite i ostale stavke aktive kod kojih je kašnjenje u otplati duže od 16 dana.

Iznosi potraživanja MKO Republike Srpske razvrstanih u zadane grupe i obračunate rezerve po tim grupama sa stanjem na dan 30.06.2010. godine vide se iz sljedeće tabele:

(u 000 KM)

Red broj	Dani kašnjenja	Stope rezervisanja	Iznos kredita	Dospjela kamata		Iznos ostalih stavki aktive	Rezervisanja			Ukupna rezervisanja
				stopa rezervisanja	iznos kamate		Po kreditima	Po dospjelim kamatama	Po ost. stavkama aktive	
1	2	3	4	5	6	7	$8=(4h3)/100$	$9=6h5/100$	$10=(7h3)/100$	$11=(8+9+10)$
1.	1-15	2%	13.036	2%	179	7.582	261	3	153	417
2.	16-30	15%	10.613	100%	140	0	1.592	141	0	1.733
3.	31-60	50%	6.827	100%	184	0	3.414	183	0	3.597
4.	61-90	80%	3.908	100%	138	0	3.126	138	0	3.264
5.	91-180	100%	5.532	100%	314	0	5.532	313	0	5.845
6.	preko 180	otpis	30		4	0				
UKUPNO:			39.946		959	7.582	13.925	778	153	14.856

Kašnjenje u otplati duže od jednog dana imaju krediti u iznosu od 39,9 miliona KM ili 16,2% od ukupnih kredita MKO Republike Srpske. Naplativost kredita se pogoršala, jer su sa 31.12.2009. godine kašnjenja u otplati duže od jednog dana iznosila 10% od ukupnih bruto kredita. Sa 30.06.2010. godine najveći iznos kredita ima kašnjenje u otplati od 1 do 15 dana (13 miliona KM ili 5,3% od ukupnih kredita). Krediti iz ove grupe se smatraju dobrim kreditima.

Ukupan iznos dospjelih kamata je 959 hiljada KM, a najveći iznos je u grupi kašnjenja od 91-180 dana, što takođe upozorava na otežanu naplatu potraživanja.

Iznos ostalih stavki aktive MKO na koje su obračunate rezerve je 7,6 miliona KM.

Ukupan iznos obračunatih rezervi po svim osnovama je 14,9 miliona KM i za 34% su veće u odnosu na 31.12.2009. godine.

Od ukupnog iznosa kredita organizacionih dijelova MKF koji posluju u Republici Srpskoj, a čije je sjedište u Federaciji BiH kašnjenje kredita u otplati preko jednog dana iznosi 30,1 milion KM ili 19% od ukupnih kredita (sa 31.12.2009. godine su 15,6% od ukupnih kredita). Ukupan iznos obračunatih rezervi za kreditne i druge gubitke je 18,2 miliona KM, sa stopom pada od 14% u odnosu na 31.12.2009. godine.

U mikrokreditnom sektoru je evidentan problem otplate kredita fizičkih lica, od strane jemaca/sudužnika.

Prema izvještajima MKO, u periodu od 01.01.-31.12.2009. godine u mikrokreditnom sektoru Republike Srpske 2.018 jemaca/sudužnika je ukupno otplatilo 1.615 hiljada KM⁵ za 1.831 korisnika kredita fizičkih lica ili 2,79% od ukupnog broja korisnika kredita fizičkih lica (sa 31.12.2009. godine je bilo 65.609 korisnika kredita fizičkih lica).

U periodu 01.01.-30.06.2010. godine 1.575 jemaca/sudužnika je otplatilo 966,8 hiljada KM za 1.436 korisnika kredita ili 2,39% od ukupnog broja korisnika kredita fizičkih lica (sa 30.06.2010. godine je bilo 60.161 korisnik kredita fizičkih lica).

Prema izvještajima MKO, a shodno Odluci Agencije o bližim uslovima i načinu postupanja MKO po prigovoru klijenta u periodu 01.01.-30.06.2010. godine, klijenti MKD su podnijeli ukupno 36 prigovora, dok MKF nemaju evidentiranih prigovora. Najveći broj prigovora je po osnovu prigovora sudužnika/jemca (21), te po osnovu promjena uslova kreditiranja (10). MKO su pozitivno riješile 14 prigovora, negativno 14 prigovora, a 8 prigovora je u procesu obrade ili izjašnjavanja.

2.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope

Efektivna kamatna stopa na mikrokredite je tržišna cijena tih kredita.

Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite u izvještajnom mjesecu.

Prosječne nominalne i efektivne kamatne stope za kredite mikrokreditnog sektora Republike Srpske prikazane su u sljedećoj tabeli:

(u %)

Red. broj	O P I S	Prosječne ponderisane kamatne stope							
		I-XII 2009. godine				I-VI 2010. godine			
		MKO RS		Jedinice MKO FBiH		MKO RS		Jedinice MKO FBiH	
		NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS	NKS	EKS
1.	na kratk. kredite	17,89	24,43	24,86	33,70	17,44	23,84	25,24	34,99
2.	na dugor. kredite	17,71	21,08	25,20	29,07	17,43	20,07	23,42	27,95
3.	na ukupne kredite	17,74	21,69	25,13	30,04	17,43	20,80	23,86	29,64

Nešto povoljnije uslove dobijanja kredita, sa aspetka dokumentovanosti kreditnih zahtjeva i kraćeg vremenskog perioda za realizaciju procesa odobravanja u odnosu na bankarske uslove, MKO su kompenzovale znatno višom cijenom kredita kroz visinu efektivne kamatne stope.

U prvom polugodištu 2010. godine prosječne nominalne i efektivne kamatne stope ukupnog MKO sektora bilježe blaži pad. Prosječna efektivna kamatna stopa MKO Republike Srpske je manja za 0,89 procentnih poena, a kod MKO Federacije BiH je manja za 0,40 procentnih poena u odnosu na prosjek za 2009. godinu.

Ako prosječne kamatne stope na ukupne kredite mikrokreditnog sektora Republike Srpske (nominalne 17,43% i efektivne 20,80%) uporedimo sa prosječnim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama na ukupne kredite bankarskog sektora (prosječna nominalna kamatna stopa banaka iz Republike Srpske za prvo polugodište 2010. godine je 8,38% a efektivna je 9,54%), evidentno je da MKO primjenjuju znatno više kamatne stope.

⁵ U iznos otplate na teret jemaca/sudužnika su uključene sve otplate jemaca umjesto dužnika u izvještajnom periodu, bilo da se radi o otplati jedne ili nekoliko rata ili preuzimanju kontinuirane otplate kredita.

2.5. Bilans uspjeha

Struktura bilansa uspjeha mikrokreditnog sektora Republike Srpske sa 30.06.2010. godine data je u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

O P I S	30.06.2009.				30.06.2010.				Ind-eks
	MKD	MKF	Ukupno	Učešće u %	MKD	MKF	Ukupno	Učešće u %	
1	2	3	4=(2+3)	5	6	7	8=(6+7)	9	10=8/4
1. PRIHODI PO KAMATAMA I SL.PRIHODI									
a) Prihodi od kamata i slični prihodi	26.278	251	26.529	99	23.567	197	23.764	100	90
b) Operativni prihodi	369	29	398	1	98	5	103	0	26
2. UKUPNI PRIHODI (1.a+1.b)	26.647	280	26.927	100	23.665	202	23.867	100	89
3. RASHODI									
a) Rashodi po kamatama i slični rashodi	8.576	22	8.598	30	7.650	31	7.681	30	89
b) Operativni rashodi	9.890	151	10.041	35	9.484	175	9.659	38	96
v) Troš.rezervisanja za kredit.i dr. gubitke	10.151	129	10.280	36	8.174	161	8.335	32	81
4. UKUPNI RASHODI (3.a+3.b+3.v)	28.617	302	28.919	101	25.308	367	25.675	100	89
5. VANREDNI PRIHODI	119	67	186		359	98	457		
6. VANREDNI RASHODI	18	17	35		1.091	17	1.108		
UKUPNI PRIHODI- RASHODI (2+5-4-6)	-1.869	28	-1.841		-2.375	- 84	-2.459		
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	-1.869		-1.869		-2.375		-2.375		
VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA		28	28			-84	- 84		
POREZI	0		0		0		0		
NETO DOBIT/GUBITAK	-1.869	0	-1.869		-2.375	0	-2.375		
VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA		28	28			-84	- 84		
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT	-1.869	28	-1.841		-2.375	-84	-2.459		

Ukupni prihodi MKO sa 30.06.2010. godine su 23,9 miliona KM, od čega se na prihode MKD odnosi 23,7 miliona KM ili 99%, a na prihode MKF 202 hiljade KM ili 1%. Prihodi su za 11% manji u odnosu na isti period prošle godine.

Ukupni rashodi MKO su 25,7 miliona KM, od kojih se 25,3 miliona KM ili 99% odnosi na rashode MKD, a 367 hiljada KM ili 1% na rashode MKF. Rashodi su manji za 11%.

Osnovni prihodi mikrokreditnih organizacija su prihodi od kamata i iznose 23,8 milion KM i manji su za 10% u odnosu na 30.06.2009. godine.

U strukturi ukupnih rashoda mikrokreditnih organizacija rashodi po kamatama na uzete kredite i ostali slični rashodi iznose 7,7 miliona KM ili 30%, sa stopom pada od 11% prema stanju za isti period 2009. godine.

Ukupni operativni rashodi MKO su 9,7 miliona KM ili 38% od ukupnih rashoda MKO i imaju stopu pada od 4%, a odnose se na troškove plata i doprinosa, troškove poslovnog prostora, ostalu fiksnu aktivu i režije, te na ostale operativne troškove.

Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke mikrokreditnih organizacija iznose 8,3 miliona KM ili 32% od ukupnih rashoda MKO, sa stopom pada od 19% u odnosu na 30.06.2009. godine.

Sa 30.06.2010. godine MKD su poslovale sa gubitkom u iznosu od 2.375 hiljada KM (gubitak imaju dva MKD u ukupnom iznosu od 2.410 hiljada KM, a jedno MKD je ostvarilo neto dobit u iznosu od 35 hiljada KM).

U istom periodu MKF su ostvarile manjak prihoda nad rashodima u iznosu od 84 hiljade KM (tri MKF imaju manjak prihoda u iznosu od 88 hiljada KM i jedno MKF višak prihoda nad rashodima u iznosu od 4 hiljade KM).

Sa 30.06.2010. godine na nivou mikrokreditnog sektora Republike Srpske ostvaren je negativan finansijski rezultat u ukupnom iznosu od 2.459 hiljada KM.

III SEKTOR ŠTEDNO-KREDITNIH ORGANIZACIJA

Zakonsku funkciju nadzora i kontrole finansijskog stanja i stabilnosti poslovanja ŠKO Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta i analizom izvještaja koje su ŠKO dužne dostavljati Agenciji u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima Agencija.

Izvještajnu osnovu čine:

- kvartalni izvještaji o: bilansu stanja sa pratećim izvještajima, bilansu uspjeha, klasifikaciji i kvaliteti aktive, ročnoj i deviznoj usklađenosti, te broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih;
- ostali izvještaji (dekadni o likvidnosti i mjesečni o ponderisanim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama).

ŠKO i dalje imaju ozbiljne probleme da odgovore na zahtjeve koji su pred njih postavljeni, naročito kada je u pitanju ažurnost i tačnost izvještavanja Agencije u skladu sa propisanim. Jedna ŠKO nije dostavila propisane izvještaje sa 31.03.2010. i 30.06.2010. godine, te su za istu korišteni podaci sa 31.12.2009. godine.

Sa 30.06.2010. godine posluju tri ŠKO, koje zapošljavaju ukupno tri radnika, što je nedovoljno za obavljanje redovnog poslovanja. Pored kadrovske neefikasnosti, ŠKO nisu ni tehnički adekvatno opremljene za redovno obavljanje djelatnosti.

1. Bilans stanja

Poslovna aktivnost ŠKO je veoma slaba, sa trendom daljnjeg smanjenja.

U sljedećoj tabeli dat je prikaz finansijskih pokazatelja bilansa stanja ŠKO:

(u 000 KM)

O P I S	31.12.2009.		30.06.2010.		Indeks
	Stanje	Učešće u %	Stanje	Učešće u %	
1	2	3	4	5	6=4/2
AKTIVA (IMOVINA):					
1. Novčana sredstva	10	2	12	3	120
2. Vrijednosni papiri za trgovanje	0	0	0	0	0
3. Plasmani drugim bankama	0	0	0	0	0
4. Neto krediti	459	97	419	96	91
5. Vrijednosni papiri koji se drže do dospelja	0	0	0	0	0
6. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	3	1	3	1	100
7. Ostala aktiva	0	0	0	0	0
8. UKUPNO AKTIVA:	472	100	434	100	92
9. Aktivni vanbilans	0		0		
10. SVEUKUPNO AKTIVA (8+9)	472		434		
PASIVA (OBAVEZE):					
11. Ulozi na štednju	0	0	0	0	0
12. Uzete pozajmice	0	0	0	0	0
13. Obaveze po uzetim kreditima	294	62	294	68	100
14. Donacije, pokloni, pomoć	2	0	2	0	100
15. Ostale obaveze	9	2	7	1	78
16. Rezerve za potencijalne gubitke	0	0	0	0	0
17. Kapital	167	36	133	31	80
18. UKUPNO PASIVA (OBAVEZE I KAPITAL)	472	100	434	100	92
19. Aktivni vanbilans	0		0		
20. SVEUKUPNO PASIVA (18+19)	472	100	434	100	92

Bilansni nivo ŠKO od 434 hiljade KM sa 30.06.2010. godine sa trendom pada u 2009. i prvom polugodištu 2010. godine (pad 8%), uz neadekvatnu tehničku opremljenost, te kadrovsku i organizacionu neefikasnost, dovodi u pitanje daljnje poslovanje ovog sektora.

U strukturi aktive najznačajnija stavka su neto krediti u iznosu od 419 hiljada KM i sa učešćem od 96% i stopom pada 9% u odnosu na kraj 2009. godine.

Neto krediti koje čine ukupni krediti ŠKO umanjeni za iznos ukupnih rezervi za kreditne gubitke ŠKO prikazani su u sljedećoj tabeli:

R/b	OPIS	31.12.2009.	30.06.2010.	Indeks
1	2	3	4	5=4/3
1.	Kreditni	468	441	94
2.	Rezerve za potencijalne kreditne gubitke	9	22	244
3.	Neto krediti (1.-2.)	459	419	91

Bruto krediti su manji za 6% ili za 27 hiljada KM. Rezerve za kreditne gubitke iznose 22 hiljade KM i porasli su za 144% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Sektorska i ročna struktura bruto kredita ŠKO sa 30.06.2010. godine vidi se iz sljedećeg prikaza:

Red. broj	OPIS	Kratkoročni krediti < 1 god.	Dugoročni krediti > 1 god.	Dospjela potraživanja	Plaćene pozvane VO*	Ostalo	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8=(3+4+5+6+7)
1.	Za uslužne djelatnosti	10	21	18	0	0	49
2.	Za trgovinu	66	0	0	0	0	66
3.	Za poljoprivredu	155	108	38	0	0	301
4.	Za proizvodnju	0	0	0	0	0	0
5.	Za stambene potrebe	4	0	0	0	0	4
6.	Ostalo	6	15	0	0	0	21
	UKUPNO:	241	144	56	0	0	441

Prema ročnoj strukturi kredita kratkoročni krediti su 241 hiljada KM ili 55%, dugoročni krediti su 144 hiljade KM ili 33% ukupnih kredita, a dospjela potraživanja su kategorija koja je prvi put evidentirana sa 30.06.2010. godine i iznose 56 hiljada KM ili 12% od ukupnih kredita.

U sektorskoj strukturi ukupnih kredita najveće učešće je kredita za poljoprivredu na koje se odnosi iznos od 301 hiljada KM ili 68%. Svi ostali sektori iznose 140 hiljada KM ili 32%.

U strukturi pasive obaveze po uzetim kreditima su osnovni izvori finansiranja ŠKO i iznose 294 hiljade KM ili 68% ukupne pasive (obaveze i kapital) i na nivou su prethodne godine, te se ravnomjerno odnose na tri ŠKO.

Zakonom propisani minimalni iznos osnovnog kapitala (ulozi) od 60 hiljada KM imaju sve ŠKO i sa 30.06.2010. godine ukupno iznosi 202 hiljade KM.

Sa 30.06.2010. godine ukupan kapital ŠKO iznosi 133 hiljade KM ili 31% ukupne pasive i za 20% je manji od stanja prethodne godine, zbog tekućeg gubitka.

U strukturi ukupnog kapitala evidentiran je gubitak tekuće godine i gubitak prethodnih godina u iznosu od 73 hiljade KM (sve ŠKO), te neraspoređena dobit (1 hiljada KM) i rezerve kapitala (3 hiljade KM).

2. Bilans uspjeha

Profitabilnost ŠKO je nezadovoljavajuća i dovodi u pitanje daljnje poslovanje ovog sektora uz postojeću organizacionu i kadrovsku strukturu.

Struktura bilansa uspjeha ŠKO sa stanjem na dan 30.06.2010. godine data je u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

O P I S	30.06.2009.		30.06.2010.		Indeks 6=4/2
	Ukupno 2	Učešće 3	Ukupno 4	Učešće 5	
1					
1. PRIHODI PO KAMATAMA I SL.PRIHODI					
a) Prihodi od kamata i slični prihodi	28	87	22	96	79
b) Operativni prihodi	4	13	1	4	25
2. UKUPNI PRIHODI (1.a+1.b)	32	100	23	100	72
3. RASHODI					
a) Rashodi po kamatama i slični rashodi	1	3	3	5	300
b) Poslovni i direktni rashodi	8	21	14	25	175
v) Operativni rashodi	29	76	39	70	134
4. UKUPNI RASHODI (3.a+3.b+3.v)	38	100	56	100	147
UKUPNI PRIHODI - RASHODI (2.- 4.)	-6		-33		
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	0		0		
GUBITAK	6		33		
POREZI					
NETO DOBIT					

Ukupni prihodi ŠKO sa 30.06.2010. godine iznose 23 hiljade KM i odnose se na prihode po kamatama na kredite.

Ukupni rashodi iznose 56 hiljada KM, od kojih se 3 hiljade KM ili 5% odnosi na kamate po uzetim kreditima, 14 hiljada KM ili 25% na poslovne i direktne rashode (troškovi rezervi za kreditne gubitke su 7 hiljada KM), te 39 hiljada KM ili 70% na operativne rashode (troškovi plata i doprinosa i troškovi poslovnog prostora).

Sa 30.06.2010. godine na nivou štedno-kreditnog sektora Republike Srpske ostvaren je negativan finansijski rezultat u iznosu od 33 hiljade KM. Sa gubitkom su poslovale sve tri ŠKO, od kojih se na jednu ŠKO odnosi 20 hiljada KM ili 60% od ukupnog gubitka.

IV SEKTOR DAVALACA LIZINGA

Nadzor nad poslovanjem DL Agencija vrši na osnovu kontrole poslovanja na licu mjesta i na osnovu izvještaja koje DL dostavljaju Agenciji u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Agencije.

Do 30.06.2010. godine Agencija je izdala jednu dozvolu za obavljanje poslova lizinga DL sa sjedištem u Republici Srpskoj. Sa 30.06.2010. godine sa dozvolom Agencije u Republici Srpskoj su poslovale i 5 poslovnih jedinica koje su u sastavu 3 društva za poslove lizinga sa sjedištem u Federaciji BiH.

1. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA DL

Izvještajna osnova za praćenje i kontrolu poslovanja DL sastoji se od:

- kvartalnih izvještaja o strukturi potraživanja finansijskog i operativnog lizinga, najvećim dužnicima i izvorima sredstava, te o broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih;
- mjesečni izvještaji o nominalnim i ponderisanim kamatnim stopama.

Sa 30.06.2010. godine u ovom sektoru zaposleno je ukupno 15 radnika (stopa pada od 17% ili za 3 radnika u odnosu na 31.12.2009. godine) i to 2 radnika u DL čije je sjedište u Republici Srpskoj, a 13 u poslovnim jedinicama DL čije je sjedište u Federaciji BiH. Od ukupnog broja zaposlenih 13 radnika je sa VSS i 2 radnika sa SSS.

Bilansni nivo DL sa sjedištem u Republici Srpskoj sa 30.06.2010. godine je 4.311 hiljada KM sa stopom pada od 12% u odnosu na prethodnu godinu. Uplaćeni osnovni kapital je 1.345 hiljada KM, što je znatno iznad zakonom propisanog minimalnog iznosa od 250 hiljada KM.

Najznačajnija stavka bilansa stanja su finansijski plasmani u iznosu od 3.534 hiljade KM sa padom od 26% i čine 82% od ukupne aktive. Ovi plasmani se odnose na finansijski lizing i po ročnosti su dugoročni, jer zakonom propisani minimalni rok trajanja pojedinog ugovora o finansijskom lizingu ne može biti kraći od dvije godine.

Struktura potraživanja po osnovu finansijskog lizinga DL Republike Srpske i finansijskog i operativnog lizinga poslovnih jedinica DL sa sjedištem u Federaciji BiH se vidi iz sljedećeg prikaza:

(u 000 KM)

Red. broj	O P I S	31.12.2009.				30.06.2010.				Indeks 11=10/6
		Lizing RS (finansij.)	Jedinice DL iz Federacije BiH		Ukupno	Lizing RS (finansij.)	Jedinice DL iz Federacije BiH		Ukupno	
			Fin. lizing	Oper. lizing			Fin. lizing	Oper. lizing		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	STRUKTURA PREMA PREDMETU LIZINGA									
1.	Putnička vozila	1.168	9.435	368	10.971	845	10.041	887	11.773	107
2.	Vozila za obav. djelatnosti (terenska i putnička)	611	34.271	476	35.358	516	33.593	1.111	35.220	100
3.	Mašine i oprema	1.908	29.941	0	31.849	1.123	33.700	0	34.823	109
4.	Nekretnine	1.086	0	0	1.086	1.050	402	0	1.452	134
5.	Šinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	0	253	0	253	0	218	0	218	86
6.	Aparati za domaćinstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	387	0	387	0	1.545	0	1.545	399
	Ukupno:	4.773	74.287	844	79.904	3.534	79.499	1.998	85.031	106
B	STRUKTURA PREMA PRIMAOCU LIZINGA									
1.	Pravna lica	3.154	68.238	844	72.236	2.112	72.360	1.998	76.470	106
2.	Preduzetnici	228	565	0	793	219	936	0	1.155	146
3.	Fizička lica	1.373	5.438	0	6.811	1.188	5.637	0	6.825	100
4.	Ostalo	18	47	0	65	15	567	0	581	895
	Ukupno:	4.773	74.288	844	79.905	3.534	79.500	1.998	85.031	106

Ukupna potraživanja po osnovu finansijskog i operativnog lizinga sa 30.06.2010. godine iznose 85 hiljada KM, sa stopom rasta od 6% u odnosu na stanje krajem prethodne godine.

Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga iznose 83.034 hiljade KM, od čega se na DL Republike Srpske odnosi 3.534 hiljade KM ili 4%, a na poslovne jedinice DL sa sjedištem u Federaciji BiH 79.500 hiljada KM ili 96%.

Prema predmetu lizinga najveći iznos potraživanja po osnovu finansijskog lizinga se odnosi na vozila za obavljanje djelatnosti u iznosu od 34.109 hiljada KM ili 41%, te na mašine i opremu u iznosu od 34.823 hiljade KM ili 42%.

Na osnovu strukture potraživanja finansijskog lizinga prema primaocu lizinga na pravna lica se odnosi iznos od 76.470 hiljada KM (90%), fizička lica iznos od 6.825 hiljada KM (8%), preduzetnike i ostalo 1.155 hiljada KM (1%).

Operativni lizing imaju samo jedinice DL iz Federacije BiH u iznosu od 1.998 hiljada KM ili 2% od ukupnog lizinga i u cjelosti se odnosi na pravna lica. Najveći iznos potraživanja je za vozila za obavljanje djelatnosti.

Sa 30.06.2010. godine DL Republike Srpske je ostvario ukupne prihode u iznosu od 168 hiljada KM i ukupne rashode u iznosu od 139 hiljada KM. Dobit prije oporezivanja iznosi 30 hiljada KM, porezi 3 hiljade KM, neto dobit je 27 hiljada KM, a nepokriveni gubitak iz prethodnog perioda iznosi 231,6 hiljada KM.

DL Republike Srpske u prvom polugodištu nije imao novih plasmana finansijskog lizinga.

DL je 25.06.2010. godine obavijestio Agenciju da je donesena odluka o obustavi novih plasmana u 2010. godini, a da su sve aktivnosti usmjerene na naplatu potraživanja kako bi se riješilo stanje portfolia i podnio zahtjev za pokretanje likvidacionog postupka do 31.12.2010. godine.

Prosječne ponderisane nominalne kamatne stope i efektivne stope lizing naknade po osnovu finansijskog lizinga za 2009. godinu i prvo polugodište 2010. godine poslovnih jedinica DL sa sjedištem u Federaciji BiH date su u sljedećoj tabeli:

(u %)

Red. broj	O P I S	Prosječne ponderisane kamatne stope			
		I-XII 2009.		I-VI 2010.	
		Posl. jedinice DL iz FBiH		Posl. jedinice DL iz FBiH	
		NKS	ELIN	NKS	ELIN
1.	Prema predmetu lizinga:				
1.1.	Putnička vozila	11,40	15,94	9,15	12,60
1.2.	Vozila za obavljanje djelatnosti	10,87	14,96	7,77	10,32
1.3.	Mašine i oprema	9,04	12,19	9,21	12,45
1.4.	Ostalo	10,20	12,27		
2.	Prema primaocu lizinga:				
2.1.	Pravna lica	10,48	14,33	8,33	11,17
2.2.	Preduzetnici	7,43	10,70	10,88	16,36
2.3.	Fizička lica	11,16	15,80	9,79	13,66
2.4.	Ostalo	10,97	14,14	9,56	13,33
	<i>Ukupno ponderisane kamatne stope</i>	10,49	14,44	8,57	11,60

NKS = nominalna kamatna stopa; ELIN = efektivna stopa lizing naknade

ZAKLJUČAK

Analizirajući detaljno pokazatelje poslovanja banaka i drugih finansijskih organizacija u prvom polugodištu 2010. godine može se konstatovati da je bankarski sistem Republike Srpske stabilan i da odolijeva brojnim rizicima izazvanim globalnom finansijskom i ekonomskom krizom.

Imajući u vidu evidentno smanjenje ekonomskih i privrednih aktivnosti u Republici Srpskoj, Bosni i Hercegovini i šire, potrebno je da banke i druge finansijske organizacije, u cilju održavanja kvaliteta poslovanja, u narednom periodu svoje aktivnosti dodatno usmjere na:

- kapitalno jačanje putem novih emisija akcija i obezbjeđenjem svih drugih vidova dopunskog kapitala, te stavljanje ostvarene dobiti u 2009. godini u funkciju povećanja kapitala;
- izdvajanje adekvatnih rezervi za potencijalne kreditne gubitke;
- kontrolu nivoa dospjelih potraživanja, a posebno nekvalitetnih kredita, te dodatne aktivnosti za efikasnu naplatu;
- obezbjeđenje rasta i većeg učešća dugoročnih izvora;
- diverzifikaciju depozita i praćenje uticaja koncentracije depozita matičnih banaka;
- poboljšanje upravljanja aktivom, a naročito novčanim sredstvima u cilju rasta profitabilnosti;
- dalje unapređenje obavljanja platnog prometa i dosljednoj primjeni politika i procedura za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- jačanje sistema interne kontrole i funkcije interne revizije banaka uz obezbjeđenje potpune nezavisnosti u radu;
- razvoj politika i procedura za adekvatno upravljanje kreditnim, operativnim i tržišnim rizicima;
- jačanje sigurnosti i zaštiti novca u banci i u transportu;
- smanjenje rashoda i fiksne aktive;
- kadrovsko jačanje i stručno osposobljavanje radi kvalitetnijih odnosa sa komitentima, posebno malim i srednjim preduzećima, što uključuje nove vidove usluga uobičajenih u svijetu;
- jačanje informacione podrške i sigurnosti informacionih sistema;
- informisanje, edukaciju i zaštitu klijenata;
- blagovremeno ažuriranje podataka koji se dostavljaju Jedinostvenom Centralnom registru računa i Centralnom registru kredita koji se vode kod Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Za održavanje pozitivnih kretanja u bankarskom sistemu, pored banaka i drugih finansijskih organizacija, značajnu ulogu ima okruženje i to prije svega privredni ambijent, sudstvo, zakonodavstvo i stoga bi trebalo da se:

- ubrza rješavanje sudskih postupaka, donošenje presuda, naplata hipoteka, te da se unaprijedi postupak prinudne naplate;
- da se uspostavi kvalitetna baza finansijskih izvještaja i podataka o komitentima pravnih lica i preduzetnika;

- kontinuirano unapređuje zakonski i institucionalni okvir za veću finansijsku disciplinu, te efikasniju zaštitu potrošača;
- da se omogući sistemski način evidentiranja i naplate sredstava sa blokiranih računa komitenata;
- uspostavi funkcionalna baza podataka o založnom pravu i pokretnoj imovini.

Uticaj krize na realni sektor je sve veći, tako da će se u narednom periodu posljedice neminovno odraziti i na ekonomsko okruženje u kome posluju banke i druge finansijske organizacije.

Zadaci Agencije i u narednom periodu će biti:

- preduzimanje aktivnosti i donošenje mjera iz nadležnosti Agencije u cilju ublažavanja negativnih efekata globalne finansijske i ekonomske krize na bankarski sistem Republike Srpske;
- dalji razvoj i unapređenje supervizije uz tehničku pomoć USAID-a i Evropske centralne banke;
- unapređenje projekta za "Stres testove" banaka;
- stručno usavršavanje vlastitih kadrova i razvoj informacionog sistema;
- praćenje međunarodnih bankarskih i računovodstvenih standarda (Bazelski principi i Evropske direktive) i ugrađivanje istih u naše propise;
- insistiranje na kapitalnom jačanju, prije svega, banaka, ali i drugih finansijskih organizacija;
- pojačan nadzor kreditnog rizika u bankama, prije svega u smislu adekvatnosti rezervi za potencijalne kreditne gubitke, te adekvatnosti kapitala banaka;
- nastaviti sa pojačanim (dnevnim) off-site nadzorom tekuće likvidnosti banaka;
- aktivna uloga na zaštiti prava korisnika finansijskih usluga;
- aktivnosti usmjerene na dalje jačanje transparentnosti poslovanja banaka i drugih finansijskih organizacija, te održanje povjerenja u bankarski sistem;
- nastaviti adekvatno praćenje platnog prometa i aktivnosti banaka na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, te u tom smislu unapređivati saradnju sa drugim nadležnim institucijama;
- dalje unapređivati i uspostavljati saradnju sa bankarskim supervizorima, naročito iz zemalja čije banke imaju akcionarske udjele u bankama iz Republike Srpske;
- aktivno učestvovati u radu Komiteta za koordinaciju finansijskog sektora Republike Srpske.

PRILOZI

BANKARSKI SEKTOR

- Osnovni podaci o bankama
- Bilans stanja
- Pregled kretanja kapitala
- Bilans uspjeha
- Kvalifikaciona struktura zaposlenih

SEKTOR MKO

- Osnovni podaci o MKO
- Bilans stanja MKD
- Bilans stanja MKF
- Bilans uspjeha MKD
- Bilans uspjeha MKF

SEKTOR ŠKO

- Osnovni podaci o ŠKO

SEKTOR DL

- Osnovni podaci o DL

BANKARSKI SEKTOR - Prilog broj 1.

OSNOVNI PODACI O BANKAMA

R/b	BANKA	SJEDIŠTE	ADRESA	DIREKTOR	TELEFON	TELEFAKS	30.06.2010. (u 000 KM)		Broj zaposlenih
							AKTIVA	KAPITAL	
1.	UniCredit Bank a.d. Banja Luka	Banja Luka	M.Bursać 7	Ranko Labović	051/243-200	212-830	596.686	67.578	497
2.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka	Banja Luka	Aleja Svetog Save 13	Samuel Vlčan	051/336-500	336-518	1.714.026	148.764	537
3.	Bobar banka a.d. Bijeljina	Bijeljina	Njegoševa 1	Petar Cacanović	055/233-300	233-301	213.879	25.476	175
4.	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	Banja Luka	Milana Tepića 4	Radovan Bajić	051/221-600	221-623	1.125.268	82.888	511
5.	Volksbank a.d. Banja Luka	Banja Luka	Jevrejska bb/II sprat	Aleksandar Kesić	051/241-100	215-771	409.691	45.500	230
6.	Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka	Banja Luka	Aleja Svetog Save 61	Edvinas Navickas	051/245-111	245-145	257.914	28.006	168
7.	Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina	Slobomir, Bijeljina	Karađorđeva 1	Petar Lazić	055/232-300	232-301	161.883	24.183	225
8.	Nova banka a.d. Banja Luka	Banja Luka	Kralja Alfonsa XIII 37a	Milan Radović	051/333-398	217-256	870.931	78.139	395
9.	Komercijalna banka a.d. Banja Luka	Banja Luka	Veselina Masleše 6	Srđan Šuput	051/244-701	244-710	243.634	60.754	129
10.	IEFK banka a.d. Banja Luka	Banja Luka	Vase Pelagića 11a	Nebojša Dželebdžić	051/221-400	232-091	19.702	10.522	28
	UKUPNO:						5.613.614	571.810	2.895

BANKARSKI SEKTOR - Prilog broj 2.

BILANS STANJA

(u 000 KM)

OPIS	31.12. 2009.	Učešće u %	30.06. 2010.	Učešće u %	Indeks
1	2	3	4	5	6=4/2
1. Novčana sredstva i računi dep. kod depozitnih inst. (1.a.+1.b.)	1.505.932	27	1.348.191	24	90
1.a. Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	113.518	2	155.880	3	137
1.b. Kamatonosni računi depozita	1.392.414	25	1.192.311	21	86
2. Vrijednosni papiri za trgovanje	52.034	0	67.414	1	130
3. Plasmani drugim bankama	40.984	0	157.712	3	385
4. Krediti, potraž. po poslov. liz. i dosp.potraž. (4.a.+4.b.+4.v.)	3.699.845	66	3.762.071	67	102
4.a. Krediti	3.549.067	63	3.543.221	63	100
4.b. Potraživanja po poslovima lizinga	0	0	0	0	0
4.v. Dosp. potraž. po kreditima i poslovima lizinga	150.778	3	218.850	4	145
5. Vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca	420	0	441	0	105
6. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	201.788	3	199.721	4	99
7. Ostale nekretnine	99	0	98	0	99
8. Investicije u nekonsolidovana povezana preduzeća	8.078	0	7.159	0	89
9. Ostala aktiva	67.460	1	70.807	1	105
UKUPNO (1 do 9)	5.576.640	100	5.613.614	100	101
10. MINUS: Rezerve za potencijalne gubitke	204.923		230.811		113
11. UKUPNA AKTIVA (1. do 9.-10.):	5.371.717		5.382.803		100
11.1.Ukupno vanbilans	827.426		839.506		101
1. aktivni vanbilans	545.837		558.462		102
2. klasifikovana aktiva-gubitak "E"	149.423		164.509		110
3. komisioni poslovi (agentski)	132.166		116.535		88
UKUPNO AKTIVA (11.+11.1)	6.199.143		6.222.309		100
12. Depoziti (12.a.+12.b.)	4.160.764	77	4.055.252	75	97
12.a. Kamatonosni depoziti	3.935.915	73	3.830.741	71	97
12.b. Nekamatonosni depoziti	224.849	4	224.511	4	100
13. Uzete pozajmice - dospjele obaveze (13.a.+13.b.)	0	0	0	0	0
13.a Stanje dospjelih, a neisplaćenih obaveza	0	0	0	0	0
13.b. Stanje neizmirenih-pozvanih za plaćanje vanbil.obaveza	0	0	0	0	0
14. Uzete pozajmice od drugih banaka	0	0	0	0	0
15. Obaveze prema Vladi	413	0	307	0	74
16. Obaveze po uzetim kreditima i ost. pozajmicama (16.a.+16.b.)	557.003	11	629.293	12	113
16.a. sa preostalim rokom dospijeca do jedne godine	30.405	1	39.352	1	129
16.b. sa preostalim rokom dospijeca preko jedne godine	526.598	10	589.941	11	112
17. Subordinirani dugovi i subordinirane obveznice	10.905	0	10.841	0	99
18. Rezerve na vanbilans	13.590	0	15.094	0	111
18.1. Ostale obaveze	97.295	2	100.206	2	103
19. UKUPNE OBAVEZE (12 do 18):	4.839.970	90	4.810.993	89	99
20. Trajne prioritetne akcije	6.000		6.000		100
21. Obične akcije	420.066		460.066		110
22. Emisiona ažia (22.a. +22.b)	23.899		23.899		100
22.a. na trajne prioritetne akcije	0		0		0
22.b. na obične akcije	23.899		23.899		100
23. Neraspodijeljena dobit	26.948		29.277		109
24. Rezerve kapitala	61.681		66.378		108
25. Ostali kapital	-6.847		-13.810		202
26. UKUPAN KAPITAL: (20. do 25.)	531.747	10	571.810	11	108
27. UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL: (19. + 26.)	5.371.717	100	5.382.803	100	100
28.Ukupno vanbilans	827.426		839.506		101
1. aktivni vanbilans	545.837		558.462		102
2. klasifikovana aktiva-gubitak "E"	149.423		164.509		110
3. komisioni poslovi (agentski)	132.166		116.535		88
UKUPNO PASIVA (27.+28.)	6.199.143		6.222.309		100

BANKARSKI SEKTOR - Prilog broj 3.

PREGLED KRETANJA KAPITALA

(u 000 KM)

OPIS	31.12. 2009.	30.06. 2010.	Indeks
1.OSNOVNI KAPITAL BANKE			
1.1. Akcion. kapital iz osnova nomin. iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumulat.akcija izdatih po osnovu novčanih uplata u akcion.kapital	426.066	466.066	109
1.2. Akcion. kapital iz osnova nomin. iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumul. akcija izdatih po osn.uloženi stvari i prava u akcion.kapital	0	0	0
1.3. Iznos emisionih azia ostvarenih pri uplati akcija	23.899	23.899	100
1.4. Opšte zakonske rezerve (rezerve propisane zakonom)	38.250	43.142	113
1.5. Ostale rezerve koje se ne odnose na procjenu kvaliteta aktive	23.431	23.236	99
1.6. Zadržana – neraspoređena dobit iz prethodnih godina	5.336	18.127	340
UKUPNO (od 1.1 do 1.6)	516.982	574.470	111
1.7. Nepokriveni gubici prenešeni iz prethodnih godina	2.207	6.526	296
1.8. Gubitak iz tekuće godine	4.640	7.284	157
1.9. Knjigovodstvena vrijednost vlastitih (trezorskih) akcija u posjedu banke	0	0	0
1.10. Iznos nematerijalne imovine: patenti, licence, koncesije, ulaganja u: istraživanje tržišta, trgovačko ime, trgovački znak, te goodwill i sl.	26.288	25.406	97
UKUPNO (od 1.7 do 1.10)	33.135	39.216	118
1. IZNOS OSNOVNOG KAPITALA:	483.847	535.254	111
2. DOPUNSKI KAPITAL BANKE			
2.1. Akcion. kapital iz osnova nominalnog iznosa trajnih prioritetnih kumulativnih akcija izdatih po osnovu novčanih uplata u akcionarski kapital	0	0	0
2.2. Akcion. kapital iz osnova nominalnog iznosa trajnih prioritetnih kumulat. akcija izdatih po osnovu uloženi stvari i prava u akcion.kapital	0	0	0
2.3. Iznos opštih rezervi za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu banke procijenjenu kao kategorija A – Dobra aktiva	68.964	69.702	101
2.4. Iznos obračunate dobiti u tekućoj godini revidirane i potvrđene od strane eksternog revizora	21.612	0	0
2.5. Iznos dobiti za koju je ABRS izdala rješenje o privremenoj obustavi raspodjele	0	0	0
2.6. Iznos subordinisanih dugova najviše 50% iznosa osnovnog kapitala	10.905	10.841	99
2.7. Iznos hibridnih, odnosno konvertibilnih stavki-instrumenata kapitala najviše 50% iznosa osnovnog kapitala	0	0	0
2.8. Iznos stavki-obaveza trajnog karaktera bez obaveze za vraćanje	12.000	12.000	100
2. IZNOS DOPUNSKOG KAPITALA:	113.481	92.543	82
3. ODBITNE STAVKE OD KAPITALA BANKE			
3.1. Dio uloženog akcionarskog kapitala koji po ocjeni ABRS predstavlja razliku realno primljene i uknjižene precijenjene vrijednosti	0	0	0
3.2. Ulozi (investicije) banke u kapital drugih pravnih lica koji prelaze 5% visine osnovnog kapitala banke	1.570	5.875	374
3.3. Potraž. od akcionara koji posjeduju značajno glas. pravo u banci odobrena od banke suprotno odredbama Zakona, propisa ABRS i posl.politike banke;	0	0	0
3.4. Velika izlaganja banke kreditnom riziku prema akcionarima sa značajnim glasačkim pravom u banci izvršena bez prethodne saglasnosti ABRS	0	0	0
3. IZNOS ODBITNIH STAVKI OD KAPITALA BANKE:	1.570	5.875	374
4. OBRAČUN IZNOSA KAPITALA BANKE			0
4.1. IZNOS OSNOVNOG KAPITALA BANKE	483.847	535.254	111
4.2. IZNOS DOPUNSKOG KAPITALA BANKE	113.481	92.543	82
4.3. IZNOS ODBITNIH STAVKI OD KAPITALA BANKE	1.570	5.875	374
4.4. IZNOS NETO-KAPITALA BANKE (4.1.+ 4.2. - 4. 3.)	595.758	621.922	104
5. UKUPNO PONDERISANI RIZIK	3.777.179	4.163.540	110
6. STOPA NETO - KAPITALA	15,8	14,9	94

BANKARSKI SEKTOR - Prilog broj 4.

BILANS USPJEHA

(u 000 KM)

OPIS	30.06 2009.	Učešće u %	30.06. 2010.	Učešće u %	Indeks
1	2	3	4	5	6=4/2
I. PRIHODI I RASHODI PO KAMATAMA					
a) Prihodi od kamata i slični prihodi					
1) Kamatonosni računi depozita kod depozitnih institucija	9.320	6	2.807	2	30
2) Plasmani drugim bankama	1.837	1	1.549	1	84
3) Krediti i poslovi lizinga	143.268	87	139.467	89	97
4) Vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	14	0	16	0	114
5) Vlasnički vrijednosni papiri	0	0	663	0	0
6) Potraživanja po plaćenim vanbilansnim obavezama	18	0	1	0	6
7) Ostali prihodi od kamata i slični prihodi	10.690	6	11.522	8	108
8) UKUPNI PRIHODI OD KAMATA I SL. PRIHODI (1 do 7)	165.147	100	156.025	100	94
b) Rashodi po kamatama i slični rashodi					
1) Depoziti	67.909	92	55.575	89	82
2) Uzete pozajmice od drugih banaka	722	1	261	0	36
3) Uzete pozajmice-dospjele obaveze	0	0	0	0	0
4) Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	4.642	6	6.615	11	143
5) Subordinisani dugovi i subordinisane obveznice	341	1	234	0	69
6) Ostali rashodi po kamatama i slični rashodi	175		120	0	69
7) UKUPNI RASHODI PO KAMATAMA I SL. RASHODI (1 DO 6)	73.789	100	62.805	100	85
v) NETO KAMATA I SLIČNI PRIHODI	91.358		93.220		
2. OPERATIVNI PRIHODI					
1) Prihodi iz poslovanja sa devizama	9.951	14	6.820	11	69
2) Naknade po kreditima	2.360	3	3.650	6	155
3) Naknade po vanbilansnim poslovima	4.005	5	4.522	8	113
4) Naknade za izvršene usluge	23.750	33	24.461	41	103
5) Prihod iz poslova trgovanja	431	1	281	1	65
6) Ostali operativni prihodi	31.515	44	19.191	33	61
7) UKUPNI OPERATIVNI PRIHODI (1 DO 6)	72.012	100	58.925	100	82
3. NEKAMATONOSNI RASHODI					
a) Poslovni i direktni rashodi					
1) Troš.rezervi za opšti kred. rizik i pot.kred.i dr.gubitke	55.368	90,50	51.824	88,79	94
2) Ostali poslovni i direktni troškovi	5.812	9,50	6.543	11,21	113
3) UKUPNI POSLOVNI I DIREKTNI RASHODI 1)+2)	61.180	100,0	58.367	100,0	95
b) Operativni rashodi					
1) Troškovi plata i doprinosa	39.138	45	38.342	44	98
2) Troškovi poslovnog prostora,ostale fiksne aktive i režija	31.625	36	33.812	39	107
3) Ostali operativni troškovi	16.022	19	14.343	17	90
4) UKUPNI OPERATIVNI RASHODI (1 do 3)	86.785	100	86.497	100	100
v) UKUPNI RASHODI a)3)+b)4)	147.965		144.864		98
4. DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA (1v. + 2e. - 3v.)	20.129		14.565		72
5. GUBITAK (1v. + 2e. - 3v.)	4.724		7.284		154
6. POREZI	1.794		3.420		191
7. NETO-DOBIT (4. - 5 - 6.)	13.611		3.861		28

BANKARSKI SEKTOR - Prilog broj 5.

KVALIFIKACIONA STRUKTURA ZAPOSLENIH
stanje na dan 30.06.2010. godine

R/b	BANKE	KVALIFIKACIJA ZAPOSLENIH									Učešće u %
		NS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	MR	DR	UKUPNO	
1.	UniCredit Bank a.d. Banja Luka	0	7	2	242	44	201	1	0	497	17,2
2.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka	1	0	1	296	26	212	1	0	537	18,6
3.	Bobar banka a.d. Bijeljina	1	9	0	82	15	67	1	0	175	6,0
4.	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	3	7	6	264	52	175	4	0	511	17,7
5.	Volksbank a.d. Banja Luka	0	3	2	96	27	101	0	1	230	7,9
6.	Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka	0	0	0	55	15	96	2	0	168	5,8
7.	Pavlović International Bank a.d. Bijeljina	6	0	1	135	13	67	3	0	225	7,8
8.	Nova banka a.d. Banja Luka	0	0	0	103	55	230	7	0	395	13,6
9.	Komercijalna banka a.d. Banja Luka	0	1	1	49	8	68	2	0	129	4,5
10.	IEFK banka a.d. Banja Luka	0	0	0	16	3	9	0	0	28	1,0
	UKUPNO	11	27	13	1.338	258	1.226	21	1	2.895	100,0
	%	0,4	0,9	0,4	46,2	8,9	42,3	0,7	0,0	100,0	

SEKTOR MKO - Prilog broj 1.

OSNOVNI PODACI O MKO

R/b	MIKROKREDITNA ORGANIZACIJA	SJEDIŠTE	ADRESA	DIREKTOR	TELEFON	TELEFAKS	E-MAIL ADRESA	30.06.2010.	Broj zaposlenih
								AKTIVA (u 000 KM)	
1.	MKD Mikrofin doo Banja Luka	Banja Luka	Save Kovačevića 23	Aleksandar Kremenović	051/301-535	051/301-535	mikrofin@mikrofin.com	241.160	325
2.	MKD Sinergijaplus doo Banja Luka	Banja Luka	Mladena Stojanovića 111	Željko Bogdanić	051/332-600 332-601	051/332-602	info@mkosinergijaplus.org	59.907	75
3.	MKD Zdravo doo Banja Luka	Banja Luka	Bulevar Vojvode Stepe Stepanovića 175B	Jelica Galić	051/435-676	051/435-675	info@zdravo.org	4.744	13
4.	MKF Mikrokredit Srbac	Srbac	Mome Vidovića 11	Svetomir Kljajčin	051/740-865	051/740-611	mkomikrokredit@spinter.net	541	2
5.	MKF Micro-credit office Šipovo	Šipovo	Vojvode Radomira Putnika 2A	Dragica Jandrić	050/371-161	050/371-161	dragicaj@teol.net	619	3
6.	MKF Alfa-plus Banja Luka	Banja Luka	Jovana Dučića 42	Mladen Karapetrović	051/218-245	218-345	alfaplus@blic.net	397	5
7.	MKF "NOVA.D" Bijeljina ¹⁾	Banja Luka	Miloša Obilića 49	Blagoja Mihajlović	065/652-456		nedeljko.sebez@profinova.net	536	3
UKUPNO:								307.904	426

¹⁾ MKF počela sa radom u oktobru 2008. godine.

SEKTOR MKO - Prilog broj 2.

BILANS STANJA MKD

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.	%	30.06.2010.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6=4/2
AKTIVA					
1. Novčana sredstva	29.854	9	38.518	13	129
1a) gotov novac i nekamatonsni računi depozita	3.570		3.492		98
1b) kamatonosni računi depozita	26.284		35.026		133
2. Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3. Krediti	266.479	85	245.332	80	92
4. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	8.745	3	12.748	4	146
5. Dugoročne investicije	3.397	1	3.658	1	108
6. Ostala aktiva	7.094	2	5.555	2	78
UKUPNO (1 do 6)	315.569	100	305.811	100	97
7. MINUS Rezerve	10.981		14.613		133
7a) opšte rezerve za kreditne gubitke	148		251		170
7b) posebne rezerve za kreditne gubitke	10.647		14.211		133
7v) rezerve na stavke, osim kredita	186		152		82
8. UKUPNO AKTIVA (1-6 minus 7)	304.588		291.198		96
PASIVA I KAPITAL					
9. Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	2.935	1	3.150	1	107
10. Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	230.392	76	220.674	76	96
11. Ostala pasiva	13.996	5	12.526	4	89
12. UKUPNO PASIVA	247.323	81	236.350	81	96
13. Donirani kapital	0	0	0	0	0
14. Osnovni kapital	48.797	16	48.797	17	100
15. Emisiona ažia	0	0	0	0	0
16. Neraspoređena dobit (16a+16b)	5.581	2	3.194	1	57
16a) prethodnih godina	6.968		5.569		80
16b) tekuće godine	-1.387		-2.375		171
17. Zakonske rezerve	2.847	1	2.850	1	100
18. Ostale rezerve	40	0	7	0	18
19. UKUPNO KAPITAL	57.265	19	54.848	19	96
20. UKUPNO PASIVA I KAPITAL	304.588	100	291.198	100	96
VANBILANSNA EVIDENCIJA					
- otpisani krediti	9.140		12.671		139
- komisioni poslovi	600		700		117

SEKTOR MKO - Prilog broj 3.

BILANS STANJA MKF

(u 000 KM)

OPIS	31.12.2009.	%	30.06.2010.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6=4/2
AKTIVA					
1. Novčana sredstva	58	3	90	4	155
1a) gotov novac i nekamatonsni računi depozita	34		63	3	185
1b) kamatonsni računi depozita	24		27		113
2. Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3. Krediti	1.787	87	1.775	85	99
4. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	180	9	131	6	73
5. Dugoročne investicije	0	0	0	0	0
6. Ostala aktiva	28	1	97	5	346
UKUPNO (1 do 6)	2.053	100	2.093	100	102
7. MINUS Rezerve	131		243		185
7a) opšte rezerve za kreditne gubitke	3		2		67
7b) posebne rezerve za kreditne gubitke	123		234		190
7v) rezerve na stavke, osim kredita	5		7		140
8. UKUPNO AKTIVA (1-6 minus 7)	1.922		1.850		96
PASIVA I KAPITAL					
9. Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	407	21	316	17	78
10. Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	358	19	537	29	150
11. Ostala pasiva	124	6	55	3	44
12. UKUPNO PASIVA	889	46	908	49	102
13. Donirani kapital	0		0		0
14. Osnovni kapital	727		727		100
15. Višak prihoda nad rashodima	489		486		99
15a) za prethodne godine	379		426		112
15b) za tekuću godinu	110		60		55
16. Manjak prihoda nad rashodima	-193		-281		146
16a) za prethodne godine	-193		-193		100
16b) za tekuću godinu	0		-88		0
17. Zakonske rezerve	10		10		100
18. Ostale rezerve	0		0		0
19. UKUPNO KAPITAL	1.033	54	942	51	91
20. UKUPNO PASIVA I KAPITAL	1.922	100	1.850	100	96
VANBILANSNA EVIDENCIJA					
- otpisani krediti	268		78		29
- komisioni poslovi	0		0		0

SEKTOR MKO - Prilog broj 4.

BILANS USPJEHA MKD

(u 000 KM)

O P I S	30.06. 2009.	%	30.06. 2010.	%	Ind- eks
1	2	3	4	5	6=4/2
I FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1. Prihodi po kamatama i sl.prihodi					
1.1. kamata po kamatonosnim računima depozita kod dep. inst.	44	0	40	0	91
1.2. kamata na plasmane bankama	0	0	0	0	0
1.3. kamata na kredite	24.316	93	21.948	93	90
1.4. ostali finansijski prihodi	1.918	7	1.579	7	82
1.5. Ukupno prihodi od kamata i sl. prihodi (1.1. do 1.4.)	26.278	100	23.567	100	90
2. Rashodi po kamatama i sl. rashodi					
2.1. kamate na pozajmljena sredstva	8.127	95	7.325	96	90
2.2. ostali finansijski rashodi	449	5	325	4	72
2.3. Ukupno rashodi po kamatama i sl. rashodi (2.1. do 2.2.)	8.576	100	7.650	100	89
3. Neto finansijski prihodi (1.5.-2.3.)	17.702		15.917		90
II OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4. Operativni prihodi					
4.1. naknade za izvršene usluge	102	28	87	89	85
4.2. ostali operativni prihodi	267	72	11	11	4
4.3. Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	369	100	98	100	27
5. Operativni rashodi					
5.1. troškovi plata i doprinosa	5.655	57	4.951	52	88
5.2. troškovi posl. prostora, ostale fiksne aktive i režija	1.649	17	1.646	17	100
5.3. ostali operativni troškovi	2.586	26	2.887	31	112
5.4. Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	9.890	100	9.484	100	96
6. Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	10.151		8.174		81
7. DOBIT/GUBITAK OD REDOVNOG POSLOVANJA (3+4.3.-5.4.-6)	-1.970		-1.643		
8. Vanredni prihodi	119		359		
9. Vanredni rashodi	18		1.091		
10. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-1.869		-2.375		
11. POREZ	0		0		
12. NETO DOBIT/GUBITAK	-1.869		-2.375		

SEKTOR MKO - Prilog broj 5.

BILANS USPJEHA MKF

(u 000 KM)

O P I S	30.06. 2009.	%	30.06. 2010.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6=4/2
I FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1. Prihodi po kamatama i sl.prihodi					
1.1. kamata po kamatonosnim računima depozita kod dep. inst.	0	0	0	0	0
1.2. kamata na plasmane bankama	0	0	0	0	0
1.3. kamata na kredite	180	72	185	94	103
1.4. ostali finansijski prihodi	71	28	12	6	17
1.5. Ukupno prihodi od kamata i sl. prihodi (1.1. do 1.4.)	251	100	197	100	78
2. Rashodi po kamatama i sl. rashodi					
2.1. kamate na pozajmljena sredstva	20	91	27	87	135
2.2. ostali finansijski rashodi	2	9	4	13	200
2.3. Ukupno rashodi po kamatama i sl. rashodi (2.1. do 2.2.)	22	100	31	100	141
3. Neto finansijski prihodi (1.5.-2.3.)	229		166		72
II OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4. Operativni prihodi					
4.1. naknade za izvršene usluge	0	0	0	0	0
4.2. ostali operativni prihodi	29	100	5	100	17
4.3. Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	29	100	5	100	17
5. Operativni rashodi					
5.1. troškovi plata i doprinosa	68	45	84	48	124
5.2. troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija	58	38	54	31	93
5.3. ostali operativni troškovi	25	17	37	21	148
5.4. Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	151	100	175	100	116
6. Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	129		161		125
7. Višak/manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja (3+4.4.-5.4.-6)	-22		-165		
8. Vanredni prihodi	67		98		
9. Vanredni rashodi	17		17		
10. Višak/manjak prihoda nad rashodima	28		-84		

SEKTOR ŠKO - Prilog broj 1.

OSNOVNI PODACI O ŠKO

R/b	Š K O	SJEDIŠTE	ADRESA	DIREKTOR/ Rukovodilac	TELEFON	30.06.2010.	Broj zaposlenih
						AKTIVA (u 000 KM)	
1.	ŠKO "Gradina" d.o.o. Srbac	Srbac	Ul. 11. novembra bb	Ljiljana Đurđević	051/744-651	151	10
2.	ŠKO "Agroinvest" d.o.o. Derventa	Derventa	Ul. Kralja Petra I bb	Dalibor Ilić	065/463-684	150	10
3.	ŠKO "Hercegovina" d.o.o. Berkovići	Berkovići	Viduša br. 1	Ljilja Skočajić	065/877-454	155	10
	UKUPNO:					456	30

SEKTOR DL - Prilog broj 1.

OSNOVNI PODACI O DL

R/b	DL	SJEDIŠTE	ADRESA	DIREKTOR/ Rukovodilac	TELEFON	Broj zaposlenih
1.	A.D. "Nova leasing" Banja Luka	Banja Luka	Knjaza Miloša 15	Živojin Krajišnik	051/333-360	3